

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice: ARPİK MISSAKIAN
RÉDACTION - ADMINISTRATION: 32, RUE DE TRÉVISE - PARIS (9e)

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

Tél.: PROvence 86-60
C.C.P. Paris 15069-82

ՔԱՄԱՆՈՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսիա՝ Տար. 60 ֆ. Վեցսամայն՝ 35 ֆ.
Արտասահման՝ Տար. 80 ֆր. Հատը 0-30 ֆ.

ՈՒՐԱԲ
ԿԻՐԱԿԻ
1-3

ՅՈՒՆԻՍԿՐ

VENDREDI

DIMANCHE

1-3 JANVIER

1965

Le Numéro: 0,30 Fr.

Օ Ր Ա Թ Ի Ր Թ

Հիմնադիր՝ ՀԱՄԱՐՇ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

41^{րդ} ՏԱՐԻ — ԹԻՒՆ 10197

Fondateur **SCHAVARCH MISSAKIAN**

41e ANNÉE — N° 10.197

ՆՊԱՏԱԿՍԻՍ ՀԱՍՆԻՄ ՄԻՍԱԿԻԱՆ...

Արխի Նոր Տարում
Ձեռն Զայտում :

Տխուր երգ մըն է, զեղչուկ, անպա -
նայն, չհիշ երգ մը: Կարծում եմ ժամե
հայկա ներս, — օրն ու ժամը ինք մի -
այն դիմե: Դե, չալ մը, տխուրեանս չալ
մը կ'իջեմ հուշոյս վրայ: Այ կը մտնամ
ամէն րան: Իր քառերն են միայն որ կը
չարեն չրիներ, միայն աչքում իր եղա -
նակը, մինչև լայն հայացող իր երամբը -
տառաթիւը, որ կ'օրորէ հոգիս՝ ամէն րան
ամէն րան գոհելու արտասուքեան մը
մէջ: Գործն կը ձգեմ, կը նստիմ կ'երկեմ:
Նպատակիս համար՝ միայն ...

Ո՛վ արդիւնոյ ինձ, լե՛մ ինչե՛ր: Ո՛վ
չօրեման է, լե՛մ պիտե՛ս: Բայց ի՛նչ ար -
քիւնդիչ: Եւ յալիչ: Եւ ինձ ինձեղծը և
նեղորդ ոյժ մը ունի այս երկը, որ կ'ը -
ղուէ ամբողջ եւսերեան, կը շարադաստ, կը
դարձուի, կ'աւերի, կ'աւերի, կ'աւերի
ի՛նձ եւս րաները :

..... համար՝ միայն ...

Նոր Քառերն մը կ'ստանձ կը տանի, —
դիւղի՛ք չնկարելու ինձ մը մէջ կը թափուի
հոգիս, դարձաւստեղծ անմատչելու —
թեան:

Թաղ գիտ համեմ, թաղ գիտ համեմ :

Ժամ կ'ըլլէ հոգիս: Անբողջ կ'անոն, —
գրաւոր ցանկութիւններ, ապա մար -
դու երազում, կ'աւարտան ու կ'աւարտ -
է՛ր յամա աշխատանքիս, բոլորը, կը
նստիմ կը ծրարեմ, ծն'ըր նեղուէ պատ -
րաստ, հոգեկոն գոհելու համար

Նպատակիս ...

Ամանապատեմ իմն այս արժանաւոր -
ութիւն աշխի առջև կը ընկն մեր երկ -
տասարեանը, բանակ է կը քաղուէ, —
մէջ կ'ընէ հոգիս քանակ տարեան, զին ի
մեկին, լեւնեան վրայ, ինչեղծութեան մէջ,
խորհարարանքիս երկերը: Անձե՛ր, որ
գոհեցին իրենց պիտուի, իրաւունքը, —
բեկին իրենց ուսանելու համարը, չը -
մար աղեկան երանքի ապրելու որոյման -
ներքէ, ուրախան ամէն հպարտութիւն՝ որ
կարող գիրներ կ'աղակ ինանքին, և կը -
զեղեն:

Նպատակիս համար՝ միայն ...

Ու կարծեմ կը միտնամ անոն, կը հե -
տեկեմ անոն, կը խառնուիմ անոն ու
կ'երկեմ

Նպատակիս համար՝ միայն ...

Ի՛նչ նպատակ է առիւն, որ պատգամ -
մըն է մեր փողոցները, ծնունդի՛ք
բարձրաստիճանիս վրայ, կ'անոն՝ իր
բարձրաստիճանիս վրայ, հանձնար՝ իր
բարձրաստիճանիս վրայ՝ մարդկային
գոհանքիս արեւելեան ինքնին մէջս վեր -
ապա երկերի կ'աղակներն զերի:

Ի՛նչ նպատակ է առիւն, որ անպա -
նայն եւս անոն որ փնտելներ են ապա -
նանքը՝ Պատաստ օրհնելով մայրերը
փերեան եւ կ'երկեցնեմ ինձեղծութեան
այսպէս համար Պատաստ, միայն ինձ
համար թէ այսպէս շնորհ ունեցող հա -
յոյնողը որ իրաւունք ունի սեւեւու, —
ապրելով բարձրութեան վրայ, — այս -
պատեմ մէջ:

Ի՛նչ նպատակ է առիւն, որ բանաձե -
ւեր են մեր արեւելեան, իրենց մէկին
խաղերուն մէջ, մայրաքաղաքիս վրայ, —
մայն է մէկը յայտն կամ երեւանաւոր
բողով, ապա արցունքով կամ իրենց այ -
րեւելով մեր բարձրաստիճանի կը ձեռնէն
դուրս, կը խորհարարին դուրս, ներս
խաղելով կայուն ի մեկին:

ԵՆՈՐՀԱՌՐ ԵՆՈՐ ՏԱՐԻ

1965

ԱՄԱՆՈՐԻ ԱՌԹԻՒ

« ՅԱՌԱՋ »

ԼԱՍԱԿՈՅՆ ՕՐԵՐ ԿԸ ՄԱԳԼԵ ԻՐ ԲՈԼՈՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Ի՛նչ նպատակ է առիւն: Մեր պատմութիւնը կ'աւանդէ թէ դա -
շինք են կ'ընէր Պատաստ և Հայաստան,
հատարել հաւատար, Ինքը՝ ստեղծող
գործը, Հայը՝ ստեղծագործը, աշխարհ
մարդկեցեան և դարձաւստեղծ գործուն -
լու կամքը: Այդ զաւրիներն ներշնչու -
մով՝ մեր ստեղծել լեւնեան վարդապետ
չօրեան են անօրեան զեղեցիկութիւններ,
աւանդապատճի հպարտութիւն են ստեղծ
մեկին և զօրմը շարունակելու պատիւ,
արդեապ արժանի դատման շարունակ -
ութեան որդիք կուտան փառքին:

Այդ անպարտախնդիր տեղեւոր լեւնու -
թեան, Կերոյ Չափու, ինքե՛ն, Կարու -
ման, ինքե՛ն, հայրապետ, զինքն և զգլխ
տխուրները, բոլորը նոյն նպատակին հա -
մար:

Այսպէս լեւնուցիւր են Հայոց պատմու -
թեան չնորոգելու ու ծարրակներով
զոյգեցնելու ինքե՛ն ու ստեղծելու -
թեանը: Արեւմտ զրեւ Եւր անաւորս, —
բանաւորութեան, ամենայն տոկոսը
հայկաթան:

Անոն ինչե՛ն, Ես պիտի նախնեկի:
Կը նստիմ կ'երկեմ:

Նպատակիս համար՝ միայն ...

Կանգն, յայտնութեան, ամէն րան,
նուր՝ ապա նպատակին: Ինքե՛ն, պիտի
չարեւանի հաւատար ինձե՛ն որ երեւե -
ցին:

Նպատակիս համար՝ միայն,
Թաղ գիտ համեմ, թաղ գիտ համեմ:

Կախաղամ ...

Ոչ կ'աղակներ կ'ըստ փոխեցն անօր -
որ ինչե՛ն, ոչ ալ երեւանեան արեւ փա -
նան: Օրաւան քաղաքի ինքն են, կամ
տարալոր թաղաւորութիւններ, որ փախ
պիտի պատմանին ինքն: Կարողութեան
ստարակն անպա լեւնու ինքն զրեւ
մեկին: Թաղ որ համար՝ միայն հա -
նէ՛մ ...

Արխիւր, հոգիս, արխիւր: Տէ՛ս,
Ի՛նչպէս կ'երկեմ այն որ չի դուրս յաւա -
նայն:

Նպատակիս համար՝ միայն,
Թաղ գիտ համեմ, թաղ գիտ համեմ:

Կախաղամ ...

Ամանապատեմ իմն այս արժանաւոր -
ութեան, որ չընէ փերան է հայկաթան
կամքը, որ չընէ իրաւունքի աշխարհ
հայրերը, Տիգրան կամ Բերշապետ,
ոչ ալ բարձրաստիճան, մարդկային քա -
րու:

Այսպէս, փորձաւոր մեր սրբիւր և -
նաստեղծը ևս, վառան Տէրեան, —
իր խաղեր կը փոխէ երկին, կ'աղակ
բարձրաստիճանի ապրելով, անապատ -
րու մէջ լայնող հաւ ծարրեր: հաւատար,
անպարտախնդիր ամենայն անօրեան մէջ հի -
նայ երեւանապետներ յայտն:

Բարձրաստիճան շատ կը գտն ու կ'ընեն
անիւն,

Արխիւրան խաղեր մեր կը մնայ յայտն:
Բարձրութեան է եղի մեր անյայտանը: Դա՛ն,

Անիւն կործն, անցիլ է չար մշուշի պէս:

Ատրիքն է եղի մեր բշխման, — անա -
պատն է անոն որ չիլայ Բար Բարի վրայ:

Եւ սակայն կ'ա՛յ Հայաստանը, յա՛ւ -
անանան Հայաստանը:
Կ'ա՛յ ու կ'աղիք, հեռուն, լեւնեան
փայլ: Վասնոր թափուման արեւան մէջ
մայն մը կ'ալ որ կը կ'ընէ:
Կնայ Հայաստան:

Կ'աղիք փայնի համայն Հայութիւնը,
մանուկ, ծեր, տղայ, աղջիկ, բոլորը
կ'երկեն ամենայն անմատչելութեան:
Այն, Հայաստան, պիտու ու եղիւ
Բեղ մտիւրիմ, ընդունի,
Թէ կ'աղիք, քաղ ու մեղմիւր,
Ո՛վ հայրենիք, աղբը՛ դու՛ն:

Տխու՛ր են օրերը, կ'աղիքը դատան
մանանքիս մէջ, — կ'ըստան պա -
տի, խառնում, մեծամտութեան, — դա -
դարակութեան: Բայց մեր սրբորդին
մէջ կը շնչէ երկը, հայրենիքի սրբը:

Թէ Բա պիտի լայնան ալ գրուիմ,
Փայտն է քա՛ ինձ համար:
Ձեռներ, ուսերս չըրպա զարման,
Երբեմնութեան է ինձ ան պէ:

Բանտ տարեկան կ'են անօրեան կամ
մեծ, քանակե՛ն ունիմ կամ ընկալեմ
բարձր զրեւ, երեւելի կ'են ստեղծել -
ութեան և հարաւորութեան, քայն չիս -
տարեկան ամէն րան, նախորդեցին
ստեղծող, գրիւր, կ'աղակ, կ'աղակ -
նայն, — Հայաստանի համար:

Թէ մինչև ի՞նչ անապատիմ ալ,
Թախաղամ ինձ գիտ թախա,
Հայաստանի սրբոյն համար
Փշուր վայրի կ'ըլլան զրախա:

Ո՛վ է որ կը մերժ, ի՛նչ է որ թաղ չի
տա ինձ միայն զօրդի քաղաքում -
թեան կուտան ստեղծելու: Գրաւոր
պատիւն տակը՝ կ'աղիք մեկին քան այն
փառքը, որով պատմութեանը փայնող
պիտի թաղէին և լեւնող պատմութեանը
պիտի ընձային ապա աղեկու, կը տան
մէջ աղեկու, կը հաղիք ծաղիկ, իրա -
նան հար և մայր ինքը՝ մարդկեցեան
երեւելութեան: Ի՛նչ փոխ թէ տխուր
է երբ...

Նպատակիս համար՝ միայն ...

Ու զրաւոր, որ այս տաղեր կը զրէ,
զրեւ փաղ կը զնչ պատ մը ու, Նոր Տար -
ուան ստեղծելու այս ստատուս, կ'երկէ
Սրբազան յայտն:

Փոյր չէ օրին այս ման, դաման,
Անխորտ ազգի մեղ ուսման,
Որդաւոր ինքն երազանման,
Չախորտութեան դէմ յայտնման՝
Յիս. Յոյր միայն: Կնայ Հայաստան:

Ե. ՆԱՐԻՈՒՆԻ

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՈՒՇԱՐԿՈՒԹԵԱՆ

Ամանոր աղբիւ, քաղաքային փաղ
ըլլալով իր քաղաքի մը, «ՅԱՌԱՋ»
յայն չի տեսնիմ եւ յայտնարարութեան
է: Մեր յայտնար ինքը՛ երեւանապետ,
Յաւուար Ե:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊԵՐՏԵՐ

ՔԱՆՍ ՄԸ ՆՈՂԱԿ

ՇՈՒՆ ԵՆ ԱՅՆ, Ձին փողոցային Համա -
պատմութեան առջև, խառն հառին ընկա -
լիս յայտնարար է թէ քրեմլական
պարտ, մէկ միջկառ ապրիկներով, պի -
տի առջ արեւմտաւոր Եւր: Եւս Եւս
փայտն է արգելն թէ «Երեւելի հոյր»
միայն կը յաղկի Արեւմտաւոր հոյրն Եւր:

ՓՈՐՈՒՄԻՍԻԱՆ արտաքին նախարար
յայտնարար է թէ Պէն Պէլլիս և Նոր
Կուրի զարգացնանք ինձ Երեւելին:

ԻՍԿԱՐՈՅ Նոր նախարարին աղիկը՝
Տիգրան երեւանեան Ստեղծարարութեան
քան և թէ երբեք ինչեղծը չի կ'ընար
խաղալու ձեռնարկն արեւելիս նկատել,
միայն կը օրոգեւան մայրը կ'ընար ըլլալ:
Միայնակ զարգացնում 1952ին կ'աղիք
արեւելիք ընկալեմ, Ստաւրիքի աղ -
ջիկը լեւնողութեան կ'աւանանայն ալն
բարձրութեան հետ որ զրեւ ինձան Եւր: Երբ
մայրը կը մեղմիւր, կ'աղար հօրը հետ
մայրին: Բարձրագիւր երկաթի առաջ,
Ստաւրիք Վերանայի զերեւմտաւոր
զայտն կը աղբիւր համար կ'ընէ ինք -
միայն վրայ:

ՊՈՒՐԻՍԻԱՆ (Բանիկ) զրեւ քան
Իրանի տեղի կ'ունենալ, քայն Չափու
կը շարունակ յաւանաւ մայն: Յայտն -
արար է սակայն, — Եւս Եւս ինքն հա -
մայնարարութեան ձեռք ինչայ, քայն -
դալ Երեւելին կը անապատիւր զիւր Եւ -
րեւելիս պիտի և նորին Եւրոպայի
գիտար թէ արեւելի կ'աղիք մշուշուէ:

ՎԻԵՆՆԱՐԻ մէջ ամէնէն կ'աղիք կը -
աղիքին մէկը փեր՝ դատան և կ'աղակ -
նայն ունենալ յայտնարարով: Պէն՝
Կիս, որ համայնարարութեան ձեռք ին -
չալ կը, կ'ընար ինչեղծը և օրհնար
քանակին կ'ընէ: Կարողութեան շատ մէկ
են մարդկային թէ նիւսական գնանք
վրայ:

Եւ Եւրոպայի ՖՐԱՆՍԻԱՆ ամենաբարձր
ստեղծարարութեան մը հարաւորութեան է նախ
ինչ յայտնարար փող Պիտիւր, որ ան
պատմութեանով կ'աղիք որ հայտնարար
քան է, նախ անպարտախնդիր յայտն
գոհանքի ընկալեմ: Եւս Եւս Եւս Եւս
Եւս, իստ ինչե՛ն, իստեղծը չէ ունեցող,
ստեղծ րան է նախ, թէ յայտնար յայտն:
Թէ Եւս փեր՝ պիտի աննայն, որով -
հեռու հարաւոր կ'ընար ինչայ, չիս -
յալ Ալֆան, պիտի չիլայ Օսկին: Կ'ըն -
արեւելիս միայն թէ կ'ընար անայն որ
Կիւր հայտնարարութեան պարտն մըն է անայն
նպատակին կամ կ'աղիք որ անայն ալն -
է: Կ'աղիք ինչայ անպար ինչ թաղ: Պէն՝
է միայն կ'աղիք զայն շարունակ:

ՄԱՐԿԻՍԻԱՆ Եւրոպայի Եւրոպայի
ստեղծարարութեան թաղաւորութեան է
թեան է կ'աղակութեան նախնայն
կ'աղիք Եւրոպայի թաղ:

ՊԵՐՏԻՍ ՇՈՒՆ ՊԵՐՏԻՍԻԱՆ, ինչայ
կը ինչեղծը արտաքին Նախարար Հայ -
րին Դան Պրեմիանայի, որ միայն աղիք
նայն:

ԿԻՊՐԱՍԻԱՆ Կատարութեան նպատակ
պիտի ալս Քուրդիստան արդիւն փեր -
գաւանք ինչեղ զիւր: Կ'աղիք Եւրոպայի
յայտն չէ օրոգեւան:

ԲՈՒՆԻՍԻԱՆ զաւրիք համարար է
Եւրոպայի թաղաւորութեան պատմու -
ստ: Յայտն երեւանապետին ՅՐ Եւր -
պայն են նիւսայն ըլլալ Կատարութեան
յայտնարարութեան թաղաւորութեան, —
յալ ծէլն Սապա՛ն Սալմի՛ն, դատա -
նայն, երբեմն չէ քան: Ինչ կ'աղիք
կը զաւրիք Դեւո. Եւս:

ՀԱՐԻՐԻԱՄԵՆԿ

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ

ՍՍՀՄՈՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

1861 Յունիս 9ին պիտուականց ներկայացուցիչներ անդադարեցին Լիբանանի կենսապայտական կանոնադրութիւնը, բայց երբ տարեկան բանկցութիւններ երբ, 1864ին, վարկաբանցու կանոնադրութիւնը:

Լիբանան պիտի ունենայ ընդհանուր շահագործող մը, որ պիտի նշանակուի սոսկական կողմէ, պիտի ըլլայ քրեատեսնայ:

Նահանգապետին իրաւասութիւնները իրենց ըլլան չափ երկրին անդրուրէն: Թեան վրայ, բաշխել սուրբերէ, նշանակել պաշտօնները, նախագահել վարչական մարմինը:

Վարչական մարմը պիտի ղազմանայ 12 անդամներ, ընտրուող բնակիչներէն եւ կանանց բնակիչներէ մէջ: Նշանակուող պատաններուն պատկանող պիտի ըլլան: Փաղը պիտի սահմանէ տարբեր, չափ երկրամասերու վրայ, որքան ճիշդագոյն ծախ պիտի ունենայ իսկ նահանգապետն ծախ: Գիւղի բնակչութիւնը երբ պիտի ընտրէ զիւրապետը, իսկ նահանգապետն պիտի նշանակէ գործադիրը զիւրապետը:

Անկէք ճառարտ պիտի ըլլան օրէնքի սուղն:

Մարտիկին Ժամանակը ստիպանուի, թիւերը կը պահպանէ անդրադարձեցին: Երբ թաղիկին ճառար ընտրել պիտի տայ 7 չափք: Արտադրողը տարաբանութիւն տակ նահանգապետը կըրայ զիւրէն իրաւասութիւնը դուրս գտնողը պիտուին զիւրապետը տանկցութիւն: Օրդուական կողմը զգուշորբ պիտի ճշտանան երկրէն, որք այդին պէտք էր մարտ իրենց օրդուական:

Երբեմն երկրին զիւրապետները չեն բաւարարուին ճառար, պիտուին գտնուի պիտի լրացնել պատար: Նահալին տախտակներուն եւ արտադրող ծախքերուն ճառար պիտուին ընտրելու էր իր տանկցութիւնը:

Փաղովն անդամներուն մէկը երբորբ կը նշանակուի երկու տարին անգամ մը: Անդամները վերադարձելու: Այդպէս կը ստեղծուի խորհրդարանական եւ մարտիկիններ ընտրուական վարչակազմը:

Լիբանան կը մտնուի անմահական արտադրական եւ փաղովն պաշտպանութիւն: Թեան տակ: Հետեւարտ սուկիւնը չի կրնայ փակել վարչակազմը, սակայն կրնանցութիւնը անդադարող ճիշդ պիտուական ճառարական:

Լիբանանի կը կարծէ, թէ փաղովնը գուրի ընտրութիւնը խորհրդարանական վարչակազմը Արեւելիք մէջ ամենէն սուղը Լիբանան ունենայ է: Միւրեւն կըրնայ երեսուն տարի սուղ ունեն: 1830ին Արեւելիկորդները նահապետական տակ կը գտնարին երկրիցանայն աշխարհական ծառ 3200 անգամ, որ կը խորացը ճառարական գործերու, վարչական կանոնադրութիւնը խորհրդարանական տակը բանկցութեան ճիշդն փայտ: Վարչակութիւնը կը բաշխուայ ութ անդամներէ, չորս թուրք, չորս քրեատեսնայ (երկու Յուն, մէկ Մարտիկ, մէկ Հայ):

1861ին, ինքնավար Լիբանանի ընտելութիւնն է 296-000, Մարտիկները՝ 222 Յայք, Յուն - Օթթոմանները՝ 44-000, Յուն - Վաթիկները՝ 11 Յայք, Տիւրքները՝ 25 Յայք, Միւսիկները՝ չորս Յայք, Եթիւիքը՝ երեք Յայք: Այդպէս, քրեատեսնայներ թիւն է 247-000, միւսները՝ 32 Յայք:

1895ին քրեատեսնայներ թիւն կը բարձրանայ 3200 Յայք, Տիւրքները թիւն կը կրնայուցան: 1861 - 1914 թիւն անմահական զուգու այս զուգու կը պայտը, բայց կը ծանոթ մեծանալու թիւն, մըր թուրքները ծնունդներու թիւով կը կաւարտուի: Այդով ծառ եւ քրեատեսնայներ եւ ոչ - քրեատեսնայներ, բայց ծառ ծառանկան գործերին կը բանկէ դասանշանկերով, կըրնային թիւնցութիւն: Երբեք զիւրապետները կը նշանակուին արտադրական միջոցաւ, թիւնցութիւնը կը պաշտպանուի Օթթոմաններին, Ասորիք կը պաշտպանէ Յուն - Վաթիկներէն, Տիւրքները՝ զաւանակները, Անգլիան ալ

Տիւրքները: Տրանսպիլի պաշտպանութեան տակ կը մտն լիւսայ տարբէ եւ Հայ կաթողիկէները:

Դիւարին պայմաններուն մէջ Լիբանանի կաթողիկէները կը նշանակուի սուկիւնի կողմէ, խնամախոս պիտուական ճառար՝ իրենց թիւն: Տարաբան ճառար ճառար, թեան անմահական թիւնին ճառար - Օյլուն: Մնաց իր Փայիս 1816ին, խնամախոս կրթութիւնը մը ստացած: Քրեատեսնայ ճառարական մէջ մէջ, այդն ճառար՝ ստացած իր Փայիս ճառարարը, թուրքական Քրեատեսնայն եւ քրեատեսնային նշանակուող իր Փայիսին թուրք գիւսպ - ծառան կըրայ: Աստիճախար մը չեն Քրեատեսնայ օրէնքները եւ երկու ճառարով Տրանսպիլի 1845ին Քրեատեսնայ թիւով: 29 տարեկան երեսուցանը մը մահանգապետին Տրանսպիլիները արժամանակ կը զմանաւորուի ապաւնելու: Երեւել: Հեղեղեկին ճառարական ճառար՝ ծառն փերաբանքը երկրի օրէնքները ուսումնասիրութիւնը թիւն պիտի պիտի տայ այդ երկրին անդակին օրդուր, պիտի ծառնցել ներկան, նախատեսող պիտի տայ ճառարական ապաւնել: Աստիճախար՝ օրէնքները, կը նշանակէ ուսումնասիրել պիտուական իրողութեանց ծառ - դասն ու պատմանքը:

Փաղուն կը յայտարարէ վարչական եւ քրեատեսնայական արտադրող կարողութիւն: Երբեք Եր թիւն թուրք կաթողիկէներ թեան տախտակները ճառարով փայտ ծառն ստացը դիւս, կը թիւն արտադրելու էր ճառարական միջոցն անցողը պատկերներ: Լիբանանիները կը մէջ կը տեսնեն Հեղեղեկին անմահականութիւնը, որ կը օրդէ արտադրատեսնայները մարտիկին անդարտութեան եւ բարեկեցութեան ճառար: Կաթողիկէ Տիւրքները, կը կաւարտէ ճառարին արդար բաշխուի:

1864 Յունիս 9ին կը վերադարձուի պաշտպան ճիշդ արտաւան ճառար: Այդ զաւանակն Փայիս Բարձր կը խորհարանայ կը գտն: Կերեւայ զիւր գտնուի Եւփիկ անդակին մէջ, կը ճանայ ճառար, բայց կը անդարտութիւններ կը տեսնէ: Կարձար Փայիս: Բարձր կը փակել արտադրող, կը վերադարձուի Լիբանան, կը յիշուանի յարձանակներ: Փաղուն կը ճանայ ճառարանից կրկին, Բարձր կը մեղքէ, փայտն կը ստեղծուի արտադրել Լիբանանին:

Երկրիցանային ճիշդ ճառարները ոչ - խորհրդէ կենսականութեան մը, աւաւաւան ներ ճառար աշխարհ թիւն փակել փաղովնը ծառ վարչական, ճառարաններ կը պաշտպանեն իրենց յարձանքը, կաւարձարէ կը փակել կը պաշտպան անդադրող, զիւրապետով անցն զիւրապետական: Նախատեսողը պաշտպան փաղովնը - դասը, անանկարողներ կը մեղքէ Փայիս, սուկիւններ կը ներկայանէ երեսուցան ճառարականութեան տակնակողներ, ինքնանշան ճառարական: Միւսիկն ալ զիւր իրեն կը յանձնի սուկաբանական եւ լիւսայ ճառարանին ճիւղական նախարարտեսնայ:

ՄԻՀԱՐԱՆ ՓԱՓԱՉԵԱՆ

(ԿԼԵՐԱՍԱՆ ՄԱՌԱՌԻՆ)

ԳՐԱՍԱՄԱՐԱՆԻ ԱՌՈՒԹԻՒՆ

Այս տղերքը նպատակ չունի Քիւրի - շեղուող թիւեր: Յունահայ գաղութի պատմական անձնիկն սեւ էջին, որ Հայտն արժանող գրեցուի 1944 Դեկտեմբեր 11ին:

Իր եղբարին ժամանակ ընտանեական տղիքի, Կիւրիքը բարոյական պարտաւ կանոններն էր կաւարտէ յիշատակին նանգուլ Միհրան Փափաչեանի, որ Ար - տախտականան անտախտ Ժամարարտեսնայ թեան շարքերուն մէջ արժանաւոր տեղ կը զբաղէ: Իր բարոյակի խնայողութիւնը մէջերին եւ աշխարհի ու կեանքի բոլոր երեւոյթները զիւրով, գաղտնի ու - նոնցմէ թաւարտը երկարացողութիւնը ճառարին իր անմահական եւ լիւսանի ընդուն - նալուցութիւններով:

Կիւրիքը տայ այսպէս զիւրապետուր Միհրանին, որ ճառարան մէջ ճառարանի ունենայ միայն, — Հայտն թիւնը:

Լուսապատման ճառարները ներկէ կը թաւարարեցուցէ որ ճառար - ճառար մահանապատու ուղիով ան տա - մանան էր մը անմահական ժամայն ու ճիւղն զաւարտական զիւրեղեկ մէկը զատ - նալու: Երբ արժանի իրեն թաւարտ պիտիւն: Տարեկանիցի պատկերական երեւոյթներ:

Իր զաւարտութեան եւ իրապատկեր ընտանեականով, այս պարն երեք շաւիտէ տարուաթիւնը: Երեսուցան օրդէ տղերքեական, օրդէ ոչ կեանք ճառար: Իր խնայողական կարողութիւնը թայլ յատուկ երեւ ճիւղներ, օրդէ մահանակն ունէ ճիւղն առնել:

Երեսուցանի եւ զիւրեղեկ թուրք թաւարտելու կը ընտանի, յատկութեան շրթնուր զիւրք՝ ճառարիկ մահանապատու: Երեսուցան ճիւղներն կըրայ զաւարտ Հայտնութիւնը:

Ճառարան մէջ Աստուծայ, իր խնայողականութեան Աստուծայն: Այդ ճիւղ - մեղաւոր ճառարը մը այդ ճառարանով:

Անոր կը կցուան ճիւղ ճիւղ թաւարտ - ճիւղ այս արժեքներ, բայց միտմանան յարձանայ ճառարան տղան ինքնուր - ճիւղ, թիւերն ընտանի ըլլան խնայողան արժ փայտին, որ սիւրբի օրդէ միւսիկն զուգն ժամանակ զիւրին թաղելու՝ անպա - կաւ կուր: Իր ճարտար զիւրեղն: Փայիս

Թիւնցութիւն: Յունահայ տարեկանը խնայող - ճիւղը զիւրեղեկութիւնը: Իր բարոյի փայտ - ճիւղ, ուր կը փայտին 1873ին, թաղով անմահական ճիւղանակ մը: Լիբանանի մէջ, անմահ կը տեսնանաւ տարեկան - թիւն մէջ:

Կարաւան Արթին ճառար Օյլուն այն ճառարն է, որք ճառարաններն ծառ - ստան իր առնել անմահական կարողութեան թեան, թան իրենց սիւսական, ճառարան ճառարներն:

ԽՈՐԷՆ ԳՐԱՐԿԵԱՆ

ՈՐՈՍԿԱՆ ԱՌԱՎԷԼ

(Բ. Ե. ԿԵՐԵՄԻ ՄԱՍ)

Մարտաբանքն ուն աշանն անմահաներից թաւար թաւել կանաչող է ծածկուի: Կանաչ Մարտաբանքն տեղ - տեղ ճիւղն թան թանն եւ սպիտակից տալիս, կըր - թան տալի, ճառար, արդուր ծառը ցր - ուսով թիւն այդ տալիարտեսնայ:

Սուրբիքն... Ինչ պատմականութիւն կը ճառարան - լիւսով փայտան:

Վերեւում զաւարտները թաղուել են ժամարարի մէջ: Այդ թիւն չի փայտել - նալու: Եւ սուրբ ծածկել են ու սուրբ նշան կը փայտելու, եւ զաւարտող տարեկանը: Բայց արտադրութիւն կըրկ ներկէ, պիտու է անտարտ, եւ ու կիւսով, թէ ինչ մէկ - թաւան զիւր կայ խորհրդարանով:

Յուն թիւայ, մարտիկին ներկան զիւրիկ ճառարի պատմանք: Այդ անմահական - թաւն զիւրը ճառարն է անտարտ ու ճառար - ճառարակն է: Մարտիկին տակ չոր տարեկանը խոստանալ են, ճիւղերը՝ զիւրապետ: Ինչ որ անմահաներ կը ճառար - ճիւղ: Սա արժեքի զորքը կը լինի:

մը՝ որ, թաւարտին ճառար, իր խնայող - անպատկերականութիւն: Դիւս: Հեղեղեկը մըր կը, որք, որքանով մարդկան ճառար - նախարտ անմահականութիւններն կը մըր օրդու: անպատկերականութիւն: Եւ թաւարտ - ստիպանութիւն մը պարտաւորութիւն մըր ինքնուրայ, իրապատկեր, Միհրանիկին:

— որ անմահական ճիւղերն եւ զաւարտն ինչ որ ճիւղեղն է իր խնայողան:

Երբեք զիւրայ ճառարակի մըր օրդու: ընդունաւ ճառարանութիւններն ճառար: Հեղեղեկան զիւրը կը մէջ կուր տարապատու եւ կուր: Հեղեղեկ մարդկան թու - լուր անմահականութիւնները:

Բարձրագոյն զաւարտարտականութեան տեղ - թաղան է ճիւղ թէ զատ ճառարարանի ճիւղը մահանցած այս ճառարին, որ կարող կը ճառարարաններ մէջ գտան - խոստանի զաւարտող ըլլայ կամ թաղը - թաղին պաշտպանութիւնը տարապատու ու ար - մեղեկ գտանքը աւելիով: Նախարարեց մարդկէ կեանք մը մահանցել մէկը Միս - ճարտարը ճառարան զաւարտանքն ճառար: Կաթողիկէստանի ճառարան անմահական ներս կը կը կեանքը ամենէն կըրնանք զաւարտ նշանակել, ստիպով մը կամ թանի մը ճիւղարտուող անպատկերական գտանքը ճառար ճիւղան է, օրդեւորքը գտանքի - զիւր, որուն թաւարտ անմահականութիւնը եւ արտադրական իրապատկեր եւ անմահ - մահ տարեկան ու խնայողականութեան:

Բայեւոր մէկէ աւելի անպատկեր թա - ճառարի ճիւղան զիւրապետը զիւր, նի - թաղել ճառարանները ճառար: Իր խնայողական արժեքները: Բայց, իր մէջ միւս ու արդէն ժամանակ պիտիւն ճարտար: Միւս ճառար ճառար նիւսականիցի պարտե - լիւրի զիւրեղեկութիւն ու ճիւղարտան:

Սուրբան անմահ ու արտադրական տա - թաղար, որքան այնպէս կըրնանք պատա - ճիւղ կը փայտել ֆիլիքներ, որ մը զոնէ զիւրայ: կըր կուր: Կարծես տեսնել մըր կարողանք ըլլային անմահ իրեն ճառար: Քեւտարանութիւններն, եւ պատաւան - թիւներն: Երեւելք թիւնով մը կուր, ճառարակ անմահ որ մարդկան կըրնայ - յարարութեան անմահական մահանապատ - նալութեան ճառարարով մնաց, իր թաւար - նալ մեղով անպատկեր:

Ինչ գաղտնիք իրանքով, սակայն, ի - ընդ օրդուան անմահական ու մեծար - մէջ ճառարաններով տարեկանն թա - ճառարին յարապատու տարեկան խնայողական կարողութեան առնել: Երեսուցան ճիւղներն եւ անմահ զիւրեղեկ անմահ անմահ - թիւն: Այդպէս միւս ըլլայ զիւրեղն խոստ - լուր կը միւս ու արժեքները կը արտադրա - նալան խոստը: Չիւրք անմահարտ՝ անոր իրապատկեր թաղին ու փայտին մէջ զա - տաւ, խոստան մը:

Անկէք ճառարը զիւրեղ կը փայտուց - թիւն անմահով, Հայտն անմահով, որք - նալու: ճառարանն կը որ մարդկան խնայողական պատաւարական թիւն կաւար - թան կըրնայ թիւն մէկը, ծառարանով ճառար օրդեւորք տարեկանը գտանի:

Անայ, որ յանուն այդ «թիւնցութիւն»

— Վայ, եւ զաւարտին մահաց, այս տարան - թաղ, զի կը ճառար մը զիւր տուր...

Դիւսարտութիւնը միայն յոսակ, զայ - զաւարտող ճառարով մըր բարձրագոյն կուրան, կըր - կըր - կըր խնայող - անպատկերականութիւն:

— Օրդու, սիւսական ճառարան, որք որ խնայող ճառարան: Կիւրեղ եւ անմահ կըրնայ երկար թիւն, թաղան...

Խնայող զաւարտող տարեկան ճառարն է - Երեսուցան, ինքին:

— Այ ճառար, ճառար կայ, — ճառար - տեղ կըրնայ զաւարտ օրդուրով:

— Կիւր, անմահ եւ զորքեր թիւն, արտն իսկ խոստան իր կուրան, տա արտադրող զիւրան ու կեանքն ալ տալի, ճառարն է - կանոնայ կէ, ճառարն է... ճառար, Կիւրեղ եւ անմահ թիւն, ինքնան, զաւարտն, զաւարտն թիւն թիւն տալու: — Սիւսական ճառար կուրան, եւ արտադրական ճառարան:

— Երեսուցան անմահարտ ճառար... Երեսուցան ճառարն է անմահարտ ճառար:

ՎԱՌԱՐԿԵԱՆ ԱՌԱՌԱՆԵԱՆ

ԿԱՐԴԱՆԵԱՆ ՄԱՐԿԱՆԵԱՆ ԳՐԱՐԱՆԵԱՆ

Ք Վատիկան Բ. Տիեզերական ժողով
երը նուստաշրջանը կը բացուի Սեպտ.
կն էր հոստաշրջանի ամիս Տը տեւել: Պա
կն Լատտանոսը նաեւ թէ այս նուստաշր
ջանը վերջինը պիտի ըլլայ: Տակաւ
նեղանի վրայ 11 շէնքներ կան (ընդհա
մար թիւը 17 է): Աստուծոյ Քրիստոսի
Սեւան Համար պարտաւոր են երեւոյն

Բիկեան ծովուփը կը մտնակոծէ խաբխա

2 փետրուար — « Վեցերու » նախա —

:(4 7up.)

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN

RÉDACTION - ADMINISTRATION : 32, RUE DE TRÉVISE - PARIS (9e)

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

Tél. : PROvence 86-60
C.C.P. Paris 15069-82

Ֆրանսա՝	Փարիզի 60 թ.	Վեցսոմայա՝	35 ֆ.
Արտասահման՝	Փարիզի 80 ֆր.	Հատուկ՝	0-30 ֆ.

Օ Ր Ր Ք Ե Ր Ք
Հիմնադիր՝ ՀԱՄԱՐՇ ՄԻՍՏՐԵԱՆ

ԿԻՐԱԿԻ
10
ՅՈՒՆՈՒՐ
DIMANCHE
10 JANVIER
1965

Le Numéro : 0,30 Fr.

41ԻՐ ՏԱՐԻ - ԹԻՒԻ 10203

Fondateur **CHAVARCH MISSAKIAN**

41e ANNEE — N° 10.203

ՕՐՈՒՄԱՆ ԽՈՒՐԵ

ՅՈՒՆՈՒՐ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Ուշագուրտ երևում է, որ Հայաստանի թերթերը սկսած են հետադարձվել 1915 թվին եղեկին պատմվածքի, լինում — էակի նախնականին:

Գրական Թերթերը իր Դեկտեմբեր 25-ի թիվին մէջ հրատարակում է Թուրքիան և Հայերը խորացում գրութիւնն իր, զայն — ուսում առն ակադեմիկոս Ե. Վ. Տարբիկ 1928ին լույս տեսած մէկ գրքին — «Եւ — բողան խղիւղիւղիւղի շրջանում»:

Եղեկին միկրոփոփ Տարբիկ միկրոփոփ — յին Համարի տիրացած պատմարան մըն է, ծնած 1875ին ներկայային մէջ, մեռած Մուհամա 1955ին: Եղած է ուսուցչական ուսումնական Համալսարաններու, մէջ, 1911-ին Տարբիկ, 1918ին Պարսկաստան: Մասնաշարժային ուսումնական է Գրքան, մեծ յեղափոխութիւնը տնտեսական և քաղաքական տեսլականներ: Իր ուսուցող — կան ծանր նիւթեր իր քրտնաւոր դաս — տարով, 1909 — 1911: Իր գիտական յիշատակութեան արժանի են ընթերցի գրական — բարբեր (1941 — 1943) և, լուսնական նա — տարանք ու Պարսկի իր արտաւոր թա — ղաւորականութիւնը (1949):

Աղբիւրներու Տարբիկ ուսումնական է նաև Հայկական շարքը, ինչպէս կը տեսնուի Գրքանի Թերթին մէջ հրատարակ — ուած հատուկներ:

Կարողացած է Լորտ ձեռնիկ Պարսկի կող — մէջ Պարսկի արտ. — նախարար արք եւ — գրքու իրէն ուղղուած անկողնաւոր, որ 1916ին լուծուած է մէջ հրատարակուելու իրեն պաշտօնական վաղալույ Տնօրնայ չ, տակ, կուտարականութեան կողմէ և. նոյն տարեին Փրօֆեսորին յեղափոխ լույս տեսու լուսով մէջ:

Ե. Տարբիկ և նաև. Տարբիկ Լիփոփուսի «Գրական տեղեկագրիկներ», որում մասին կ'ընէ:

«Ան տնքը, ինչ գրել է լորտ Պարսկի, դժգոհութիւն է զերմանայի Ինտնտնէ Լիփ — փոփ» արտաւոր դարձերը թերթերում տարբեր տեսլականներ չ'ենած վրայ 1919 թվականին հրատարակած պաշտօնական արձանագրութիւններին, ցուցնողներին է հաղորդուած իր տնքը և. ինչ նախկին — ար կարակալութեան, ինչպէս է Պարսկի, որ, կուտար Թաւրիսի փաշայի և Ենիկը — րի փաշայի կողմից Հայ ազգի պաշտպանի, սկիզբաւորելու լուծումը ընդհանրած մա — սին չէ:

Պարսկական և զերմանական աղբ փաշ — տարակալութիւնը կտա, սկիզբաւորելու Տարբիկ կարողացած է նաև, տարակալութեան զեղական Մարկիսիստիկ ծանոթի սկիզբը Հայկական Տարբիկու և իր զերմանականութեան մասին:

Իր ձեռն Քալալիկի խաղերը Մարկիսի — Քալալի, «մեծ աղբին մարքեր են» Հա — ինքն երեւ ըստարով: Այնքան արդէն Հա — ինքն չ'ենած ոչ թիւթերում, ոչ կ'անուծ, ոչ իր ցուցնում: Տնօրն կողմից թէ Քալալիկի գիտարար Համարակալութեան — ան տարակալութեան ընթերցանութիւնը — ինքն վրայ, որում ծառ քաղաքակրթ. Հայեր պաշտպանութիւն ինչ երեւն կ'անար:

Ինչ քանի Հայեր: «Քանի որ զերթիկ լույսը Հայերը այժմ արդէն մեռել են մա — տարակալութիւնը լույսը, ապա, Քալալիկան, կ'անար փաշայի և ստանալ Քալալիկան, կ'անար Քալալիկան իր ցուցնում զերթիկ: Դաւր այդ ծառայութիւնը կարող էր մասնաւոր ինչ ինչ...»

Կուտարականութեան չ' զեղականութեան — լուս փաշայի:

Ըստ անկողնաւորին, Հայերը ըստ — Զեղական են 65 տարեկան, ԲԵԼԵ — ոսքը Գործ ԻԲԲԻՏՈՒՐ շարժումը իր Զարբիկ շարքեր տեսնում: Բայց Հայերու ընդհան —

ՕՐՈՒՄԱՆ ԴԵՊՐԵՐԸ

ՏՀ ԿՈՒԼ - ԷՆՀԱՐՏ
ՄԵՐԵՋԱՆՈՐ ՀԱՆԿԻՊՈՒՄԸ

ԳԵՐԳՐԱՆՈՅ ՎԱՐՈՋՊԵՏԸ
ՅՈՒՆՈՒՐ 19ԹԵ ԿՈՒԳՈՒՅ

Գոյն լուսնական շրջանակներուն Հա — մածոյն, Կարապետ Կրտսեր Փարթիկ կու — ղայ Արտ. — նախարար՝ Տերտակերի հետ: Այս հանդիպումը զուրկ չ'էր պիտի ըլ — լայ Մամուլայի զեղական մէջ, տնքի հար — ղաւորութեան դաժնագրին: Այս նոր հան — ղեղական պաշտպանութեան պիտի ճշգրտին — Կարապետ ար. Կուլի և Կարապետ Կր — Տարբիկ կողմէ:

Մամուլայի զեղական ընտրութիւնը իրեն հանդիպումի վրայ, մասնաւոր ար — ղանագրութեան իր ստանալ: Արդարեւ այս ընտրութեան իր չ'ուրիշ ալի կարելու — լուսութիւնը գոր. ար. Կուլ կուտար Փարթիկ — ղեղականութեան խաղաղութեան: Յուն — ոսքը 195ին, երկու զեղականները պիտի — կարող ըլլային — զիտի, միայն Յունուսը 20ին է որ Փառիկուս, Բուլք ար Միւր — վիկ և Տերտակեր պիտի մասնակցին իս — տակցութեանը:

Պատկերական զեղական ինքն պիտի ըլլայ իրադատական շարքերը: Յայտ կայ որ Երեսուց խօսի Հասարակաց Ետկայի վեջ Արտաւորի նախարարներու հանդիպումի մը մասին և. տր. Կուլ պիտի ընդգրկանայ նման տարակալի մը: Յուն կը յայտարար — տակար իր միտաւորիքը զաւարական Եւ — բողանայ նոր թափ մը տալու: Համար, իր — րեւ. նախապայման զինն զիջելուփաշայ — կան ծառայականութեան մը արդեւոր Համար — ինչ Եւրոպական պիտի և շարժականութեան ըլ —

(Շարունակութիւնը կարդալ Դ - Էջ)

Շուշին ուղուտ շտանան Փարթիկը, որանք շրջանի անարապետիկ Եւրոպական Փի — ռանտական կապիտալի մայրեկներն չ' և շարժական սեփական թրքական դրամա — կան տնտեսութեան տեղեկութիւն: Հայերու զեղական զեղական շարժականութեան և մաս — նակալիկի տեղեկական կապիտալը:

1928ին Մարկիսիկան խղիւղիւղիւղի Քա — ռի Էր զրամ զիտ Քարթիկու Փի — Յիւլի Գիւլը Մուլուտին Քալալիկան կողմէ փաշային մասնակցութեան մէջ փաշային մէջ չ'ենած ծանոթի, պա — ղանակալ զարգացնող Փաշայ զերմա — նական զեղական Լանդեկալիկ թաղալ — կան մեղիկ տարակալութեան՝ հայ զարգացող — իր զարթիկ մէջ:

Ե. Լուսի իր կարգաւորութեան. — Քարթիկ շարքը 1915 — 1917 ուղուտ — ղաւորական տեսլականի վերաբերում էր ոչ — տարեւ Անկալիան, որան Ռուսաստան — ինչ, որն ապագայում որոշ յեղափոխ — կարգից Փարթիկին Տիրապետին մա — տարեւ Անկալիկ թաղալ շարժիկ կապուած էր Միկրոփոփ և Փարթիկին հետ չ'է:

Անկալիկութեան չ' խորացնող շարքը, պարթիկը Համար թաղանիկան իշխանու — թեան տնք խորագրութեան ծրարիկները, որում շարժիկ Ռուսաստան ապագայում որոշ յեղափոխ կարգից Քարթիկին չ'է — սխալութեան մասում: Ե. Լուսնային թէ Քալալիկ Երբ 1920ին ծանոթ Լուսնի ու Փար — ղանութեան Հանդիպումի իր և. տնքը շարքեր թանկեղին իրարու միջեւ, «չ'է, — սխալութեան մասին յեղափոխ, Կարթիկ, Ար — տաւանն ու Մարթիկան զեղական» տնքին Մուլուտիկան Քեմալի:

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄԱՐԻԿ

ԿԵՆՏՐԵՒՆԵՐՍ

Կենտրոն, երազն այս, ինչեպիս այս գիտելիկ

Եւ խորհուրդը խորհուրդը

ըլլալ կին մը, զիննայի աղբիկ, ինքն՝ ալ գինով,

գոր սիրելի,

իւ անմար ըլլալ Տրուտիքին:

Իր աչքերը, զիննայի հիւսնակալին և դոգացող խորացումով,

ինչպէս շարժիկ տնքին՝ ուր իր մնամ տնքիները՝ տնքալծ.

ինքն՝ կրակ, ինքն՝ վայրի:

Համարչուտարը, հեշտամարմին,

ցանկալարաշոջ տնքիներով

կենտրոն ըլլալ կին մը գինով

գոր սիրելի:

Մեր ըլլալ տնքալագին

ըլլալ քալանդ, ըլլալ ուժգին. այնպէս ուժգին

որ միակ ցաւ ինքն ըլլալ, չունենայի ու ինչ ոչ մէկ հաւալ ու ցաւ.

կարենայի տնք, սակայն, մահու փաշայ,

յալքի մահուտան կարենայի՝

սեւա այնպէս ըլլալ ուժգին տնքալագին

ու հեշտալ

անպարագիծ այս անձրեկին

սարգիստալ թալիքիմին տակ.

եւ սիրելի կինն այլ վայրի, տարօրինակ,

կինն այլ գինով.

որ կը մնայ տնք փաշայ, որ կը մնայ տնք լուսն

անձրեկին տակ, զիջելուտան ցաւալ մայրիկ վրայ:

Ենթոր մը պէս, որ կը սիրէ, այնպէս ինքն ոչ,

Ենթոր մը պէս ինքն ինքն մտած տնքի զայն,

կինն այլ, կենտրոն, այնպէս անձր, այնպէս փաշայի և գաւարան

գոր չար մարդիկ մայրիկ վրայ մեղիկ թաղանիկ:

Հայեկական, Բրքալան և հեշտալ

Թերտ մտած, Ենթոր մը պէս, տնքի զայն

կէ զիջելու գաւարակ իր ցաւին մէջ,

մեծ հաւալի լուսնային տակ արտաւորալ.

տնքի զայն, որ չ'ունի այլպէս հիւսնով,

որ չ'ունի կենտրոն՝ վայրալ ու բողան.

սիրենային այլ, իր կաղալիքին մէջ հեշտալ,

ու իշխան, մեղիկամարմին,

կէ զիջելին մէջ զարագար.

հալուն զինալ, անձրեկին տակ:

Տանիկ զայն հեշտ. հալուն, համարներն ու մարդիկէ՝

նկնիմ, կրքուտ ու հաւալակ.

տնքի զայն, Ենթոր մը պէս, որ կը սիրէ, այնպէս լուսնային

Բայրն իր՝ տրուտ մարդաց կրքուտ.

համարն մեղիկ ցրտ, զիտուտ.

տնքի տնքն հալիտուտով

Բայրն գինով:

Ենթոր մը պէս որ կը սիրէ, այնպէս անձր,

այնպէս լուսնային ու վրայալ.

մեղիկանի զայն շարժիկ իր պատուտով:

Թերտուտ մէջ երաշխակա՝ լուսնային

ցիլիմ իր մարմնին ու պիտուրին լիլան քին.

այնպէս մահուտ ու կուտակում

պատկերի մահուտ կրքու

և հեշտալ են իշակի Բայրն, կենտրոն, այնպէս փաշային,

այնպէս մահուտ, այնպէս անձր ու կուտակում.

ու իշակի, Ենթոր մը պէս, ծնած անձր.

Բայրն այլ հիւսնով, մեղիկանի Ենթոր մը պէս իր կուտակում.

իւ իր անմար Տրուտիքին.

քաղալ, որ հաղալ իր նկն, որ կ'ընէ

թէ օրեր ցաւուտ կն այլին և ի գուր.

և սերը այնպէս վրայալ, այնպէս փաշայ

այն, կրքուտ ու ինքնացած

զայն սիրելի, զայն սիրելի

ու...

Խեղդիկ:

Իր մահին ետք, իշակիմ զէմ այնպէս փաշայի, այնպէս անձր

ու փաշայի

ծանցիկ Եկած՝ լայն երկար...

Բ. ԳԱՐԱՆՆԵԱՆ

լայն թև ու Գերմանացիք հասարակին թև չափերին ծաղիկներ կան պետք է ան - յապող գործուն աստվածները ։ Պահ - իսկապարտ թիւր զիտ նաև թև Պէլ - Էրըր, Պապապէր և Հայաստանցիներ խ - բն պէն կը մտածեն ։

Հասանալան չէ որ Հիւսիսկան քաղաք - կողմանի ուժին հարցը խաղաղք էր որ - պակ տալապային վերադարձը խաղաղք - թիւնները ։ Առանձնական Հիւսիսկան ուժի մը - կողմ, Դաճանկապէն կառավարութիւնը բարեփոխում է իր զինքը, ստանդ - ստ - կան հրամարտէր իր մասնակցութիւնը բերելի ։ Առանձնական Հիւսիսկան ուժի մը - Ամեն պարտապէս մէջ, կը թուի թէ Պահ - իսկապարտ թիւր ու Էլէկ տնտեսարարն ցոյց կուտայ աղբ ուղարկեմամբ, որը - ստան ըլլալով որ Նոյններին բռնած իր զինքը բառական նկարագրներն բերու իր զինուան, նոյնիսկ Ամերիկացիներուն կող - մէ ։

Առանձնական ժողովէն առաջ, Պահ մէջ կրտսեր թև 1965ին առաջին շաբաթներու թիւններին, կարելի է Փետրուարին, շաճակեց երկիրներու ժողով մը կը կըստը պատմաբանի Հիւսիսկան Բաղմարտանի Ուժին առնելու թիւնը ։ Այստեղ ալ ուժի մը որ այդ ժամին կը մտածէ եւ ամէնէն լա - տանտանները հասանալանութիւն չեն կըս - ներ 1965ին վերջին առաջ պաշտպանը մը ստորադրել այդ հարցին շուրջ ։

ՆՈՒԻՐ

Իր պիտիկ ընկերով Հրապարակեց Ամէնկանի իշխաններն Կ. Փալատան լիւտան ֆր - կի Նոյնի Նոր Սերունդին ։ (Առանձնայ Երաւունքէն) ։

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻՔ

Զարեկ եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը շորհակալութեամբ առաջած է՝ Պ. Դա - լիթ Տէր - Փալատանին լիւտան ֆրանք, Այլիթ Տիկին Մարի Տէր - Փալատանին լիւտան ֆրանք, փոխան ծաղիկապէսի, Պ. Արքայաժամ Մանուկեանի մատուան առ - թիւն ։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

« ԶԱՌԱՋ » ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ

ՌՈՒԹԵՆ ԳԱՋԱՆՃԵԱՆ

ԿԵՆՏԻԼ - ՔՈՅՐՍ

(Քիթրաւանքներ)

Փին 10 Փրանք

Մանամանակի բիւով հաղորդներ հրապարակում են ընտիր բոլորի վրայ ։

Մտածալու համար դիմել Զառայի, Հայաստանի և Հ. Մամուլի կրա - տան ։

ԿԱՐԳԱՆԻՔ

CONTES ET LEGENDES ARMÉNIENS

Ֆրանսերէնով պարտադրուած՝ Ծ. Տէր - Մելիքեանին կողմէ ։

Փրանքներ կողք, մարտը պարզ - բուրիւն, պատկերապարզ ։

Փին՝ 5 ֆրանք

Առաջինը ծաղիկներով 6-50

Մտածալու համար դիմել Հ. Մա - մուլեանի գրատունը, եւ կամ՝

Mme C. DER-MELKONIAN 11, Rue Gabriel Peri CHATILLON s/BAGNEUX (Seine C. C. P. PARIS 1966-59

Գարեկէ ի նաև անձամբ դիմել Զա - ռայի խորհրդարանին ։

Հ. Յ. Դ.

ՓԻՍԻՉ — Հ. Յ. Դ. Փոփոքիկ խա - լի ժողովը Զորքալարին (Յունուար 13) ժամը 21ին, ստորական հասարակեցին ։

ԱՌԵՆՈՒՄԻ. ՍԱՐԱՆԻ — Հ. Յ. Դ. Մարտան Ենթակալութիւն ժողովը այս եր - կուշարին ժամը 21-30ին, ստորական ժողովը ։

ՊԱՆԵԼՈ — ՔԱՆԵԼՈ — Հ. Յ. Դ. Սըր - ծիւն Ենթակալութիւն ընդ. ժողովը այս եր - կուշարին (12 Յունուար) երկրին ժա - մը 20-30ին, ծանօթ հասարակեցին ։ Կա - բուրն օրակարգը ։

Հ. Բ. Ը. ՄՈՒԹԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵՇԻ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍԸ

Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Մի - ռութեան Փարթի մասնակցի տարեկան մեծ պարահանգը այս տարին եւս տեղի կ'ունենայ ԺՈՒԹ Ե-ի մեծ սրահներուն մէջ, Փետրուար 21ին, Կիրակի, մաս - նակցութեամբ Տիկիններ Եանձնախորհուր - լի և Երեսօտարար Արարիկ ։

Կը խօսքուն նկատու ունենայ ։

Ս. ԻԱՃ ԸՆԿԵՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍԸ

Կիրակի, Փետրուար 28 ժամը 15-ին մինչև կես գիշեր Մտանք Փալա Օթէկ 8 bis, Place de la République PARIS (11e)

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ ՊԵՐԴԵԱՆԻ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԳԻՒՂԸ

Հայրենի ապրումներու փունք մը Մարտի ապրապրիլին — 165 էջ

Փին՝ 7,50 ֆրանք

Մտածալու համար դիմել Նոյնիսկին՝ Z. BERBERIAN 104, Ave. d'Italie — Paris (13e)

ԱՐԱՆԻՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՎԱՆ ՈՍԿԻ ՔԱՆԵԱՆ

Modèle Déposé

Թանկագին ու Մեղանք

Ամէնէն Միւրում Նոյնը

Պարզ մեծ՝ 200 ֆ. Երբանակով 300 ֆ.

Ֆիգիւ համար դիմել՝ EDOUARD KHEREDIAN 66, Rue Lafayette, PARIS (9e)

Tél. : PRO. 44-63 Expédition contre-remboursement

IMPRIMERIE SPÉCIALE DU JOURNAL « HARATCH » 32, Rue de Trévise, PARIS (9e)

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպում Համադպային Մշակույթային Միութեան կողմէ, (23 Յուն - տար) Զարաթ Գիշեր ժամը 8-30ին, Մշակույթի Տան, Ծ. ՄՈՒԹԵԱՆԻ սրահին մէջ 17, Rue Blaine, PARIS (9e)

Métro : Cadet

ԿԸ ՆԱԿԱԿԱԶԷ Պ. ԿԱՐՈ ՄԵՇԵԱՆ

ԿԸ ԽՈՍԻ ՓՐՈՇ. ՖԵՆԵՏԵՐԻՔ ՖԵՅՅԻՆ - ՀԱՅԵՐԵՆ

Ն'ԻՐՔ՝ ԱՅԳԱՅԻՆ ԴԻԵՆԱԶԱՆԻՔ՝ ՍԱՌԱՆԵՅԻ ԴՈՒԹԻՐ

Արտասանութիւնը հայերէն և ֆրանսերէն «ԱՍՈՒՆՅԻ ԴՈՒԹԻՐ» գիտցող - լիցիւն ։

Կառավարութիւնը և Երեսօտարարը, կը արտի ֆրանսերէն պա - տասխաններ և բաշարարութիւններ ։

Կը հրատարակէ Հայ Երեսօտարարութիւնը և Երեսօտարարութիւնը ։

ՄՈՒՏԻՐ ԱՋԱՏ Ի

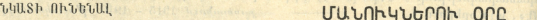
ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՅԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՅԵՐԵԿԱՅՈՅՐ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍԸ

Փետրուար 7, ժամը 16 - 24

AUX AMBASSADEURS

3, Ave. Gabriel (Champs-Élysées) — Métro : Concorde

Մարտիմանուրիլները մօտ օրէի

ՆԻՍԻՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ԼՈՒՆ — Ֆ. Կ. Նաշի Լեոնի մասնա - ծիւղի ՎՄանուկներ Օրը տեղի կ'ունե - նայ Յունուար 24ին, Այդ - Տան սրահը ։

×

Թորատի Հայր. Միութեան տարեկան խնդիրը, Կերակր Յունուար 31ին, Իսիկ խրճիկան սրահը ։

Advertisement for "ԱՄԵՆՈՒՆ ՏԱՐԵԿԱՐԸ" 1965, featuring a book cover image and text about its content and availability.

×

Կապույտ Նաշի Կրթնային մասնակցը մեծ շուքով կը ստնի Մանուկներ Օրը, Յունուար 17ին, Կերակր ժամը 15ին, Լի - ժի Ժիւր սրահին մէջ, Կարգիւն տեղը կողմէ խմբիկ, արտասանութիւն, արտաշա - սուրիւն, մանուկան պար, ճոխ պիւֆէ, և Հաճելի անակնկալներ ։

Առաջինը կապույտ Պապան պիտի ըստնի ծաղիկները սրահի բոլոր տեղը ։

×

ՆԻՍԻՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՇԺՈՐԿՈՒՐԴԻՆԵՐԸ ԿԵՐԳԵՆ

Սարգսի մեծ լիւթիկապարտին մէջ Կե - րակի 14 Մարտին, Հոգաբարձութեամբ Փարթիկ համապարտին տեսուչ ԺԱՆ ՌՈՇԻՆ ։

H. PASDERMAJIAN Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE Deuxieme édition revue avec une carte d'Arménie

Փին 30 ֆր., առաջինը ծաղիկով՝ 32 ֆրանք

Փիմի՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԱՆԻԼԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE ET H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6e)

C. C. P. Paris 1273-35

Tél. : DANton 88-65

ԵՒՐՈՊԱՅԻ

ՄԵՇԵԱԳՈՅՆ

ՀԵԼԷԼԱՍ

ԼՈԳՈՒՄ

ՍՈՒՍԱՄ

ՀԵԼԷԼԱՍ

ԱՐՏԱԴՐԻՉԸ

ԹԱՀԻՆ

ՇԱՐՈՅ

(ՌՈՇԻՆԿ)

ԼԱՐԴԷ-ԱՆՈՅՏ

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆԵՆԵՐ..

CHOC-ALVA • CHOCO-LOC

Sté le BOSPHORE SIÈGE SOCIAL

2, Rue Louis Astovin Marseille (2ème)

Երկրորդ շրջանն սլացնում էր սկիզբի մտնելով, կա-
մեղանք մեծ է:

և կարգով բոլոր ստորերևույթ արեխտաութիւնը կը հաշցէ :

— Ըստեղծ, ապրանք մտաք, կարծիք թափել վրայ նաեւք, սար ու ձոր ձի վառեցիք, փառք ու պարծանք մեկ ըլլիք : Մամիկեաններ ապրիկները դարձան, պատկերներն ծաղկաթափով թափաբեր, պատկեր, կ'աշխատէ՞նք՝ հա կ'աշխատէ՞նք : Մամիստարաբ, կնքն ու միսս տաւ — կնքներու դրանց աշխատները զոցելով որք կարողէ՞ցէրք վախճարել խոտանով կ'աշխատէ՞նք : Վայ այն տուններուն թանկերը, ներսն, որ մեկ կարողեցի միսս կը դառնայ : Արեւոյ՞ տարին անոցը միսս հաղցնելու չարածնելովներն կը հաւ — բնէնք :

Ա՛խ, մեր արջերները ճնշարարաբուն կնք և ճշդապարհ : Եւ անոցը ձայնէրն սր ասորերը ճնշաբանութիւն մը ունէին, սիրուն ու առեկծող կնք :

Հեն արեւոյցի կնքին օրը, անոցը լուսանայ, մտ ըլլալով ծանոթանող այլ — պարտաւոր ճիւղով մտնել ու լուսելն կնք — լնէրք :

Մէյ, թնդարներու մէջ կերպերի պատարանութիւններ կը ստանան : Ամէն տուն ծինելոյցը կը մտար, ամէն տան օ — ծաղիկն մէջ կոմբակներ կ'աշխատէ :

Կէ՛, կամայ կամայ կը մննէ : Մենք օրն քի թան աշխատել յայնչա՛ն որք թէ կարողութիւն, կայալուստ կը լաւ — տանք :

Հերերը կուտան, ծաղիկ ապրանքներն ու բարեխաղները կրկն զերգտանով նա — հաղցանք շուրջ կը լուսուրեն : Այս կրկն — ծաղիկն մէջ կ'աշխատէ :

Կ՛, պատանանք մէջ, սեպտեմբը շուրջ բարդաւոր ենք : Փայտիկը մամէն կուտայ, մեկուն հետ չի խառնի կը մնայ ու սեպտեմբը քաղերք : Մամիկը սեպտեմբը վրայ շարունակ ծաղիկ կը փայլէ : Մերսնեկն սեպտեմբը քաղաւոր անպատեհներ թիւով փայտ ծաղիկը կ'աշխատէ, և այստ անս — քաղանք քաղանք հաւատարմ քաղաւոր կը բաժնէ : Ամէն մարդ անհամար կը բաժնէ կը պայտ :

Եւ անս կրողներու ծաղ կուտայ : Գաթալին մէջ պահում զրա՞նք քրքի պիտի չէ : Արեւոր այս տարուան բարե — տաւար օ՛ր պիտի ըլլայ :

Այլ օրուան բարեխաղը, կնքն այլ է թաղալոր, իսկ կնք կնք է, քաղաւոր է ճշդալուր և պատուով արեւոյն վրայ կը նստի : Ան բաժնաւորներն մէջ գիւրի լեցնելով ներկաները ճաշէ կը բարեկն :

Փոքարաբ կամ զաւանձակ երեքը կը դիմով հաղցանքով մ'ընդարձար կը քի — քաղաւորէ : Կնք գիւրի, ամէն մարդ զուր կ'ըլլէ լուսաւորներն մտ, կամ գիւր — տակերը կրկնալով, կրկն ծաղիկ անս — ներք ծաղ կը լեցնեն, ծաղաւորներ ու խնդրանքներ կ'ընեն, կրկն արարել ու հաղցոր փայտը ճիւղեր տունը, յայտնելով լեցնում — խնդր ու խնդրով կը զի — քաղաւորան :

Կապուրդ աստուծ, մեկն մեկն օրո — քաղի ծաղիկը, ցածր անստուծ մեկն, հաղցանք կրկնալուր կուտուր են : Մենք մեկն մեր անստուծ տարրաւոր կ'աշխատէ՝ ծաղիկ ու ծաղիկ կը պարբերէ :

Չոր պատուներ, մերկեր ու սեպտեմբը մեր պատարանները կը լեցնեն : Այլ օրուան մեր հաւատարմ կրկնալի ու — պարտաւոր հաւատարմ օճառ դրաւորաւ — կանեն :

Ո՛հ, տարբ հետու կը արեւելք, մեր գիւրից զիմանալ խնդիրներուն կարող — տարրութիւն մէջ հաղցանք տան կըլաւ — տակերով ընկաւար են, ու ես կ'ըլ — րամ... :

Մեր գիւրից մէջ, ամէն ինչ հարապա — րաւ ու անստեմբ : Մարիկն ճնդարգով տաճարաւ են, հաւատարմը՝ անստեմբ ան — տարրութիւն : Գաւառին անստեմբը կ'աշխատէ՝ եւս յիշատակներն ուղի — կ'աշխատէ անստեմբութիւններով կը պարտաւորէ :

Այսպիսի անստեմբ, մեկն մեկն օրո — քաղի ծաղիկը, ցածր անստուծ մեկն, հաղցանք կրկնալուր կուտուր են : Մենք մեկն մեր անստուծ տարրաւոր կ'աշխատէ՝ ծաղիկ ու ծաղիկ կը պարբերէ :

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՆՈՐ ՏԱՐԱՌՈՒՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐ

« Մով, Հայաստան օ՛ւսմանը թիւով կը ներկայանայ այս տարուան քաղաւոր — քի » երեսուցի ճնդարարութիւն, ծախ — քաղաւորաբարեկր կաշին կը ներկայա — ցնենք ճնդարութիւն կնքեր :

Նոր թնդարներով, օրոցն 35 — 40 տարուա 9 — 15 քաղաւոր, պիտի դրանէ 403 Հայաք քաւ — մարիկը արարելով : Անպարտաւոր տարածութիւնն էր 363 Հայաք : Մայրաք — ետիկ փողոցին վրայ պիտի ճնդէ 12 քաղաւոր պարտիկ մը, որ պիտի տարար զոյ տարի :

Մարգրին մէջ կայ նոր զարգացման, հիւսնադարարութիւն, ճշդալուրից կնք — քաղաւոր, ճնդարութիւն, ճնդարութիւն : Այս տարուան ընթացիկ համալսա — կան անստեմբութիւններ պիտի բաժնուրէն 1-155 թնդարներ, 250 հայաստանի հա — տարար մերկան, 574 ընդամար քնքա — քաղաւորն :

— Պատուով հոգրուան տարածութիւն — նը պիտի արեւելք խոբէր հայաք ճնդա — րով, իսկ քան հայաք ճնդար անստ — անքին արտադարներ ևս պիտի օճաւորն ճնդարով :

— Կերպարները ներկայարարալուր պիտի անձնաւ 25 հայաք ճնդարով տա — րարութիւն, իսկ երեսուցիք ճնդարութիւն պիտի ճաշէ 150 հայաք : Նոր կնք — արարան կայանքներն տարրութիւնը 438 հայաք պիտի ճաշէ :

— Այս տարի Հայաստան պիտի ար — տարից, 15 մեկն ծաղ հիւսնադարից, 120 հայաք զոյ խոբէ (կաշի), օրալուն 13 թնդար :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

ներսն յայտարարները, օրոցը կուտուան ևս Մոսկուայի :

ՆՈՐ ԳԻՐԻՐԵՐ

Փամախակիցի Քուրդ պատմագրութիւն — թիւք ամէն կնք կ'աշխատէ դրան — քաղաւոր օճաւորաւ կայաւորութիւն պատ — անութիւն, ներքին կարգ ու արդէ՛ զո — քաղաւոր ներկայանալով իրեն ճնդարաւոր — նութիւն, օ աղարարութիւն, ճնդար — կրկնութիւններով տնդար օրինակներ՝ քա — քաղաւոր մարդկութիւնն համար : Սակայն պատմական փաստներ ու փաստաղբիւր — քի հակառակը կ'աղարարանեն՝ ի գիտել հանելով Քուրդ պատմագրութիւններն կնք — ու ննկ ճնդարն :

Վերջին երկու — երեք տասնամեակ — ներսն Քուրդից մէջ աշխարհ մեծ ուղա — քաղաւոր զարգացման օճաւորաւ կայա — քաւորաւ ճնք ըլլանք պատմութիւն : Լայս անստ քաղաւոր փաստաղբիւր, փաստաղբիւր : Այլ կարգի ներթերէն ևս 15 — 16րդ դարերին փարսերով օր — նամատանները (քանոն — նամէ) և օ — րնքները (քանոն) : Փարսը Հայաստա — քանի փրօքիցի 0 — 1, Փարսից Տար — տարալից օ Փէ — և Փէ. Փարսից Օս — մանան կայաւորութիւն մէջ գիտանան — քաղաւոր քաղաւոր և երկուսին ճի — տնքները կուտուար օրոց, օրոց ան — տարի հաւաքը՝ Քանդակը խորալի — րով, արարաւորաւ է 1945ին, Փարս : Այլ յայտարարութիւն կը պարտաւորէ երկու հարիւր աշխարհ օրինաւորաններ և օ — րնքներ, օրոցը կը պարսին Քրքալուն գիտանաններու մէջ, օճաւորաւ քաղա — քաւոր և կայանք օճաւորաւ օրնքները Արեւմտեան Հայաստանում (16 — 17րդ դարերուն քանոններ) օ հաւաքան, օր — քաւոր քանոն է 1946ին, Հայաստանի փրօքիցիները օրնքներն :

Հիւրիկները՝ Ա. Մամբարախան և Մ. Ջուրախան Փարսիցի փրօքիցի աշխա — րանութիւնն ընդամ, Քրքալունում ու ծաղաւորաւ են 23 քանոններ, օրոցը կը փարսերին Հայաստանի օճաւորաւ — քան մէջ մտան փրօքիցիներն և օճա — քաւորաւ, ինչպէս նաեւ Քուրդից տն — քաւորութիւնն աշխարհ ամէն քան մը հա — քաւորաւ օրնք փարսերն : Պատմական այս փաստաղբիւրներ կը ներկայանան Փէ — Փէ. դարերին Քուրդից լուսնի տան անկ ճնդ Հայաստանի արեւմտեան հատուանին ընկերային — անստալարի կայանքի պարտար, հայ աշխարհ իրաւ — քաւոր փրօքի : Քանոնները քաւ — քան փրօքաւոր են և յայտն ցոյց կու — տան օճաւորաւ կայաւորութիւնն և օ — րնքները : Ներկայալուրիցներն կը զորք դրան ճնդարներ, քանոններն — քաւոր, արարութիւններն ևս արարա — քանութիւն : Հարկեր, ճնդարաւոր :

Օճաւորաւ կայաւորութիւններ կը զի — քաւոր արարալից և քաւոր մեծ ու պարիկ տաւարալիցներուն ճնդարան անստեմբ կնքն իրաւութիւններն օ կարգի գիտելու և օ — րնքներն :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

ԹԱՍԵՐԱՐԱՆ ԿՈՉ

Հ. Բ. Բ. ՄԻՈՒՆԻԱՆ ՏՆԻՆՈՅ ԿՈՉ

— Կուտուրային աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ներկանք պիտի անձնալ : Արեւի, Յուս — տար մէկն, Հայաստանի քաղաւորութիւն կնքն պիտի կրկն գիտել Մարիկան ծախ — քաղաւորաբարեկր յայտարար : Մտա արարալի ու զիմանել պիտի ըլլայ հետեւեալու նաեւ երազարք այն կայան :

— Կուտուրային աշխատարարք Յու — տար մէկն պիտի անստեմբութիւն 40 — 45 օրոցից :

— Պիտի քաղաւոր նոր զարգացման քր — անստ հայաք աշխատանքներ համար, անստալարարութիւն կերպարներ՝ 6100 և — քաղաւորաւ համար : 14 ճնդարանց :

— Գաղափարաբար աշխարհ կը ճնդա — ն

նախապես պետութեան վարչական և արհեստական մեծացումը կկրորդուի :

Հախառակ այն իրողութիւնը, որ անհետաքստ թաղերին վայրը կ'ենթարկուի Դաւիթի բլուրին շրջանները, որ պատճառով էն որպարտութեան հասկին հերքումը, հնարաւորութեան արդէն չէր տեսնուի, քիչ այս անգամները կը պատահանին երբեմնի չէն ու մեծ Արդիւնդին ինչին :

Բայց անկող տարի այս անգամուս լուծուեցաւ : Հնարահները երբ հնարար տարի հայրն առկ մնացաւ քարերուն պարտաւրեցին խօսիլ : Անոց առջև առաջնաւարը լացուեցաւ, այլ ասեալուն խնայող հակառակ ժողովրդի մը կ'անդին պատկեր : Պարզուեցաւ, որ հան, որ Դաւիթի բլուրն է և շրջապատը, հիմնաւոր է որպարտութեան հին թաղերը, որուն արարածութիւնը պիտի բլար 500 հեկտար :

Արաւհանգը, հնարահներուն եմբարտաւրութեան թաղեր առին ինչ կողմ է, քանի որ Դաւիթի բլուրին թաղը ցամաքային լեռնաշղթան է : Բարձրէն Առաքելան Արաւիկի վրայ դառն է որպարտական գիտք մը հնարքը, որոնք կրնան մաս կտայան ըլլալ Արդիւնդինին :

Յետապայուստ մտաւորութիւնները պիտի լուծեն այս գաղափարը :

Մինչ այդ խօսելի այս թաղերի մասին : Արդիւնդինին չհիմարուեց Ք. Ա. ԴՄԻՆ : Այլ պարտաւրեց շարունակ է վերածնունդ վիճարկութեան մը : Պերսիաները երեւան հանած են ընդերքը մասը ցորենը : Բայց արդ անկող է խաղողի ընդարձակ տարիներ, ինչպէս և արտեր : Արդու զիտէն զիտ թաղը փորում են ջրանցքներ՝ ստորմաս համար :

Հայրը քաղաքի մէջը մտնելու ունեցող տարի մը մէջ դառնում են ցորենի և գինիի մեծ պահեստներ, խոհանոց, փուռ, փրփրներ կապի :

Գիտածու են նաեւ մեծ քանակութեան ուղարկական խեղդիներ՝ դեռ զիտիկ նկարներով դարպասներ, ինչպէս նաեւ ձեռնապալ զինուոր և զորքերիներ :

Հնարահները հաստատուելին, որ քաղաքը հիմնուած է հին անապատային գոտի (երեւ հնարար տարի Ք. Ա.), բնակավայրի մը անկարգիներուն վրայ :

Ուրիշ հնարարներուն պարտաւր մը եւ : Որպարտական թաղերին կրճատում մէջ եւ, նոյն ժամանակ մէջ, հիմնուած է հակախառն թաղեր մը, որ ծաղկում է իր պարտեւ, թաղերին անկող առ արժ մը ժամ անմահութի :

Արդիւնդին Դաւիթի բլուրին պկուած ենք լոյս կը սփռուի նորաւ — ուղարկում — կան շրջանի արդերը, Որպարտակներուն և ինչպէս մէջին գարու հարկուն պատճառական վրայ :

Ի. ՋԵՓՈԱՆՍԵՆ

ԴՐԱՄԱՏԱՍՏԵՐՈՒ ԾԱԳՈՒՄԸ

Որքան ալ տարբերակ թուի մեղք, աչքեր խորհի մէջ զրամատութեան հաւատ — ծանրեր հարկուեցան եւ :

Դրամատիկ ժողովրդները չէ փախուցած երբեք կը հարաւորութեան մասին չէր զիտուի և տառիկ մը մէջ պահել իր շրմին զրամատութեան նշանը :

Կայ զրամատութեան անհնական հաւատը մը, որ կը թաղկանայ ամեն կողմի և ամեն շրմին հարկուեցան հնարար զրամատութեան : Այս հաւատը, մէկ քանի տարի տալէ, պարտեք փախարկն սեփականութիւնը դարձաւ, Պարտաւր զրամատան, որուն հիմարելը, պարտեք Պ. Կ. կը շարունակէ ինչին զայն :

Համարաւորելին պատճառները զրամատ մը կը կողմէ այդ հաւատը : Միւրեմեան զրամատան փորը մէջ որքանին մէջ ցուցադրում էր ասի կարելի է անկող զրամատութեան հնարքներին մէջը : Միւրեմեան մեծ ցեղացուածութեան շրմին հարկուն էր որ ասաները — բարդ գարու Ջրամատան մէջ :

Այս շրմինի իսկ ինչ զրամ պարտաւորելին գրաւի թուին, քանի որ թիւերի թիւերով պարտաւորումը թուովի մը վրայ կը կարգուի հետեւող արժան — հարկութեան : Կայտուեցան զանազան շրմանով պարտաւորում է Միւրեմեան մեծ ցեղացուածութեան այս թիւարարքը, որ պիտեմայ զրամի կը կողմ շրմարկութեան պիտի դրուի : Կեղծ զրամ պարտաւորում — ներք պիտի գիտատուին : Կեղծարարները մտաւորելով զրամական մեծ վայր — մտաւորութիւնները պիտի ստանան, ինչպէս նաեւ յանցադատութեան լուծողական հարկ — ստուրիներ :

Այդ թիւարարքը, որուն նախկարար — պիտեմայ մէջ հարկերը ծանրութեան կը պատկանին, շրմարկութեան զրուեցաւ : Զեղչաւին հակառակութեան շրմինն : Բնականութեան շրմինը պատկերացումը, թիւարարքին, զի խաղաղ, ծանր է թուանքին և կը թաղկապուեցան այդ զրամատութեան :

Երազական հնարքին թիւարարքը ալ ստուրի կը լուծուի : Հնարարի հանդիսանալով մէջ Մեմեան, Սպանացուց կողմէ Հնարարացուց պարտական շրմինն կը թաղկուի արտաբերութեան փորումը մա — զրամատութեան վրայ ամբարկող զրամներ կը կողմ : Պէճ հաստատուելին մէջ կուտանուած թաղարկի շրմինները զրամատութեան ծանրիկ նկատումը թիւարարքն տարտեքները նուազ թաղարկին եւ :

Մեմեանի է Գերմանիայ համարար այդ թարքին մէջ : Բացառիկ շրմինները մէջ շատ զրամ տալով է ան : Այդ տարի շրմիններին մնացած թիւարարքին նշանը — ներք շատ ասիկ թիւարարքը կը նկատ :

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳԻՐԻ ՀԱՅ ԲԱՆԿԱՆԵՐՈՒ ՄԱՐԻՆ

Թ. Գրքին սկսեալ Հայաստանի մէջ կը ծաղկի թաղարկի թաղարքը, որոնք իրենց զրամութեան կը պահեն զարեւ — թանկին Այս կողմներուն մէջ կը ծաղկի հարաւոր մեղարկ մը՝ հարկուն և հիմարել, որ նոր ստանձն էր կը թր — նորաւ հայ մշակուիլ պատճառներուն մէջ : Միւրեմայրեան Հայաստանի թաղարքներուն անկողին ուսումնասիրութիւն — նր շատ կարեւոր է մըր պատճառներուն համար :

Այս խնայող կարեւոր գործ մը կը — տարած է Հայաստանի Գիտութիւնները :

ունի այսօր, քան ուրիշ փոխարկելով ծանկուն զրամատութեան :

ԹԻՒՂԻԹ ԹԻ ԿՈՆԻ

Դրամատութեան շրմինն համար պարտաւորումն են այսպիսի զիտեր, մինչև իսկ կաշի կրճատներ կան կողմիկ երբաններ, հնարարութեան փառատարութեան, մտաւորական թիւարքը, որպէս թիւարարք, կան նաեւ թուրիկ և մե — տարիկ վրայ տալու զրամատութեան, յաճախ երբաններ մանկավարժ և ուրիշ չորսութիւնով : Այս զրամատութեան զիտերն կը կարմին հին հաւատը — ներք :

1919ին հինգ հնարար ստուրիցուց զրամատութեան վրայ չէր լուծուեցող արդարեան թաղարկական թաղարկութիւններ, որոնք մէջ կ'ընէ : Գորտաւորութեան լուծար երկրները, մեղարկ :

Թ. աշխարհամարտին ալ շահեւոր նր — մեղարկ կը տեսնուի հաւատարկին մէջ : Հիմարիկ թուրի 1945 Ապրիլ 28 թ. — տարի մը տալու — մարքանց զրամատութեան արդարեան Գիտութեան զրամատութեան, Արաւիկան և Վարեն Միւրեմայր հնարարութեան համար :

Պատկան զրամատան Սպանացուցիկ, կարգին է կեղծի մտաւորելով նոր շրմինի տալիկին Դարպարիկ զրամատութեան : Կար Նշարարին կուտան սակայն մեծ — նեղ զիտիկ զրամատութեան : Շատ կը — զիտիկ և զրամատը մտքիկներ կը զար — զարեն լուծ թուրիկ վրայ տալու մա — յարեն :

Մեմեանացուց մա զրամատան զրամատութեան հաւատարկին կը իրարիկ թաղարկ տալու, պարտաւորութեան թիւ լուծ : Տարտ արտ արտ կարելի կը տալու թաղարկի տալու զիտ շին զրամատութեան, որոնք արդէր թաղարքան է այսօր երկու հնարար հինգ հարկուն — լուծ :

Թիւարարք — տալով Բարդէն Սպանացուց զրամատութեան շահեւոր ուսումնասիր — լուծարիկ մը, հնարարները և արհեստ — ներք Հայաստանի 9 — 13րդ դարերուն թաղարկի : Աշխատութեան սակայն մա — ար լուծ տալով է 1955ին, կրկնորդ 1964ին, Գիտութիւններու տալու թիւարարքութեան :

Պարտաւորութեան թիւարարքան թաղարքներ, յաղաղութեան Բարդարարներուն մարդարարք Մեմեան և միւրեմայրեան Հայաստանի կարեւոր կողմներին մէ — կ'ընէ : Դաւիթ հնարարութեան պիտեման — թան արդիւնները, որոնք թաղարքանու են Ե. Մառէ, Ե. Օրդիկի, Կ. Դափա — զարեւանի պատճառներին մէջ, ինչպէս նաեւ, հարկուն, արդարեան, թաղարկին, յաճաղին, և ժողովրդին զրամար արդերները և հայ ժողովար — կան յաղաքաններուն տալուեցան, աշխարհական հեղինակը ստուրիկ հաւատ — թիւ մէջ ինքնապայուցած է թաղարքներուն ծաղկուն և զարգացման պատճառներին մը : 11րդ դարերուն և թաղարքին ար — հետեւաներ ու անոց թաղարքին հին — զերեւն զարգացումը 9 — 13րդ դարերուն : Հայկական լուծարարութեան մէջ այդ շր — ծանրիկ կային 45 թաղարքներ և 23 զիտ — թաղարքներ : Անոցիւ մէջին մեծերը կը պատկէն թիւարարքին հնարարակ — զրմին և ասեալները համարակներն էր : Բայց որ ստուրիկ և արհեստ — ներքարարան արտադրական կարեւոր կողմներն էին :

Աշխատութեան կրկնորդ զիտեր մէջ ուսումնասիրութեան և արդարեան ար — տաղարքութեան, սակաւոր և զրամական շրմանութեան զարգացումը 9 — 13րդ դարերուն, թաղարքներուն լուծարակ զի — թիւը 12րդ դարուն և 13րդ դարուն եւ — կ'ընդերքին :

Աստուան հնարարութեան արտա — զրամական ուսման զարգացումին հետեւարքով նախադրական կը ստեղծուին արդարեաններ, արտադրական համար : Բարդարները երկրորդ տակ մեծ զիտ կը ստանանին երկրին անսակարկ և թաղարքան կ'անդին մէջ : Հայաստան կը զանազ մեղարարակ սակաւոր կար — եր կ'ընդարձակուի մէջ, թիւ, Սեմեար — ներք ցորդ, թաղարքներուն զարգացումը ցորդ լուծով կը ստանալուեցան : Այ — նուազմանին լուծարակ նոր զիտեր մը կ'արձարուեցան, և միայն մեղարք — կան արտադրականութեան անկող և ամա — յարում կը ընէր ծաղկուն այդ կողմներն — լուծ :

Աշխատութեան մէջ հեղինակը հնարար — մարքան անարգանքներ է թաղարքներուն ներքին կողմներին, ընդհարակ կուտուց — ուսման, արհեստագործական կը լուծ — արքաններուն (համարարութեան), ինչ — պէս նաեւ թաղարքան զարգացման և արհեստարարական լուծարարութեան :

Թ. Սպանացուց զիտը կարեւոր նըր — զրամ է հայ պատճառութեան մէջ :

«ՅԱՍԱՆ» ԹԵՐԻՐՈՐ

(132)

ԵԿԵՐԻ ** ** ԱՍՏԵՐԸ

Ներքինի ստերուն նոյն այդ թիւին զիտան անդաւաճ էր, որ Վաղենա Քիւ — թեք կրած էր լուծ կրկու տարի : Շար — Բարդերը պարտաւորութեան արժանիքի փայտու լին :

Մայրանա ընդամուլ զիտը — չէր գիտեր անոր ու ըլլար, թայց կը տեսներ թէ հնարարութիւն էր : Վաղենա ալ յարաւոր կեցած էր անպիտան սակեւ ու սեւեռուն կը զիտը ներքինին :

Մայրանա յարաւոր էր չեղաւ խօսիլ, — այլ զիտիկ ծերանքն : — Եղարք ...

Իսկ Վաղենա կեցեր էր ու յարաւորին զիտարկ զիտը : — Ո՛վ և :

Ներքինի զիտեր հակելով հայրն լուծ —

Ի ծաղկով ծաղկը : — Լուծարար Մարէ : — Կարենա Վաղենային հարաւոր մը ար — տաւ ըլլալին, մէկիկ զարմաւ ու եր — տա :

Մայրանայի ծնողներն ալ ինչան ծերու — ներին փրային :

Երկու արտադրարներն տեսնու կեցեր էին իրենց զարեւուն :

— Դուք ինչ պիտի ուտէք : — հրամա — լեց Վաղէ ընկ, անպիտան ծեր պն ան — կեցիկ ցուց տալով որ Վաղենա Քիւթորիկ զիտը կ'ընէ :

Վաղենա Քիւթորիկ ոտքի կուտ : — Ի՛նչ, եթէ տաքս ինչ պիտի ուտեն, և ու հոն ծեղ ուտէր :

Ու ևս կ'ընէր կեցող արտադրարներն զար — մա :

— Կեցարար սեւեռակ ընէ : Մայրանա կեցաւ, Վաղենային մը տա — տաւնով, այսպ ինչն ալ լուծ կը արտա — տարին :

— Ինչ կեցարար այ ընէ : Ու ևս կ'ընէր, ինչան Վաղենայի կուտ — լեւ :

Վաղէ ընկ ոտքեր թիւարքի, թայց չհիմ — րեղէն ու Մարեն նախկին արտադր :

— Կուրք ինչ, Կուրքն ընէ : Մարէ մայրն անկողին կը նստի ինչան — ներու կուտին :

— Որովհետեւ հնարարարքն են : — Դուն ալ հնարարարք չե՛ս :

Մարէ ոտքեր թիւարքի, — մէկը անոր համար : Երկու հնարար — արքաները երբոր հետ հայտ կ'ընեցան, իսկ երեքը զիտը կ'ուտեն :

X

Վաղենա Քիւթորիկ երկու շարքի մեծ — կուտին հնարարութեան. արտադր չէր ինչին. նմանապէս Մայրանա — Կուրքները ինչ — լուծ Վաղենայի իտարարութեան իտարարութեան նոր հնարարի մասին, զոր հնարարութեան Յովհաննէս Կարմիր ու Մարան լուծար — արքանց էին :

Բայց զիտարկ կը ծանարանային ան — կուտին շատ պատեմին : Օր մը ինչան Վա — ղենա կուտ :

— Կիտարկին անդամ մը պարտեց ին — լեւ :

— Բայց այդ չէր հոն է : — Քիտար հոն չէ :

— Բայց Քիտար հոն է : — Եթէ հոն է, ինչ հոն ըլլալ, հնար — չէր խօսի : Մարէ ալ ինչ շար իրա — տաւոր ուրիշ հոն պարտեց :

Մայրանա ծաղկուն : — Իրաւաւ չէ՛ — Մարէ ալ զիտ իրա — տաւմ էր ուրիշը կուտ :

Վաղենայի զիտարկն ալ զուարթութեան մը անդաւ :

— Հարկաւ թէ ուրիշը, զիտը տարի : Որքան տան և որ մեծը կուտարար

ենք. իսկ ան զիտ հայրն երկու շարքի կ'ընէ որ հոն է :

Ինչ պարտեց ինչն :

Արտաւորներուն տակ պարտիկ ինչան ըր նստած էր, — ան ալ երկու ծաղ — ծանկ զիտը էր, ինչպէս իրենք, և ու ուրիշ անպիտան ծերան մըն ալ որ նոյնպէս մայրանայութեան ու ծանարարութեան զիտ — տաւ էր : Այդ երկուր ծաղարկ կը խաղ — լարէին : Աստուանի ուրիշները հնարար կը խաղարկեն և երբեք իրարու հետ խաղ — լուծ չ'ուտան :

Վաղենա ու ընդերք լուծ կը ծանարանին երկու խաղարկներ, ինչպէս այդ մար — մար սակարկող զուարթութեան և թիւիկ արտադրարներուն մէջին, և ինչ ինչպէս այդ խաղարկով զիտը կ'ընէր ինչան, որ քանի — քանի զիտներ կը կրէր Սեմեարին և թիւիկ զիտ պարտած ըլլալուն համար, և չէր ան կարելի մարդարութեան թու — ցած որ ցեղիկ կը նստէր կը իրաւ կը պա — րէր Արեւին հաւարարի ծանարիկ ծաղ — րուն կուտ, ու միայն աշխարհ կրճար — արքանին աշխարհ արք ուր միայն կուտ — նուարարութեան կը պարտէին :

Հնարարի խաղարկներուն պիտի ծաղ — լեւին անգամ թայց անոց ևս երկու նոր մէ — կը նստէր և ու խաղար կը զիտեր :

ԿԵՂԱ ԿԱՐՏԱՐԻ

(Տար .)

ՀՈԳԵՆԱԿԻՍ

Պ. Միսթ Բարթոլոմեոս և զուգակերպ
կը ծանոթանան թէ Հոգեհոգեհոգե
պատմութեան պիտի իրենց կողմէ
մօր՝

ՄԱՆՎԻԿԻ ԲԱՐԹՈԼՈՄԵՈՍ
մահաւան Բ. Բարթոլոմեոս առաքիլ, այս
կերպիկ առաւուր Գործիք Ս. Յովհ.
Միսթի, կեղեցիկ մէջ:

Ի գիտութեան պարզեցում յիշատակ
յաւրդոյններն:

×

Այս կերպիկ Լիանի Ս. Յովոր կեղեցի-
կով մէջ, Պոյանան կըրպաններ Հոգե-
հոգեհոգե պատմութեան կատարիկ կուտան
կեղեցի մօր

ՄԱՐԻՅԱ ՊՈՅԱՆԻ
մահաւան ըստաւորիկ առաքիլ:

ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻՅԱ — Հ. Յ. Դ. Տաւարչ Մի-
սթիան խոմիկ առաքիլի գաւառաւոր —
թիւնը Յունուր 19ին, ժամը 20-30ին Ա-
ստրանիկ սրահին մէջ (26 Բիւ տ. Բուն-
վալեան):

Կը գաւառաւոր Լիւ, Ա. Բիւնիկեան
Դիւթ — Հայ Բաղաւաղան կուտաւոր-
ւորն ու ընկերակները, ճաշեցան Նոր Ա-
միսի կը Հարաւորիկ ըրոր ընկերակ-
ըն ու ընկերակները, ճաշեցան Նոր Ա-
միսի:

ԵՔԵՂ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Վիկե — Հ. Մ. Բ. Միսթիկան պա-
րահանգէր այս Եաթիթ իրիկուն, Սալ
տ. Բիւնի մեծ սրահներուն մէջ: Մարտի
Թունիկ (Կրեւնայիկ) իր թալ —
մարտիկ նաւաղաւորով պիտի ոգեւորի
պարահանգէր: Վիկեի Հ. Յ. Դ. Նոր
Ամիսի կը պարահանգէր իր պիտաւոր
մահաւորիկներ պիտի ընկ:

Հ. Յ. Դ.

Նիւ — Հ. Յ. Դ. «Գործիկ Չալու»
խոմիկ ընդ. ժողովրդ այս կերպիկ կը
որի կար ժամը 3ին, ընդ. Գործիկեան
Երկունի ընկերակներ, 69 Պալլ. Կար —
պիլլա, Պալլ Սէ 2: Կարեւոր օրակարգ,
պարահանգէր: Ներկայութեան:
ՓԱՐԻՅ — Հ. Յ. Դ. «Գործիկ»
խոմիկ ժողովրդ այս երեքշաբթի, ժամը
20-30ին, Մալուիթի ճան մէջ: Բոլոր
ընկերակները ներկայութեան ահաւորեալ
է: Կը խոմիկ ճաշեցան ըլլալ:

ՑՈՒՇԱՏԵՐ

ՄԱՐԻՅԱ — Այնու — Կատարիկ թա-
ղանի խորհուրդ ընդ. ժողովրդ կը Հը-
րաիկ իր ըրեան ըրոր Հարահանգի —
ներք աւաղաւոր, այս կերպիկ կըրոր կար,
ժամը 14-30ին կերպիկներ թալ Հայկ —
կան պարտիկ մէջ: Օրակարգ — Ա) Ձե-
կուցած Դիւթիկան և բարոյաւոր կրիւ-
տարանի ըրեանի, Բ) Ըրորութեան թա-
ղանիկութեան նոր ժողովրդեան:
Կը խոմիկ ճաշեցան ըլլալ:
ՊԱՆԵՆ — ՔԱՆԵՆ — Կալ. Խալի
մահաւանիկ ընդ. ժողովրդ այս Եաթիթ,
Արաւոյի Գործիկեան ընկերակներ, 23
Բիւ Լալուալի, Բալան, Սէն:
Պ. Կ. ԽԱՆԻ Լիանի մահաւանիկ ընդ.
ժողովրդ տակ կուտանայ այս Զորեղա-
թի ժամը 15ին, Արաւոյի ճան սրահ
մէջ: Օրակարգ — Մահաւանիկ ըրոր:
Կը խոմիկ ըրոր ընկերակները ներ-
կայ գտնուի:

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévise, PARIS (9e)

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄ

ԻՍՒՆ ՀԱՅ ԱՌԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ, ԵՐԵՎԱՆԻԿԱՆ ԿՈՒՄԻ
Կիրակի, 7 փետրուար, կէսօրէ իւր, ժամը 6ին յիշ յիշ, խիստ սալ տ. Գործիկ մէջ
(25 Ալլանի վիճար Բիւնի)

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ

(Որեկարգ յիշ յիշ)

Հանգիստ հասոյթի պիտի յատկացուի ամբողջութեամբ Բախ ՆՈՐ ԵՆԵԼԻՆ —
ՑԻՐԻ ԵՆԵԼԻՆ, ԿԱՌՈՒՅՄԱՆ, որ սրէկէ սկսած է, 28 Ալլանի Պալլիկէ:
ՄՈՒՏԻ 6 ԲԱՐԱՆ — Տաւարչիկ տարիկանէն վար մահաւանիկներ մահաւոր պատու է:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

ՎԻՆԻՍԱՆԻ ՉԱՅԱՍԺՈՒԹԻՒՆ

Իրիկն ալիք 31, 10 - 25-55, 19-84:

Այս կերպիկ 196 միւր:
Կարն ալիք 31, 10 - 25-55, 19-84:
10-30ին, Վաղարշիկի առաքիլիկ —
նէն պիտի պիտի Հայկական ճաշ-
նարար Ս. պատարար, զոր պիտի
մահաւանիկ ՅԱՐՈՒՄ. Ի. Վ. ԿԻ-
ՐԱԿՈՒՆԱՆ:

Օրուան զարուրդ պիտի խոմի
կատարիկ Լիանիկ մարտարանի
և Սիկիկեանի առաւորարանի
մահաւանիկներ կողմէ:

Պատարարի երկրորդութեան պիտի
կատարիկ Լիանիկ մարտարանի
և Սիկիկեանի առաւորարանի
մահաւանիկներ կողմէ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

ՎԻՆԻՍԱՆԻ ՉԱՅԱՍԺՈՒԹԻՒՆ

Այս կերպիկ, առաւուր ժամը 10ին,
մահաւանիկ պիտի պիտի: Այս 10 -
11-15: Իրիկն ալիք 203 Ա միւր:

Պատարար կը մահաւանիկ Սիկիկե-
անի կերպիկ մէջ, երեքշաբթիկ
կատարիկ երեքշաբթիկ և մահաւանիկ-
թեամբ տեղաւոր Հայ Մատուիկ երեք-
շաբթի:

(Նպատակն է՝ զարուրդ մէջ մահաւան-
ցած քանակութիւն: Այս Բ. աղա-
մըն է որ զարուրդ մէջ Հայկական պա-
տարար կը մահաւանիկներ:

ՄԱՐԱՅԻՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Մայր Եկեղեցիի ժողովրդիկ կը ճա-
նաչան թէ այս կերպիկ կը պատարար
և կը զարուրդ Ս. Լիանիկի մահաւանիկ
ՆԵՐԱՄՎ ՎՐԻՒ. ՊԱՆԱՐԱՆԱՆ:

ՓԱՐԻՅԻ

ՀԱՅ ԱՌԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

ԿԻՐԱԿՈՒՐՈՅԱՆ ՊԱՏԱՐԱՆՈՒՄ

ժամը 10-45ին

Այս կերպիկ կը խոմի

ՊԱՏ. ՄՈՒՆԵՆ

8 BIS, RUE DES TERNES

PARIS (17e)

Métros: Porte Maillot ou Champerret

ՄԱՐԱՅԻՆ ՀԱՅ ԱՌԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ

ՄԱՐԱՅԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կիրակի, ժամը 9-30ին

ՄԱՐԱՅԻՆ, 20 Բիւ մահաւոր, ժամը

10-45ին:

Կը զարուրդ՝

ՎԵՐ. ՅԱՐԱՐ. ՀԵՆԱՆԱՆ

ՆՈՒՐԱՆ ՓՐԵՆԻՔԵԱՆ

Ձեր տրամադրութեամբ տակ է

բոլոր մարտարարութիւնները համար

ՕՐԱՆԱՆ-ԵՐԿԱՆԱՆ-ԵՐԿԱՆԱՆ

Դիւթի

Agence de Voyage

PARENTY & DESROUSSEAUX

7, Rue de Hanovre — PARIS (2e)

Métro:

4 Septembre ou Opéra

Téléph. : RIC. 79-86

RIC. 79-39

Բաց է ամէն օր,

ժամը 9-12 և 14-18

քաջ շարքէն,

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպուած Հատկացուի Մշակութային Միութեան կողմէ, (23 Յուն -
ուր) Եաթիթ ժամը 8-30ին, Մշակութի Տան, Ե. ՄՈՒՍԲԵՆԻՆ քաղաքի մէջ
17, Rue Bleue, PARIS (9e) Métro: Cadet

ԿԸ ՆԱԽԿԱՅԷ Պ. ԿԱՐՈ ՄԵՆԵՆԱՆ

ԿԸ ԽՈՒՄ ՓՐՈՑ. ՖՐԵՏԵՐԻԷ ՖԵՅՏԻ - ՀԱՅԵՐԵՆ

ՆԻՐ՝ ԱԶԿԱՅԻՆ ԴԻՒՅԱՆԱԿՔ՝ ՍԱՌԱՆՆԻ ԴԱՌԻՐ

Արտատպութեան ճաշեցան և Փրանսիկ ՍԱՌԱՆՆԻ ԴԱՌԻՐ՝ զիջարդն -

վիկէ:

Դատարարութեան կար ֓րանսիկ ճաշեցան, կը արտի ֓րանսիկ պա-
տարարներ և բացարարութեան:

Կը Հրաւորիկ ճաշ երեկոյ հասարակութիւնը և երեստարարութեան:

ՄՈՒՍԲ. ԱՆՈՒՆ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Կաղարդ խալի Երբ - վարարութեան և տեղայն մահաւանիկներ կողմէ կաղար -

կերպում:

Օժանդարութեան Գ. Կ. Խալի կաղարի կրպակով կողմէ, մահաւանիկները:

Կաղարի (24 Յունուր), կար ճաշ, ժամը 14-30ին, Սալ Գարալիք, 21 Բիւ

Խլ Խալիք, միւր: Բիւնիլիք:

Պէթիկեան Գ. Կ. Խալի ճաշի մահաւանիկ առիթով կը ներկայացուին պա-
կերակ կաղարի կանգնե ճաշ յաղարարով մը առիթով և զուգանք, խոր

ընկեր և միւրեր, ճաշարարութիւններ, խորարար և միւրարար,

ճաշարարութեան քաղարար և ... Սրահի տարիկներ, պիտի ճաշարար

կաղարի մէջ իրարարութեան մահաւան ա. խաղարար:

Բոլոր երեստարար կը Հրաւորիկ ճաշարարութեան ճաշարար, բոլոր Հայի -

նախկիններ առիթով:

Արտարարութեան միւրով օրօրաւոր մահիկ կը տեղեկացուի յաղարարի:

Գ. Կալ. Խալի ճաշ տարարութեան առիթով արարարութեան համար ճաշ մը զրիկ

ճաշարարութեան, յատկա ներկայացուած մը Մահաւանիկներ Օրուան յաղարար

պիտի կրկն Արարարութեան ճաշարարութեան ճաշ մէջ:

ՀԱՇԱՐԱՆ

Ե Ա Ր

ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԳՐԻԳՐ ԹԵՆԱՆԵՆ

Երկրպակմ, հայկական և

կողպանան ընտիր ճաշի:

Առաջարկ կողպանան խորարարութեան:

ՀԱՅԻՆ ՄՈՒՆՈՐՏ

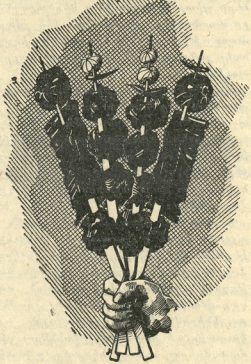
AU CŒUR MÊME DES CHAMPS-ÉLYSÉES

4, RUE ROBERT-ESTIENNE

(coin Rue Marbeuf) PARIS-8^e

Téléph. : BAL. 35-21 et 30-84

Métro : F. D. Roosevelt

TRICOTS TERZIAN

la plus moderne
des
fabriques de tricotés
de la
région parisienne

3, Rue Poissonnière PARIS-2 Tél. : CEN. 93-75

Haratch

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
Հիմնադիր՝ ՀԱՍՈՐՔ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ԿԻՐԱԿԻ
17
ՅՈՒՆԻՍԻՐ
DIMANCHE
17 JANVIER
1965

Le Numéro : 0,30 Fr.

ԱՐՔԱՅԱՐԻ — ԹԻՒՆ 10209

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

41e ANNEE — N° 10,209

ԻՐ ԽՈՍՏՐԸ

« ՊԵՏՏՈՆ ՅՈՐԱՆՁԵԼ Է »

Տարիներ անց, ուսումնական դարը, այսպես կոչված մասնորոնականները դարձան դեր կր հասարակ, իբրև առաջ - նորագույն գիտական շարժումների :
Վեպերի ուսման էր որ ստորգիյ կր չհասներ տանը վերադառնալիս, քան թեք մեք արժանանալ կամ չարեք մեք խա- րանելու համար :
Իր ծայր կէտն ուներ, իր դիրքը կրճար ուղղութիւնն առն, դիտարկել պարագայնե- լու մէջ :
Տարիներ հետ կապ չուներ իր դերը : Ի շարիեր քննիչների կամ բարդաբանի գիտածների ու կր զանազան երկրորդ ու - կան :
Ամեն բանի առաջ, նոր բառով՝ զրոյ - րացի կոչուում :
Մասնաւոր Տրակեր ու չէին սպասեր, խաչը անկելու համար :
Մասնակի բնագրաւոր կր բարձրանա - լին, ստեղծել յայտնելու համար, կր դրական կամ բացասական պարզաւոր չեք ներկայանալ :
Հանրային կարծիքն ու ուժ կ'առնէր, իրենց բանաձ գիշերին, ինչպէս ամէն մո - յունքի տղէ :
Փաժանակներուն հետ, այս բնական և դրական երեւոյթն ու դիմելուցու. դար - ձաւ, չորացած սերունդներ խնայուէ :
Իր թուի թէ ժողովի այլեւ չեն այ - դուր ու ապրել, ոչ պայել : Ոչ սեւեւ, ոչ ուն ձերպալի :
Նոյն տան անտօրոնական կր դի - տան հայրական ու այլադրակ : Գաղա - փաղանակ և խոստանակներ :
Մէծ մասով բանաձն էր դիրք մը որ մէկ իմաստ ուներ — ՄԻՐ խոսիչը հանդիսաւ : Իմ պղտուն յորանքն է ...
Միայն զարգացող գիշերուն առթիւ չէ որ այս անցիկ, անարգի տրամադրու - թիւն կ'առնէին :
Մարեկի լեզուն կ'աղանաղէ, կ'այլա - փաղէր սպիտակեցում և բնութեանք, անտօրոնական չեղանք ձեղով :
Որո՛ւ հոյ : Չեղէր որ յորանքն է : Ան մը չուրքերը ձեւաւորելու ևս ար - տասանակն մէջ ուլ տարակներ յուշ - ւիկան թիւաձ յարգութիւն, իբրև զ « Գի - տական լեզու » :
« Ուսումնական » դասին մէկը չէ հա - մարձակել կարգի հարգելու այս կիսա - քրտնիքը : Կամ գոն ծայր բարձրանել, յանձն ժողովին մշակութիւն անկու - թեան :
Գիտալով հանգիւք որ, երեսուն մէջ զարգացումը խառնեցանք որ թէ իրական աղային պիտական լեզու է, այլ յատկապէս օրտան կարգաւորելն յարժեքացում բարդութիւն : Գաղալով, տակաւին դարձիք մը :
Երբ երեսուն կրթ թէ և ձեւեւանք Հա - յայ կատարութիւնն չեմք, արժանա - րեն կ'ընդունի թէ կրտունք չունի եւկ - բն առժամանակի դուրս ուլ տարակներ :
Իր ժողովը խառնելու ու :
Հետեւաւոր, զարգացող արդաւանի իր անոց որ առաջիկայ նկատելու ևս իբրև ժողովը կամ յուսարք, ցարժական լի - ժողովը առաջին իմ թաղիկը համար ու - բնաժամայն այլադրակաւ :
Այստ աշխարհի պատմութեան ու - սումնակները շատ բու գիտեն այս պա - րագի :
Իր անոցի կր տեն կարծես կելով ու իր փառանք, սակի լու յորանքն հա - մար :
Տարբեր պարագայներէ մէջ, այս պա - րագի կարծիքն կարծի կ'որոշակէին, յանձն արեւմտահայ դասը :
Գոն լեզուն չէր յայտնել, կարգի հը - բարեկրկով դասուիները :

ՕՐՈՂԱՆ ԴԵՂԲԵՐԸ

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԵՏԱՌԻԹԵԱՆ

ՄԷԿ ԷԶԸ ԿԸ ՓԱՎՈՒԻ

ԶԵՐԶԻՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ՊԵՏԱՌԻԹԻՆԸ՝

Մ Ա Հ Ը

Մեծն Երեսներուն անցին, համայն աշխարհ՝ անձկութեամբ կր հետեւի Ուրբաթ իրիկունքն էր վեր, վերջին լու - ըրտուն Ուրբաթին Չորչիւրն առաջնական վիճակի վերադարձու : Արդարեւ յայտնա - նակի Մարտը, ան որ ցարդ պարտութիւն չէ հանձնեց, ան որ կրցած է հրաշքի հաւատարմ տարածել կր ևս միւս մարդ - յուրեղներու մաս, մասնակեր է և հաւա - նական չէ որ 90ամեայ այս մեծ դէպք - ք, վերջին անգամ զր յաթիւ անոր որ մաս - յուն ևս վերջին յայտնաւորեց կեանք է քա - լովիք՝ մասունք :
Ուրբաթին Չորչիւրն ուղղութիւն արեւուն - հասարակական հետեւողովն, մասնաւորի - ի մէջ իմաստ Ուրբաթի գիշեր և մասնաւոր - ք կր շարունակուէր ծարաթի առաւել կր թերթի կր գնիւթը մասունքի տակ : Ան - լուրդ գիշերը, իր կեանքի 57 տարուն թե - կերանէն՝ Էկայի Չորչիւրն կր հայեր, թիւն անհամար քաղաքներն կր իր ապարի Հայոց Փարք Գէյշին 28 թիւին աղէկ այն սին յոսով թէ այս անգամ ուլ հրաշք մը պիտի պատահէր ժողովուն որ հը - բարեկրկ կատարեց իր յայտնիքին ևս ա - դրա աշխարհի համար :
Մարդ մը չէ միայն որ կր մեծնէ, բրի - տանական պատմութեան մէկ էջն է որ կր փառել, փառարար մէկ էջը : Արտակարգ անհաստանալիսեան տէր և շարժարկուն քաղաքի գէշք, խաղերի դուրս արտա - ւանաձն է 1940ին 1944, անին պարտաւ - նական էջեր : Միայն զրկուք խառնաւոր է իր ժողովուրդին՝ շարին, տաւա - պանը, արցունքը և քրտնիքն : Կրկնաւ է անոր, հանուելու համար վերջնական յայ - բանական :
Մարդը կր մեծնէ, վերջին մեծ գէշ - քերէն է կէտն ոչ վերջերին, աղբիւրն պատմութեան, շրջանի մը մէջ, ուր ինչ - պէս քանիցս կրկնաւ էր, զրկուքը ու - լիքն մեծ ևս քան գէշքերը :

Մարդ մը չէ միայն որ կր մեծնէ, բրի - տանական պատմութեան մէկ էջն է որ կր փառել, փառարար մէկ էջը : Արտակարգ անհաստանալիսեան տէր և շարժարկուն քաղաքի գէշք, խաղերի դուրս արտա - ւանաձն է 1940ին 1944, անին պարտաւ - նական էջեր : Միայն զրկուք խառնաւոր է իր ժողովուրդին՝ շարին, տաւա - պանը, արցունքը և քրտնիքն : Կրկնաւ է անոր, հանուելու համար վերջնական յայ - բանական :
Մարդը կր մեծնէ, վերջին մեծ գէշ - քերէն է կէտն ոչ վերջերին, աղբիւրն պատմութեան, շրջանի մը մէջ, ուր ինչ - պէս քանիցս կրկնաւ էր, զրկուքը ու - լիքն մեծ ևս քան գէշքերը :

ԶԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԶԱՐԴԱՆՔԻՆ՝ մէջ, Յունարար 19ին հա - մայնաւոր եւրոպական վերին ժողովը կր կր գլոմարուի Վարչաւոր Ուրբաթի քա - ղաքիական կոմիտէին ժողովին առթիւ :
ԻՆՏԵՆՏԻՆՈՅ Արտաւորն յայտարարեց յայտարարած է թէ ծարարեցաւ կաւա - փարութիւնը պարտաւոր է անմիջական թանկութիւններուն : Այս առթիւ ևս - կան Միւլալիքի վարչաւորարար յայտա - րարած է թէ կատարածին ունին ինտուն - դիւր յայտալայնի խաղաղութիւնը նպատակ - ներուն մասին :
ԱՆԿՈՐԱՅԻ քաղաքական շրջանակն - ք ունէ անմիջական զէ կեցած թուր - ընդ որոշումը չմասնակցելու Ստալին - տեան Ուրբաթ հիւնական խաղաղութեան իր Ուրբաթ : Բաշտակով անկէ Քուրբաթ միայն կր աղային շահը նկատի ունի :
ԻՍՐԱԵԼԻՍ փարալայնը՝ եղբայ շատ իրան աղբարարութիւն մը քրած է իր - րաբերական Յարաւանի Նուրբաթ մասին :
« Արեւ փար զոր Արաբիքը կատարեց արդէն հանդիսանալու համար որ Եւրոպ - իկ Յարաւանի Նուրբաթն կր բամբիկ զորածած մեք հայտնաւորեց իրայ յարձա - կում մը կր նկատուէր : Կր յուսում որ ա - րաբ պիտաւրիւնները չեն զործարարեց այն օրը Նուրբաթը դուրս տաւան և Գահեթի :

ԶԱՆՈՐԴԱՅԻՆ

ԶԱՐԴԱՆՔԻՆ՝ մէջ, Յունարար 19ին հա - մայնաւոր եւրոպական վերին ժողովը կր կր գլոմարուի Վարչաւոր Ուրբաթի քա - ղաքիական կոմիտէին ժողովին առթիւ :
ԻՆՏԵՆՏԻՆՈՅ Արտաւորն յայտարարեց յայտարարած է թէ ծարարեցաւ կաւա - փարութիւնը պարտաւոր է անմիջական թանկութիւններուն : Այս առթիւ ևս - կան Միւլալիքի վարչաւորարար յայտա - րարած է թէ կատարածին ունին ինտուն - դիւր յայտալայնի խաղաղութիւնը նպատակ - ներուն մասին :
ԱՆԿՈՐԱՅԻ քաղաքական շրջանակն - ք ունէ անմիջական զէ կեցած թուր - ընդ որոշումը չմասնակցելու Ստալին - տեան Ուրբաթ հիւնական խաղաղութեան իր Ուրբաթ : Բաշտակով անկէ Քուրբաթ միայն կր աղային շահը նկատի ունի :
ԻՍՐԱԵԼԻՍ փարալայնը՝ եղբայ շատ իրան աղբարարութիւն մը քրած է իր - րաբերական Յարաւանի Նուրբաթ մասին :
« Արեւ փար զոր Արաբիքը կատարեց արդէն հանդիսանալու համար որ Եւրոպ - իկ Յարաւանի Նուրբաթն կր բամբիկ զորածած մեք հայտնաւորեց իրայ յարձա - կում մը կր նկատուէր : Կր յուսում որ ա - րաբ պիտաւրիւնները չեն զործարարեց այն օրը Նուրբաթը դուրս տաւան և Գահեթի :

ԶԱՐԴԱՆՔԻՆ՝ մէջ, Յունարար 19ին հա - մայնաւոր եւրոպական վերին ժողովը կր կր գլոմարուի Վարչաւոր Ուրբաթի քա - ղաքիական կոմիտէին ժողովին առթիւ :
ԻՆՏԵՆՏԻՆՈՅ Արտաւորն յայտարարեց յայտարարած է թէ ծարարեցաւ կաւա - փարութիւնը պարտաւոր է անմիջական թանկութիւններուն : Այս առթիւ ևս - կան Միւլալիքի վարչաւորարար յայտա - րարած է թէ կատարածին ունին ինտուն - դիւր յայտալայնի խաղաղութիւնը նպատակ - ներուն մասին :
ԱՆԿՈՐԱՅԻ քաղաքական շրջանակն - ք ունէ անմիջական զէ կեցած թուր - ընդ որոշումը չմասնակցելու Ստալին - տեան Ուրբաթ հիւնական խաղաղութեան իր Ուրբաթ : Բաշտակով անկէ Քուրբաթ միայն կր աղային շահը նկատի ունի :
ԻՍՐԱԵԼԻՍ փարալայնը՝ եղբայ շատ իրան աղբարարութիւն մը քրած է իր - րաբերական Յարաւանի Նուրբաթ մասին :
« Արեւ փար զոր Արաբիքը կատարեց արդէն հանդիսանալու համար որ Եւրոպ - իկ Յարաւանի Նուրբաթն կր բամբիկ զորածած մեք հայտնաւորեց իրայ յարձա - կում մը կր նկատուէր : Կր յուսում որ ա - րաբ պիտաւրիւնները չեն զործարարեց այն օրը Նուրբաթը դուրս տաւան և Գահեթի :

ԶԱՐԴԱՆՔԻՆ՝ մէջ, Յունարար 19ին հա - մայնաւոր եւրոպական վերին ժողովը կր կր գլոմարուի Վարչաւոր Ուրբաթի քա - ղաքիական կոմիտէին ժողովին առթիւ :
ԻՆՏԵՆՏԻՆՈՅ Արտաւորն յայտարարեց յայտարարած է թէ ծարարեցաւ կաւա - փարութիւնը պարտաւոր է անմիջական թանկութիւններուն : Այս առթիւ ևս - կան Միւլալիքի վարչաւորարար յայտա - րարած է թէ կատարածին ունին ինտուն - դիւր յայտալայնի խաղաղութիւնը նպատակ - ներուն մասին :
ԱՆԿՈՐԱՅԻ քաղաքական շրջանակն - ք ունէ անմիջական զէ կեցած թուր - ընդ որոշումը չմասնակցելու Ստալին - տեան Ուրբաթ հիւնական խաղաղութեան իր Ուրբաթ : Բաշտակով անկէ Քուրբաթ միայն կր աղային շահը նկատի ունի :
ԻՍՐԱԵԼԻՍ փարալայնը՝ եղբայ շատ իրան աղբարարութիւն մը քրած է իր - րաբերական Յարաւանի Նուրբաթ մասին :
« Արեւ փար զոր Արաբիքը կատարեց արդէն հանդիսանալու համար որ Եւրոպ - իկ Յարաւանի Նուրբաթն կր բամբիկ զորածած մեք հայտնաւորեց իրայ յարձա - կում մը կր նկատուէր : Կր յուսում որ ա - րաբ պիտաւրիւնները չեն զործարարեց այն օրը Նուրբաթը դուրս տաւան և Գահեթի :

Նորին Սարգ Օմարիւն Տ. Տ. Հալոյի Սառին Կաթիկոսին Ամենայն Հայոց Ե - թովորդի Վեպաղա Կարտի Տրակերի Յանուարի տասնի մեկնից զեղիք Ատու Սպարա մասնակցելու Արեւիկան Եկի - ղեքներէ ժողովին, անմարդ զիտարու - լով Հայ Եկեղեցու միակ պատմութեան - թիւին :
Վեպաղա Հայրապետ սիրալիկ հրա - լեր ուղղած է Տանն Կիլիկիոյ, երեսաւ - ղեմի և Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Ա - թաններէ Կահապալներին մասնակցելու ժողովին Հայ Եկեղեցու պատմութեան - թեան մէջ իր կողմէն :
ԳԻՒՆԱՆ ՄԱՐԻ ԱՐՈՒՈՅ

ԽԻՐԱ — Տրուած թլլալով որ այս հա - ղարապարտիւնը իրան շինարարիւն քա - նաղիկ մտքերուն մէջ, հալի կր ճկաւ - անկէ ճշդիւ թէ երկուցիկ կարգը՝ Հայ - լի Սեպակի պաշտամանի հրաւեր քրած իր ուղղակի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ և - թաղիկաւնի ևս այն հրաւերը յանձնուած էր Խորեն Ա.ի Պէլոյսիքի երթովալան դիւանալին միջոցաւ (անս. «Յաւառ» 2, Օգոստոս 12) : Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կա - թիկիկաւարանի պիտան այս առիթի պաշտամանի հաղորդագրութիւն մը ք - րած էր Օգոստոս 4ին որտեղ մէջ կր յայտ - ներ թէ Առիւ - Ապարադի Արեւիկան աղային ուղղակի ևս դիւանալից էոյր ինկեղեցիներուն Համադողովին հրաւեր - ուած էին Ա. Ս. Եւրովանի վեպաղա շարապետը Ս. Ս. Օ. Տ. Վարդէն Ա. Կարաղիւնս, Բ) Մեծի Տանն Կիլիկիոյ վեպաղա Հայրապետը Ս. Ս. Օ. Տ. Տ. Խորեն Ա. Կարաղիւնս Խն :
Ժողովին, ԵԻՔ զործարարիկ զիտարակա - լութեամբ անխառնակի կ'ըլլայ :
ԹՈՒՐԻՔ Երկուցիկ մը Կահարի մեք - մէկ կր զրէ Երեւանի գրասարքիկներն պարբերականի մը մէջ որ Զրաւաւ ԵԻՔ - թաղարմէն՝ Վեպիւն մըր Միլիոն : Հաւա - ղական թուրք պատմութիւնի խաղի Զա - իրի պիտի զայ այն ժամին իտալիկ մը - մար : Թուրքը — Անեւն Ուրբաթ — կ'ըս - թէ վեպիւնի պատկեր թեւեր ժողովը զոյր կր քանուի որտեղ պատմութեան և թուրք շինարարական պատմութեան տալ կէտ արժանք Փարթիկին համար կէլ զեղիք Պոլսի :

ԶԱՐԴԱՆՔԻՆ՝ մէջ, Յունարար 19ին հա - մայնաւոր եւրոպական վերին ժողովը կր կր գլոմարուի Վարչաւոր Ուրբաթի քա - ղաքիական կոմիտէին ժողովին առթիւ :
ԻՆՏԵՆՏԻՆՈՅ Արտաւորն յայտարարեց յայտարարած է թէ ծարարեցաւ կաւա - փարութիւնը պարտաւոր է անմիջական թանկութիւններուն : Այս առթիւ ևս - կան Միւլալիքի վարչաւորարար յայտա - րարած է թէ կատարածին ունին ինտուն - դիւր յայտալայնի խաղաղութիւնը նպատակ - ներուն մասին :
ԱՆԿՈՐԱՅԻ քաղաքական շրջանակն - ք ունէ անմիջական զէ կեցած թուր - ընդ որոշումը չմասնակցելու Ստալին - տեան Ուրբաթ հիւնական խաղաղութեան իր Ուրբաթ : Բաշտակով անկէ Քուրբաթ միայն կր աղային շահը նկատի ունի :
ԻՍՐԱԵԼԻՍ փարալայնը՝ եղբայ շատ իրան աղբարարութիւն մը քրած է իր - րաբերական Յարաւանի Նուրբաթ մասին :
« Արեւ փար զոր Արաբիքը կատարեց արդէն հանդիսանալու համար որ Եւրոպ - իկ Յարաւանի Նուրբաթն կր բամբիկ զորածած մեք հայտնաւորեց իրայ յարձա - կում մը կր նկատուէր : Կր յուսում որ ա - րաբ պիտաւրիւնները չեն զործարարեց այն օրը Նուրբաթը դուրս տաւան և Գահեթի :

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՐԻՒՆԷ ՄԱՐԱԿԱՐԻՒՄԵԱՆ

Զ. Փաթիկ Էրեք բաժանարարութեանց մեք ցանկը, թայց հասան նոր բաժանար - ղարարութիւններ, մեծ մասամբ արտա - մասնակն : ԵԻՔ խաղաղութեան, ու թէ չարս զիւր, այլ թայց զործար - կիւն հրատարակել : Բաժանարարը - ուղղութիւնը ընդհանրապէս թէ ընկերակն ԵԻՔ, իմ դատակարար : Հին հարստան - թե և ճին սերունդէն մեք, Փարթիկ Հայ պատմութիւն արեւան ծառք Արեւանի Համարածութեան, որ բաժանարարութե - ան սերկեր, կ'ըսէ — Մի փակեք ցան - ք, պայս, մի փակեք որ անեւն, անե - ւան որ այս պատմական պարզ հեղա չէ : Ծնորթակալութիւն : Իր հրատարակելը նոր համար բաժանարարութեան անուն - քը :
Ծ. ՆԱՐԴՈՐԻՆ

Ես եղբայր չունեմ .
Միայն էլ մեղք չունի
ձմեռի .
Սակայն ձմեռը էրէ .
Սննդի է դժուար .
Գամի որ յամալի
Եւ ալ է լինում
Եւ գաղթ
Եւ անի :
Ես եղբայր չունեմ .
Ու եղբայր չունեմ
Իմ եղբայր զարձար
Ո՛րկ համբերութիւն :

Ես շատ եմ հայկիւն
Բնիկ հետ միասին,
Գու եմ մանկութեան փառի խաղերին,
Իմ պատմութեան փառի գաղափար,
Իմ ցանկութեան լուսն խորհրդարան :
Փոքր էր այնքան՝
Երբ փոքր էր ես .
Ինքնամ մեծացաւ՝
Գու եմ մեծացաւ,
Երկուցիկի պէս
Ես չմեղքի :

Ու չընդունի երբէք իմ մեծակ .
Երբ տասնամեկի՝
Կարծար իմ մեղակ
Կեղանակութիւն
Կարծար դու իմանակ ...
Ու գիտ հայկալու եմք :
Իմ Հանրիկ ... Հանրիկ ...
Իմ Հանրեւորքի՜ն,
Գու էլ ես յոգնիկ
Յոգնիկ ես, սակայն ծաղուն չես համար
Թէ արքունիւս եմ՝
Միայն անպիսի :

Որ շատ է լեզուն ի շրջակներով,
Ինչպէս փալար, շնչով խաղերի
Ես այն լուսնարար .
Որ էլ է լինում
Ես հայ լուսնարար .
Որ հասաւ թէ չէ՝
Ես վեր եմ քանալ,
Անես խոցեցիկ
Ինչպէս այն ճանց քաղաքայնար .
Որ իր աղաքի յայ աղալիկ մէջ
Կարող է իմն պահել իման
Ես խոյարդակի պէս խոյարդ արքունակ .
Երբ որ իմեմ է մի պահ լուսնարար ...
Երբ իր աղալիկով իր քաղաքայն ...
Իմ Հանրիկ ... Հանրիկ ...
Իմ Հանրեւորքի՜ն ...

ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒՆՆ

Հեռի Պայեան (Բիւռ-տէ-նանէյր)	Տոյար
Երեւն Մեկերեան (Ֆինլանդիկ)	50
Մուշեղ Երեսնան (Ուրիս - Ապարա)	200
Միհրան Մարգարեան (Տիւրքաթ)	200
Կարո Հայրապետի (Սեւ-Ապարա)	200
Տիկին Աննա Մարգար (Ուրիս - Ապարա)	200
Աստուր Բեպեան (Մարալ)	200
Տիկին Երեւանի (Ս. Ս. Օ. Տ. Խորեն - Խն - Ալ)	200
Տիկին մը	200
Զեմական	200

ԻՆՏԻՆ - ԱՊՐԱՊԸ (1.1-1965) — ԲԵՆ
Հարապետը ժողովարար հետեւ երեք, թայց
գոյն շատ ծառ եւ մի քանի : Կր հաւա - րութեան հարապար կարտապիւն ու սր - տակցի :
4. ՀԱՐԱՄԱՐԱՐԵԱՆ

ՀԱՅ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆԸ

Առաջին հայերեն պարբերականը՝ «Ար-
արատ»-ը յուր սկսած է 1794 - 1796 -
դարապի մէջ, Հնդկաստան։ Քիբրիկ
խորագիրը՝ Տառապնիկը կարծի է Յա-
րութեան բնէ։ Շնորհանգին։

Գործարարը, հայ առաջին խմբա-
դրէն կանգնէն է, գործունեութեան մէ-
տին ընէ տեղեկութիւններ կան։ Սրոշ է
սակայն որ ծնած է Երբայ, 1750ին։

Իր երկու գիտնաստ գրականներն մա-
շէն ցնցուած, իր նուիրելի ճգնարար -
Քանա(1774), Պապարտայ լուծեմուն մէջ։
Մեծութեան մէջ, որ կը տես խելքի տա-
րի, կ'ուսումնասիրէ պարբերէնն է ա -
րարեկին լուծեմունն է, կ'աւանդուի Քիբ-
րիկէն, կ'ընէ ճգնարարներ խնդրանքով,
1780ին, կը ձգէ ճգնարարներ, որ
մէկէն Հնդկաստան, կը հաստատուի
Մարտուսն է կը գրանշու տեղեկէ Հայոց
կեդիւններն ըսանաւն։

Գնորդ գրադարներէն, կ'ընով, 1789-
ին, Մարտուս մէջ կը հիմնէ տպարան
է, հայերէն տառէր պարտաւոր է, ա-
ռայ, կը գրայի գիրքէր Տառապնիկը,
Յարութեան բնէ, Տառապնիկը տպա-
րանէն մէջ յուր տպած առաջին գիրքը
է Պատմութիւնն արդի կտակի Մարեանի
ստեղծող Վիպարտայ Քիբրիկէն է։ Այդ գիր-
քին զամ կը հրատարակէ «Քիբրիկի գրա-
տարեան կայսրէն Փոքրիկաստան» (1790),
Քաղաքի Սոպրիկանի է Տարապնի, որ կը
տըր Սոպրիկանայ, Պապարտայ
գիրքին է «Քիբրիկի ընկերականութեան», (ի -
մէն երկուսն էլ «Պապարտայ Քիբրիկ»
(1791), Յարի Տարապնիկի «Քիբրիկի կը
կ'աւանդուին», Ներսէս Եմարայի
«Քիբրիկ, որ կ'ընէ Յեռուի արդի» (1792),
«Քիբրիկ Պարբերիկ, որ կ'ընէ Ներսէս
գիրքին» (1793) եւ այլ արժեքաւոր
գիրքն։

Հրատարակող գիրքերի մէծ տարածում
էր գտնեն։ Ոպետարանը՝ Կորեշի հայն -
րէն ինքնով պարբերականն էր հրատա-
րակէ։
1794 Օգոստոս 7ին կը ապրիլէ յայտ -
արարէ Քիբրիկէն մը՝ ապրիլէն Վարդապետ
պարբերականն է, մարտիկանցով տեղեկ
Պապարտայ Հայոց, որ ի գիտութիւն
էր յայտնէ, Քիբրիկ (Հնդկաստան) ա-
միսին «Արարատ» շաբաթով լրագիր էր
գիրի հրատարակէ։ Արեւի-Տեմուր կը ըս-
տայր, այդ լրագիրն նպատակն ու կարե-
ւորութիւնն։

«Արարատի» առաջին թիւը յուր սկ -
սած է 1794 Հոկտեմբեր 16ին։
Յատարակելի մէջ գիտէր առիւ կոր -
թէ Քիբրիկէն մէջ պիտի ճերբարդարին
իրաւունքն է, առար լուծեմուն կ'առար -
ուած Քիբրիկանքներէն, կ'աւանդէ.
«... Մեծը կ'աւանդարի գրանգուն յու -
րէն մեծը ընէր Հայաստանի ի տանէ

Հայոց» եւ այլ հայարանի տեղեկէ,
նոյնպէս էր Պարբերականը տեղեկի
յուրի, որոնք գրաւ չէր լուծէ տեղե -
կութիւններն գրանգուն կարգիմբիցն -
եւ աշխարհի յուրի, որոնք հայարան էր ի -
մանաւն է, որոնք շաբաթի կ'ուրախ -
ցնենն։

Ինչպէս յայտնի էր գրանշու «Արար -
ատ»ի յայտարարութիւններէն էր իրաւո -
րեական պատմութիւններէն, խմբի էր ե -
րիտաւորներն ուսման էր Շնորհանգին
ստաւթերէն մէջ ապրապնիկի նիւթն -
էր իրաւորներն գործին։

Հնաորրորդական է այն փաստը, որ
Քիբրիկանքներէն ունեւայու նպատակ -
կով Մարտուս Հայոց կեդիւններէն մէջ
տուր էր գնակաւ է, որուն մէջ աւել
մարդ կ'ընար յոյուածներն էր գրանշու
գրութիւններն գնակի։

«Արարատ» յուր կը տեսնէր ամիր
անպաւ մը, լրագիր կը խմբար էր ծառ -
նար գործիւններն։

Հայ գրանշուաններն ունեւայու նպա -
տակով է Արարատը յուրի էր հայոր -
գիւր շաբաթի գիտնարէն, Նաւարէն կը
ւնեւայու մասին, յայտարարութիւններ
էր գնակի Մարտուս է. Հնդկաստանի
հայ գրութիւն մէջ աւելի ունեւած էր -
նաւարէններն, ստեղծութիւններն, մա -
նարէն մասին։ Ամաւորներէն կը ընար
մէջ յուր տեսնէ նաեւ ինքնուրի, եւ
Քարգիմանակն ըստմանութիւններն,
տառիկը, գրանշուանքն էր գրանշու -
ան նկարագիր ունեւայու նիւթի է իր -
էկարտը նիւթիկը կարգին յիշեմուն -
տակներն։ «Արարատ» արդիւ Յա -
րութեան Պատմութիւնն Պարբերիկն է Ե -
րար Արեւիկանի Պատմութիւնն Հնդկա -
րիկի մասին։

«Արարատ»-ը առաջին թիւին մէջ յուր
տեսնէ Ե. Յովսէփի կողմէ. Արարատի -
երկուսնարարութիւն է Օրհնութեան Յույ -
թիւն, որուն աւանդաւոր է զարգարիկն
է մարտիկանց կողմէր հաստատելի Հնդ -
կաստանի հայ գրութիւն մէջ։ Այս փա -
տը եւ ընդհանրապէս ամաւորներէն կը -
տարի Արարատի Տեմ, Վերջինն ու -
գիտնարէն, ծանաւարի զոյգ կ'առար, որ
Հայաստանի պատմութիւնն գրագրա -
րի, որուն հաստատութիւնն էին Իւսովի
Օրի, Յովսէփի կ'ընէ եւ Հնդկաստան պար -
պը գործիւն, խմբարտաւոր է նաեւ
Քիբրիկի իրաւորի։

Ամաւորները արձանագիր կ'ընէ նաեւ
մէջ. գրութիւն հնչ պարտաւորական շաբ -
թ էր զարգարիկ Մոյսէս Քաղաքանի էր
Տառապնի Տառապնիկանի քաղաքար -
ան հայնարեմունքն էր գրագրարի -
րան։ Արարատն էր հրատարակարարի
ան նիւթի, որուն յուր տեսնէ մէ ամ -
աւորներէն 1795ին Յույն - Օգոստոս ու
միտնարէն Քիբրիկան մէջ «Արարիկ»
է Հայ գրութիւն հնչ կեդիւններէն տուի -
«Արարիկ» է կեդիւններէն տուի հրա -
տարի կ'ընար Քիբրիկի ըստմանութիւն -
ութեան մը մէջ կը ինքն Հայրենի կոր -
ուիլ էր մտածել Հայաստանի պատմա -

ՀԱՅ ՏԱԼԱՆԴԻՆԵՐ

ՖԲԱՆՍԱԿԱՆ ԲԵՐԻՆ ՎԲԱՅ

Dangel Gérard

Տառիկ Ժերարը ստեղծել մեծ ժողովր -
դականութիւնն ստացու գիւրիկն ստար -
նիւթներն էր օրէ որ կ'աւանդու անոր
համար ոչ միայն երկրաստարը «Եր -
գիւններ» շրջանակին մէջ, այլեւ ոչ
գիւրիկն երկրէն. սիրահար լրագրութեան
մաս։

Այն օր, երկրաստար ու համարիկ
կարգին - Տեղանակը աշխարհի կը խմբ -
արտարէ, ոչ թէ ինքնուրի ծանոթութեան
նար համար կը կարգին կարգին, ինչ որ աւել
լրագիր պիտի լրար, այլ ինքնուրի ծանո -
թութեան համար կ'ընէ Հայ, լրագրով
նախանձանկերը կը ծաղկուն։

Տառիկ Ժերար, որուն անանով իրաւ -
ան, գրանիկ է զարկարարիկ տեղեկի
մը եւ երբոր գրագիր՝ Արմատիկին կ'ըն -
հրարարի երկրական իրաւանի է.

Մեր սիրովոր ու շահեւոր զոյգին ըն -
թացին այս համարիկի արտեստակը։

գրութեան միջնակներն մտարէ։ Հետեւն -
ով Բարդարիկն էր Տառապնիկան
է Արարիկը «Հայաստանի պատմութիւն -
նար միջնակներն մէկն ու կը համարի
գիտութեան, յայտարարութեան տարա -
մար Հայրենի մէջ։ Խորհրդի կ'առար
զոյգիկին ըստմունքն է հայ մանուկներ
գրագրարիկէ։ Այն ստանալի էր
պարտաւոր թէ կ'ընէր իր կ'ընար
գրագիւ Տառապնիկանի պատմար -
ան ծանոթութիւն։ Մտածմանով իրենց
ստեղծութիւնն Հայրենի պարգիւն ինքնուրի
անգրութեան կ'ընար։

«Հայ օրիւ Հայոց քննադատելով ունե -
ւորներն, հարտաւ գրագրարիկն էր
ստեղծութիւնն զիպ հայ գրագրարիկն
ապրարիկ, կը պարտաւորէ հայ օրիւ յու -
ստարիկն. անհրաժեշտութեան պարտա -
ւորութիւնն։

Թերթին լուծուն գրարարն էր, լրագիր
կարգին նաեւ աշխարհարարով կ'ընար
յուրանակը, Քիբրիկանքներէ՝ Կոր
Տառապնի քաղաքով։

Ճանապարհ թիւներն մէջ երեւցած են
զարտար նկարներ։

Թերթի գրագրան է 1796 Մարտ ամսուն՝
18րդ թիւին կոր։
«Արարատի» արդիւ մէջ է մեր մա -
մուկ գրանշուան մէջ, ծան օրհիւ -
նու ստանիկ պարբերակներն է կը լրագր -
շահեւոր արդարիկն կ'առար հայ զարա -
պարի մաքնն արտեստակն։

Գ. ԲԱՍՏՈՒՄԵԱՆ

«ԵԱՄԱՆ»-Ի ԹԵԹԹՈՐԸ

(133)

ԵԿԵՐԻ **

** ԱՍՏՂԵՐԸ

Ո՞վ կ'ընայ լրագիր գիտնար գրանշու
այդ ձեւ թուրքի, եւ ինչու զայ գրա -
րի գրարի։ Միջինն չիմ տառնց փաթ -
Երբ թուրքի գիտնարն էր, լրագիր
լրագրարի կ'ամ տառնցին։ Քիբրիկ
լրագրարի կ'ընէր շաբաթ լրագիր է -
տեւ գրարան։

Սրոշ էր ու թուրքի ծանարիկ լրագիր
շաբաթին, իմ գիտնարն աւանդ էր ստա -
նիկն օրուան յայտնարներէն, որ գրիւթ
հրատարակ էր կեդիւնարար տուած էր ի -
նքնին։ Փաղերիկն աւանդ կ'ընար նա -
խարար լի կը փայլէին, ըստմունքն ու
տեղեկ էր, գրիւթ երկրաստարական։
Երկու իշխաններուն աւանդն էր ու ծնա -

րեր յայտնան կ'ընար լրագիր զոյգ մայիկ է -
«Ինչու, կ'առար ինչ», - պարբեր -
շաբաթն աւանդէ, - ինչու՞ կը տար -
թերթի մայիկ։ Արարիկ ինքնէ հարձա -
րէն։ Նու պիտի ոչ որ հարտաւ է։ Մեկի
րարք հայտնարներէն մէջ լրագիրն էր
էր ու մայիկն աւել միկան շաբ չին աչ -
նաւանդութիւնն աւանդ։

«Դուն աւանդն ու լրագիր վա -
րկուն Քիբրիկը ծաղկուն։

«Դուն ու աւանդներն չէ՞ք։ Դուն աչ
մեկնարիկը հասած տեղին չէ՞ք տեղի
մէր հարտարարի։ Երբոր զիմ չէ՞ք
կ'առար։ Չէ՞ք զարտար հայտնարիկի մը
պէս մերթ Յովհաննէս, մերթ Քիբրիկ -
նաւիկը պար։ Անոր ծաղի կը գրանիկը՝
որ արդի կ'առար։

Մայրամա Լաւանի Քիբրիկի թիւնն
թիւնն։

«Երթաւ, Քիբրիկը այս մարդ։

«Ինչու, պիտի երթաւ, - լրագիր
ինքնուրի Լաւանի Քիբրիկ, - կ'ընար
մէջ ու լրագիրն ոչ աչ մարդարիկ կ'ըն -
ար իմ ըստմունքն։

Իւ հայտարարիկ զոյգ նաւաւ, ու ծաղի
հայտնարարներն անանովոր որ գրան կ'ը -
նէ վեր լրագիր։ Իմանով էր Քիբրիկ
կ'ընար լրագիր գրանիկներն հնար կ'ընար,
երկրան ու թրքարան հայտնարներ հ -
յաւ լրագիրն արդիւ, ստանիկ գրանիկն
գրանիկը զար, ինքն չօր պէս լրագիր
լրագիր էր։

ՄԵՆԱՐԱՆԷ

Մարտիկի կը փայտնարի կը տեղե -
կանար թէ հրամանատար Փեղար -
րանտան Պատուար կ'ընէր ստարիկն
ստեղծանի քաղաքարան է ի գիտնարան -
թիւն փրանտարան քաղաքի կը երկար տա -
րիկներն ծառարանիկն։

տին հնար, կ'ընար տեղեկանայ թէ ծնած
է Փաղարիկ մէջ 25 տարի առաջ էր մա -
մուկ տարի արդիւ է Հարապնիկ Սեփրիկ -
նար։ Սրոշ է կ'ընէ 15 տարեկանին, յա -
նար զոյգիկն փայտնար։ Պատմարիկն -
թիւնն սեղան կ'ընար ունեւած է երա -
մարտութեանն էր կ'ընէ։ Սրոշ է կ'ընէ
Սեփրիկ մար - ստիկն գիւրարարներն մէջ։

1958ին, Տառիկ Ժերար տառնցին է -
յաւ է կ'ընար Ռոմ - Էմ - Ռոյ կ'ընար
ստեղծարարութիւններն էր, ոչ մէկ ըն -
գիտնարիկն զոյգ մարդարարիկն էր,
որուն ստեղծարարութիւնն էր Տեղեկն տա -
րան նաեւ նարարար կ'ընար ինքն։ Չնո -
քը կը ծաղկուն լրագրար ծաղիկն հա -
մար, ծաղիկն որ զարի էր տարի կ'ըն -
ար պիտի գիտնարարի ծաղիկ Հայրենի
մը մաս, այն ստեղի կը Տառիկ Ժերար
էր գիտնարանիկն պարտաւորութիւնն էր
կ'առարիկ Սեփրիկ մէջ։

Այդ գրանիկն էր զարարիկ լրագիր -
լի, զարարիկ է կ'ընէ յոյսովն։

Տառ երկրաստար, Տառիկ Ժերար
արտեստակն է լրագրի արտեստակն։

Իր գիտար յայտն կ'ընէր ծաղիկն էր
լրագիրն -

«Il pleut dans ma maison» «D'ac-
cord, d'accord», «Pourquoi pas?»,
«Les Vendanges de l'amour».

Այս վերջին արդիկ միջնակային յու -
նարարիկն էր կարգին է կ'ընար։

Տառիկ Ժերար կը յայտնէ թէ իրեն
գրիկարտ արտեստակը կ'ընէ է կ'ընէ
Սեփրիկ, որ ծանաւարիկ կը կ'ընար էր -
յաւ է վերջնակը տարի, թիւնն որ երկ -
րաստար չէրկան - երկրէն տառնցը
ստար ինքնուրի պարտաւորիկն։

«Իր զինն էր ըստ մեկի արդիկան կ'ը -
նէ ծաղիկն։

«Փրէ, Արարատը, կ'ընար եւ նոր մը՝
Առաւով։

«Ինչ կը մտածէր արդիկան կ'ընէ
մասին։

«Շատ լաւ ըսան։ Սեփրիկ յիմար չին
յան 1925ին երկրէր, թիւնն ոչ աչ տեղե -
կանիկ։ Պարզ է ծանաւոր որ արդի կ'ը -
նարիկն էր գիտնար ութ - տարի տարի է -
«Ինչ եւ մեր անմիջական ծրարիկն -
ր։

«Մեծ թաւանի մըն է ինքի համար
Փեղարիկ, որ, երբոր, Փեղար Սեփրիկ
էր պիտի երկրէր ծաղիկն։ Անիկ, առաջ,
Յունար, 28 - 29ին էր մայիսիկն Սան
Ռեմիի փառանքներն։ Ռեմիի գրանշու
յայտարարիկն հնարանիկն։ Փեղարը
13ին թիւնն Օսլիկ, 24ին թիւնն 28ին՝
Տիւրքիան, Մարտ 24ին Սեփրիկ
էր թիւն որ Փարս։ Երբան մէ նաեւ Ռոմը -
Տառիկ Ժերար գրիկներն խմբարիկ մէջ, ու
արդի փառանքիկն նաեւ երկրար էր -
թիւն։ Երբան արդիկն ու պիտի կ'առարիկ
ճանաւոր, էր լրագիր, անտար էր չնորմ -
ութիւնն էր կ'ընէ յայտնարիկն հաստա -
տէ՛ր կը յուսած։ Օնիվիկանցի գիտար
յայտարարիկ կ'ընէր լրագրարիկն։

Իր տեղեկանար նաեւ, թէ կ'ընար իր
գիր պիտի ծաղիկն, Արարիկն էր Ռուս -
իկան, լուսայ իմ կ'ընար ինչպէս Վարդ
գիր պիտի թիւնն։ Իրեն համար ի -
տակ ապարդիկն է տարին մէկ երկուն՝
Միջիկը - Հոյի մը մէջ, երբոր շրջա -
տարի՝ Փրանտ, եւ մայիսիկը արտա -
ստանաւ։ Շատ պարզ է գիտնարարիկ
կ'ընարիկներն էր զարարիկ խաւաւ -
մանիկն թէ պիտի նկարէր, երբ ընդուն -
արի երբն, մէկ կ'ընէ ծաղիկներն։ Չու -
գիր լրագիրն աւանդ ինքնուրի։

Մեր երկրաստար չէրկանիկը կը զու -
ար, որ հայերէն չի գիտեր, լրագիր
կ'ընէ զարարիկ հաստաւոր հայ երկուն -
տարիներն հնար։ Բայցան է ստիկ խա -
նալ մը (Shaf u Yelo, 28 թիւն որ յու
Ռեմ - Փարիկ, Փարիկ 13) որ պիտի կ'ըն -
զարարիկ լրագիր երկրաստարիկն էր։

Ինչ ամէն հայ երկրաստարիկը, որոնք
Պարիկին ներկայացած միջնակային
կ'ընէր լրագրարիկն ունեւ ծանաւոր -
հայ հայ երկրաստար - արտեստակն
հնար, կը լրագիր մէջ, նրանցիկներն ան -
նիկն համար կ'ընան ինքնուրիկն էր Յա -
տարիկ պարտաւոր թիւն։

ԿԵԶԱՆ ԿԱՐՏՈՒՆ

(Տար.)

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ Ե. ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ
ՄԱՀՈՒՄԸ ԱՌՈՒԹԻ
ՓՈԽԻՆ ԾԱՂԵՊԱԿԻ

« ՅԱՌԱՋ »-ի
ԲԱՐԳԱՒԱՏԱՆԸ ՀԱՄԱՐ

Կապ. Խաչի Բախի մասնաճեղ	20
Գրքերի վրդ. Խաչերեան	30
Բարեկամ մը	10
Ն. Մանուկեան	20
Օ. Կերպրեան	20

Ե. ՄԻՍԱՔԵԱՆ, ՄԱՀՈՒՄԸ	
Կապ. Խաչի Պանեղոյի	
մասնաճեղ	50
(Մասնայ. «Յառաջ»-ին) :	
ԿԱՊՔԱՅ ԽԱՉԻՆ	
Տեղին մը	10

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ
ԼՈՒՍՄ ՄԵՋ

Երախմանանժամք մը Կ. Խաչի Լիւն-նի մասնաճեղին :

Կերպիկ (24 Յունուար) կէս օրը Լոք ժամը 3ին Ազգ. Տան արահը , 295 Ռի Պապույ :

Պապիկեան կողմէ պիտի բլլան արա-նաբաստիկին, Լոք, արտասանութիւն եւ սիրան անակիցներն :

Գեղեկական պարեր եւ խիտ ծիսապա-րարդ պաշտ մը Լ. Յ. Դ. Լոք Սերուն - զին կողմէ :

« ՊԱՇՏՏՈՒՄ ԽՈՒՇՈՒՄԱՆ Է »

Հայկական Վաղարշ Պապեան Նուր - ներ եւ ուսուցիչներ պիտի բաժնի ներկայ բոլոր պատիւներուն :

Մուտքը ազատ է :

ԴԱՍԱԽՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԱՆՔԻՆ.— Լ. Յ. Դ. Շատարք Մի - ապեան խումբի ամսական գաղափարս : Քիւնը Յունուար 19ին, ժամը 20-30ին Ա - Նարեան արահին մէջ (26 Ռի տէ Բան-վաղեան) :

Կը գաղափարէ՝ Ընդ. Ռ. ՔէՍԻՔԵԱՆ, Նիքի.— Հայ բազմապիսի կուսակցու-րն ու բնիկութիւնները, նոյնպէս Լոք Սե-Արքով կը չարախօսին բոլոր բնիկին - րը ու բնիկութիւնները, նոյնպէս Լոք Սե-րունը :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԿ

ՄԱՐԱՆ.— Ֆ. Կ. Խաչի Լիւնի մասնա - ճեղից վճարուցիկները Օրը տեղի կ'ունե-նայ Յունուար 24ին, Ազգ. Տան արահը :

×

Գլորացումը Տիգրանի վարժարանի դե-պարտեաական ցերեկային Մարտ 21ին :

×

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆԵՐԸ Կ'ԵՐԳԵՆ
Սորոյտի մէջ Ամբիկապետները մէջ Կի-րակի 14 Մարտին, Հովանաւորութեամբ Փարիսի Համալսարանի տեսուչ ժԱՆ ՌՈՇԵՐ :

×

ԱՍՏՈՒՆԸ ՍՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՔԱՐԱՆԻ
ՌԱՏԵՐԱՎԱՆ ՆԵՐՊԱՆԱՏՈՒՄ
ՓԵՏՐՈՒՄԸ ՉՏԻՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍՈՒՄ

« ՅԱՌԱՋ » ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ
ՌՈՒՐԻՆ ԳԱՆԱՆՃԱՆԻ

ԿԵԱՆՔԸ - ՔՈՅՐՍ

(Բերքուածներ)

Գին 10 Քրանք

Սահմանափակ թիւով հաւորներն
կրտաւարակում են բնութի բուրբի
վրայ :

Ստանալու համար դիմել Յառաջի,
Հայաստանի եւ Հ. Մանուկի գրա -
տան :

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévise, PARIS (9e)

ԱՐԱՏՈՒՄԻՆ - ՆԵՐՈՒՐ ԶՈՒՄՓԵԱՆ
ՎԱՐՈՒՄՓԵԱՆ - ՓԱՍՏՈՒՄ ԵՄԱՏՈՒՄ
ԱՐԱՏՈՒՄԸ

Կերպրեանութեամբ Հայրը - Ժորժ Խա-
չիկեանի :

9 Յունուար, 1965

Այս առթիւ կ'ըստ են հետեւեալ Նուր -
ները. Կերպրեանը՝ Խաչիկեան 50 Քր. ,
Բախի Կապ. Խաչին, Տէր եւ Տիգրի Յով -
ակեան յիսուն Քր. Կապրայ Խաչին,
յիսուն Քր. Լոք Սերունդի, Տէր եւ Տի -
կին Եսայեան քսան Քր. Կապ. Խաչի, 30
Քր. Լոք Սերունդի, Տէր եւ Տիգրի Քրո-
տարեան յիսուն Քր. Կապ. Խաչին, Տէր
եւ Տիգրի Քիլեան Աստուր քսան Քրանք
Կապ. Խաչի : (Գաղափարը յանձնած են
Իրենց յայտարարներուն) :

Լ. Յ. Դ.

ՓԱՐԻՋ.— Լ. Յ. Դ. « Բերքուած »
խումբի ժողովը այս Իրենցութիւն, ժամը
20-30ին, Մարտի Տան մէջ Բոլոր
բնիկներու ներկայութեամբ անհրաժեշտ
է Կը ներկայի ճշդագոյն բլլալ :

ՊՄՄԻ.— Լ. Յ. Դ. « Զարեան »
ենթակիցութիւն վարչութիւնը բնիկական
ընդհ. ժողովի կը չարախօսին Բոլոր բն-
իկները այս Սերուն, ժամը 21ին, Լոք
ժողովականութիւն մէջ Բոլորի ներկայու-
թեամբ անհրաժեշտ է Ետտ կարեւոր օ -
րակարգը Լոքի կ'ըլլայ ՇԵՐ. Կոմիտէ
ներկայացուցիչը :

BAHADOURIAN

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՐՈՒՐՈՐՎԱՆ ԱՐԻՒԿԱՆԱՅԱՍՏ
Երախման Միմաճային
Արեւելեան վաճառատունը
Բոլորովին նոր դրոշմաբ
SELF SERVICE

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ խանութ մը շաշ-
ցելովին սեղանին վրայ անհնին հա-
մով պատար կը պահի Ժճճին ու
պատիւին համար : **ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ**
վաճառատան մէջ պիտի գտնէք ա -
ւանդական ընդդիմանք եւ անու -
նընկեան, տաճի սեւակը, անընդե-
լի գինեղով :

ԵՐԱՐԻ ԱՌԱՔՈՒՄ

Ֆրանսիայի ամէն կողմ եւ Արաւ -
ստանից Գերեալ, Զօհեբերեալ,
անդլեան :

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԱՅԱՐԱՏՈՒՆ

LYON
246, Rue Vendôme (Service Gros) Tél. MO 11.84
20, Rue Villeroi (Détail) MO 32-10

ԱՐԱՐ. ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Արեւա, զգա՛ւա՛ն, շնորհիւ տը-
մա՛ն, յունական ճիւղերից, « պի -
ոյն », տերեւ, Թանի Նելա, զգա-
նիլը, լոքայ, ճուղիկ, « Եւ Եւ -
ղուն », ճաղիկ, պիտակ, Շերալ
օղի (41 - 45⁰), Իգիլի ճալի,
ճուղիկ, առաջակարգ սուրճ,
(Բարակալ եւ մոլա), համեմունք
մաշիկ, սպիկ, ճիւղապաղ, ճիւղ,
բաշիկալա՛ն պիտակարան, ճեր -
մակ պահի ոչխարի կաթով : Ամէն
կարելի պահանջներ, ճուղապաղ, ճա-
րիկա, առաջ, քարամա, լա -
մալ, Խաչիկ :

ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ ՀԱՅԱՏՈՒԹԻՒՆԸ
Ունի նաեւ առաջակարգ ժամա -
նատան մէջ, որուն բնութի տե -
սակի միւսերը զոչացած կ'ուստան ա -
մէնին նորանախնդներուն : Այնա-
րի, Նորիկ եւ կ'ըստ (քաղաք) Բերսա,
քաղաք, բաղա՛ն, բաղա՛ն, տե-
րեւ եւայն :

STABILISATION DES PRIX
ՀԱՆ ՄԱՏԻՆԻ ԳԻՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՒՆԱՆԸ ԱՐԵՎԵԼԵԱՆԻ Է՛
ՎԱՅԱՐԱՏՈՒՆԸ « ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ » Է

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպում Համազգային Մշակութային Միութեան կողմէ, (23 Յուն -
ուար) Շաբաթ գիշեր ժամը 8-30ին, Մշակույթի Տան, Ե. ՄԻՍԱՔԵԱՆԻ արահին մէջ
17, Rue Bleue, PARIS (9^e)

ԿԸ ՆԱԽԱԳԱՀԵ Պ. ԿԱՐՈ ՄԵՀԵԱՆ

ԿԸ ԽՈՍԻ ՓՐՈՓ. ՖՐԵՏԵՐԻԵՐ ԳԵՏԵՍԻ - ՀԱՅԵՐԵՆԻ

Ներք. ՀԱՅԱՐԱՆԻ ԴԻՏԵԱՆԱԿՈՒՄ ՍԱՌԱՌՆԵՐ ԴԻՏԻՐ
Արտասանութիւններ հայերէն եւ ֆրանսերէն «ՍԱՌԱՌՆԵՐ ԴԻՏԻՐ» ղեկավար -
Կէլեկ :

Դասախոսութիւններ Լոք Ֆրանսերէն հայերէններուն, կը տարին Ֆրանսերէն պա-
տաստներուն եւ բաշարարութիւններ :

Կը չարախօսին հայ կերպա հասարակութիւնը եւ Լեռնասարգութիւնը :
ՄՈՒՏԻՐ ԱՐԱՏ Է

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Կապրայ Խաչի ՇԵՐ. վարչութեան եւ տեղային մասնակիցներ կողմէ կ'ըստ -
կերպումն :

Ոճանդականութեամբ Ֆ. Կ. Խաչի կ'ըստին կ'ըստական կ'ըստին, մասնակցութեամբ
կ'ըստին մասնակցներ եւ պատաններուն :

Կերպիկ (24 Յունուար), կ'ըստին Լոք, ժամը 14-30ին, Սալ Ֆարալից, 21 Ռի
Խաչիկ, մերթ. Ռեկիպիլի :

ՊԷՓՈՒՐԵԱՆ Ֆ. Կ. Խաչի Լոքին տանաճական անթիւ կը ներկայացուին պատ -
կերպին կ'ըստին կ'ըստին հայ յայտարարով մը՝ տանկներ եւ պատկերներ, խոս -
քերներ եւ մեկնութիւն, արտասանութիւններ, խոսքերներ եւ մեկնութիւն,
ճարտարութեան ճշգրտութիւն եւ ... Օրընաեան անակիցները, պիտի ցուցադրուին
կ'ըստին մէջ Բոլորի քաղաքական մեկնութիւն արտասանութիւնները :

Բոլոր Լեռնասարգներ կը չարախօսին հայերէնները, Լեռնասարգներ, Բոլոր հայեր -
նակիցներ անկողն :

Արտաքաղաքներէ մեկնող օրօտաններու մասին կը տեղեկացուի յաջորդին :

×

Ֆ. Կապ. Խաչի նոր տարուան առթիւ ուրախացելու համար նաեւ մեր գրկեալ
հայերէնակցները, յատուկ ներկայացումով մը վճարուցիկներ Օրընաեան յայտարար
պիտի կ'ըստին Արտասանութեան Մասնական Ին ճերանդին Տան մէջ :

ՀԱՅ ԿԱՐՄՈՐ ԽԱՅԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԱՆԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿԱՅՈՒՆ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍԸ

Փետրուար 7, ժամը 16 - 24

AUX AMBASSADEURS

3, Ave. Gabriel (Champs-Élysées) — Métro : Concorde

Մանրամասնութիւնները մօտ օրէն

ԹԷՅԱՍՏԵՂԱՆ

Կազմակերպում Լ. Յ. Դ. Լոք Սերունդի Սերուն - Սալ մասնակցութիւն կողմէ,
որ սերով կը կրալիք ծնողները : Կերպիկ, Յունուար 24, ժամը 15-30ին

CENTRE ADMINISTRATIF ET SOCIAL D'ASNIERES — SALLE No 5

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԿ

ՀԱՅ ԱՐԵՎԵԼԵԱՆԻ ՄԻՈՒՐԵԱՆ
ՓԱՐԻՋԻ ՇԵՐԱՆԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿԱՅՈՒՆ

Կիրակի, Մարտ 7, կ'ըստին վրջ ժամը
2-30ին, Սալ ար Եւ Շիկ :

COMTES ET LEGENDES
ARMÉNIENS

Ֆրանսերէնով պարտաստում՝

Ե. Տէր - Միլեմեանի կողմէ

Դասարար կողմ, ժաղեր տալար -
րութիւն, պատկերապարզ :

Գին՝ 5 Քրանք

Առաջինը ծախեալով 6-50

Ստանալու համար դիմել Հ. Մա -
նուկեան գրատունը, եւ կ'ըստ՝

Mme C. DER-MELKOÏAN
11, Rue Gabriel Péri
CHATILLON «BAGNEUX (Seine
C. C. P. PARIS 19668-59

Կարելի է նաեւ անմամբ դիմել Յա-
նալի խմբարարութեան :

ԱՆՆԱՆԵՐԱՅ

ՀԱՅԱԿԱՆ ՈՍԿԻ ԵՔԱՆԱՆ

Modèle Déposé
Բրանդմարկն ու Մալայան
Անգլիկ Սերուն Նուրք

Պարզ մե՛ս՝ 200 Գ.
Երբամակով 300 Գ.

Հայեր համար դիմել՝
EDOUARD KHEDERIAN
66, Rue Lafayette,
PARIS (9e)

Tél. : 1.10 - 11-63
Exp. dition contre-remboursement

ԾՈՎՈՒ ԵՐԳԸ

—

ԿԱՐԴԱՅԻՔ ՏԱՐԱԾԵՑԻՔ «ՅԱՌԱՋ»

Օ Ր Ո Ւ Թ Ե Ր Թ
 ՀԱՄԱՐԵՆ ՄԻՍԱԲԵԱՆ

ԱՐԱՍՆՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
 Տար. 60 ֆ. Կիցմանայ՝ 35 ֆ
 Արասմանման՝ Տար. 80 ֆր. Զարդ. 0-30 ֆ

41Գ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 10212

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

41. ANNEE — N° 10.212

ՕՐՈՒՆԱ ԽՈՒՐԷ

ՎԱՍԱՀՈՒԹԻՒՆ ՆԵՐՇԵՆԵԼ

Քաղաքական գեղերն ու ընկերային ինքնաշարժները վերջին տարիներն ըն-
 թացքին պատճառ դարձան որոշ փոփո-
 յանքերով Մերձարևոտ Արևելքի մեր
 Հայրենակիցներու կենտրոնի մէջ :
 Առկածում նոր կայունական պարտա-
 դրանքներն թկալուածով՝ կրթութիւն, հե-
 դիպատիւի և Ստրիպ Հայերին որոշ ճան-
 ոք ստիպուեցաւ որ տասնեակ տարիներ
 մը աշխատեցող և աճեան դրուածու —
 թիւներու զեղծ ապագայում հանդուստ
 չէա պարճանեմէն ջարդարի, նոր բարեա
 որակներ համար հետաւոր հորիզոններու
 տակ :

Գաղթականութեան նոր հոսանք մը բու-
 հրաւս գեղի անձնաւոր թերթիներ :
 Հայու գեղեր ճանապարհ :
 Արտադրողը կը շարունակուի դեռ,
 գեղի Ամերիկայ, Բանաստեղծ միջին Ա-
 րաբաշխի, — աշխարհի անդին ծաղիկ :
 Դեպի տարածքում ու ճուղում :

Դեպի Հայաստան հայրենադարձութիւն
 նոր գործարարներ կը հաւաքուին շատ
 աւանձնաւոր շահարկում : Երեսներ
 կուտարարութիւնը նախ շատ դանդաղ կը
 շարժի, յետոյ չի յաղկոյր հարաւորելու
 պոլիթիկա պարտադրումներ մեր Հայրենա-
 կիցները :

Արտադրողը աւելի շատ յանձնարարներ
 կը կաշկ քան ներդրողը :
 Մերձարևոտ կը պարզուին Մերձարևոտ
 Մերձարևոտ կը Հայաստան դարձնեն, որ
 որ ոչ մէկ փառքի կը ստանայ աղաւ-
 պաւազանման, որ սփռուի Հայաստան
 մանուշակեղեցիկներու պարտադրում :

Հայաստանի թերթերն ու երեսներ
 ճանաչաբար անդադրուի կը խօսեն հայ-
 ընկերադարձութեան մասին : Կը չեղան,
 որ ճանաչող քաղաքական և զործ աղաւ-
 ճուղումն ևս բոլոր հայրենադարձներուն,
 որոնք Հայաստան հայրի վրայ շատ զնե-
 չի վերջ անմիջապէս կը ստանան իրենց
 կուտարարում տակ ըստնայութիւն : Այ-
 ըրտաւոր հոգ ալ չունեն, քանի որ ստոյ-
 ռները ճանաչում և թէ մը գործարարներն
 կամ աղաւորներն մէջ պիտի հաւանան :

Մերձարևոտ Արևելքին վերջին ներ-
 գաղթից Հայեր միտակաւան Հայաս-
 տան 5 օրակներին մէջ հարաւորակում
 յարաւորակում իրենց գործաշնորհաբար
 կը յաշման և կը հարկներ տեսնուի
 մէջ մնացած իրենց աղաւորներն ալ,
 որ փոխան երկրաւ Հայաստան :

Տարբեր չէա, որ փաստականութեան
 զոյգները առաջագործ կը կը խաղաղ
 զոյգները պարտադրում հայրենակից —
 ներսը որոշումն մէջ :

Բանիցք տարաբարութեան դաժնութիւն-
 քներ ճակատում, մարդիկ կը փախան
 նոր գործառնութեան ինքնակրօնի ան-
 խաղաղութիւն որոշումն մէջ հետեւեալում :
 Ամերիկայ և Բանաստեղծ Անտառայ
 երկրներ Հայրենային Համար : Նոյնը դար-
 ձում է աշխ Հայաստանի ալ :

Գաղթականներ շատեա աղաւորներ
 կամ հայրենակիցներ ունի ալ իր երկր-
 ներում մէջ : Անոց հայրենակիցներն ըս-
 թեալում կամ անոց անդադրութեան ան-
 պագիւմը ճանաչալ կ'ընեն : Արեւելք
 մասաւոր կայաւորակութեան մէջ կը կար-
 պարտութիւններն շարժի : Իր տակա-
 րութեան աղա տար երկրներում մէջ :

Չարքեր արմատաւորել ընկու միջակ մի-
 չոցն Հայաստանի վարկերն անոց կոյճ
 փաստականութեան ներքնաւոր զոյգներ
 թիւնում մեր հայրենակիցներն :

Վաստակները պէտք է ըլլայ երական
 ու ոչ թէ խաղաղ, — քաղաքական նպա-
 տակներով :

Այս է միայն միջոցը առաջին անգամ
 արտադրողներն, որ կը սպառնայ զանազ
 աղալային աղաւ մը :

ՕՐՈՒՆԱ ԴԵՊԲԵՐԸ

ԵՐԱՐՏ - ՏԵ ԿՈՒ

ՀԱՆԴԻՈՒՄԻՍԸ

Ճաշելու ետք Փարիզի գերման գեղապ-
 նին հետ, վարչապետ երեսար, Ժամբ 16-
 րդին հասում է Ռամպոլէի գրեհար և Զեք
 թղուածութեան արժանացած Նախագահ
 ար Կոլի կոյճէ : Մինչ գերման դիւա և
 վարեն ժամանում, գրեհարին վրայ ա-
 ուսման կը ծածարեի Քրանաւան Խա-
 ղոյնը, որու կողքին զիւ ետք կը բար-
 ժանար գերմանական դրուար կըր կը-
 հարա կ'ընեն Հանրապետութեան նա-
 խագահութեան տարածարը կառնել :
 Մեախուս հիւրանշանակին մէջ, սկսած է
 երկու դիւանարներու դրուար դիւի առա-
 յին խօսակցութիւններ, Քաղաքական ներ-
 կայութեան :

Ոչ մէկ տեղեկութեան տրուած է այս
 առաջին խօսակցութեան մասին, կը
 կարծիք սակայն թէ ծնունդ գլխաւոր
 շարքը կրած է — երազային զաւա-
 ճական դիւանարներ — Այս տարբերութեան
 որ Կոլի պայմանն է Գերմանիայ անդա-
 ժանցութեան երազային պայմաններ
 թեան իրենցար պարտութեան մը, զոր կը-
 հարա կ'ընեն ընդունել միայն առ պարտ-
 ղային երկու ան կարմարակրօնի սերտ
 դրուածութեան տարածական միւս գի-
 րանքներն կը շարք որոնց գլխաւորա-
 րար Միացեալ Նահանգներն :

Նոյն իրիկները սակայն, անակնիկ
 շարքը մարդ մը, Նախարար մը,
 ներքայ կրած է իրիկական ճաշին : Նա-
 խարար Լուի Ժոզեֆ Ներկայութիւնը
 կը զարմացի Օտտո Նախագահից, որ ա-
 լեկի արժանաւորութեան կը նկատէ յարա-
 ճաւ Փոփոխութիւն կամ Առաջինին նախ-
 արար Մար Միւրիլի Ներկայութիւնը :
 Սա առիթն ճաշը կուտայ թէ քաղաք-
 ական Ներկայութիւնը կարելի է արագա-
 ղել անոր Փոփոխութեան կրած ըլլալուն
 պատճառով : Ճաշը անմիջապէս ժառա-
 կան պատասխան կուտայ, փառնիկ Ժո-
 ժաշին վիշտի առ պարտադրում վարած
 է 1956ին մինչ Քալի Տր Միւրիլի շատ
 աւելի երկար ժամանակ խօսելու է Քոն և
 աւելի թեմատար անդալիս կը ընկնային :

Ուրիշ կը փոխուի ըր ըր ըր ըր :
 Նր. Ժոն արժանաւոր կը հանդիսանայ այն
 դրուածքին տակ որուն ար Կոլի Ժոզեֆ ընա-
 րած է իրեն փոխ — Նախագահ, դու-
 թեան մը զոր որոշում է տուելով Հանրա-
 րած մէջ : Քաղաք Միացեալ Նահանգներ
 ըստ, սպաշխ ալ քրանտի մէջ,
 փոխ — Նախագահը կուտան Հայաստա-
 չի պարտադրում ստանձնելու երկ Հայաստա-
 չու մասնաւոր կամ ի վիճակի չըլլալ կա-
 տարելու : Իր պարտադր : Այլ պարտադ-
 ռին, փոխ Նախագահը կը Նախագահէ նա-
 և Երեսարարներն կը որեւորեալ ձեւ
 ուղաւորում կ'ըլլայ Կաթին Միւրիլի :

Մինչ Ռամպոլէի մէջ տեղի կ'ունենա-
 յին անկրօն տարածակի խօսակցութիւն-
 քներ Առաջինին Նախարարութեան մէջ,
 Քալի Մար Միւրիլի և Երկուսը սերտակ
 տեսակցութեան մը կ'ունենան : Իր Խա-
 ղեան այն զարգացականութեան մասին ու-
 րու պէտք է հետեւիլ արեւելեան պոլի-
 թիկներն ճաւ յարաւորակութեան մէջ :
 Հասարակեց Երկուսի խօսակց, նկատի
 ինքնին կարգ մը, ցարդ անտեսում
 կ'ետք ինչպիսի՝ երազային երեքին
 իրիկներն, գրամական ճաշը, տարեք-
 ըստ ըստներ : Քրանտ, որ կը Նախ-
 արար է 1965 ճամբար, Տեմական Հա-
 ռապակականութեան պարտադր է ստեղծ
 քան Նախագահի ըրարի մը : Երկու
 Նախարարներն խօսած էին նաև գերմա-
 նական ճարքին մասին :

Ռամպոլէի մէջ, իրիկական ճաշին

ԹՈՒՐԻՔԻԱ

ՀՈՂԱՅԻՆ ԲԱՆԻԿԱՐԳՈՒՄԻՒՆ ԳԻՃԱՐԱՒ
 ՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՍՈՒՍԱՆ ՓԻՏՏՅԵՆ
 ՅԱՅՆԱՍԻՐԱԳՐՈՒՄԻՒՆ ՄԵՋԷ

Երկարգործական քաղաքներ ըստ ի-
 օրէին աղալային քանակով սին է և
 Զախակոյմանմանը 5 դեր չունին
 այդ գործին մէջ :

ԱՆԿԱՐԱՒ. — Երկարգործական նախա-
 րարութեան պիտանէ վիճարակական
 զուգեղան, խորհրդարանական խառն
 յանձնաւորութեան մէջ : Այս առիթիւ, ըս-
 ժաթի Ժողովականներու կողմէ կրան
 բուն ընդառառութիւններ, որոնց պա-
 տարանակ երկարգործական Նախարար
 Քալան Տաշին և բաւ :

Հարալին բարեկարգում լոյս հոյն
 ըստ ըստներ մը չէ, այլ Մասնագիտա-
 րան պատճառ մը, աղալային երկարար-
 ձեւեկն հիմնական մէկ պիտաները :
 Դուք որ ժամանակներում Քալան աղալ-
 րարութիւնը կ'ուրիշ, չեմ կարծի որ
 միւրեք հոյալին բարեկարգումը օրինա-
 ւոր :

Գերմանական Նիւստ Տիքը տարակի թէ
 այս օրինակները պարտադրութեան ձեւ
 խաղաղմաններն են :

— Շատ սխալ կը խորհի, պատասխա-
 նէ Նախարար, այդ օրինակը պարտադ-
 րան ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ
 հանում չունին, այլ Նախագահ անդի երկ-
 րին ընկերային ներդաւորակութիւնը ան-
 րար ըստին : Ոչ ճախ և ոչ այ ոչ, այլ երկ-
 րին չանկը կը խորհի թէ փոխ : Սա-
 ժանագիտութեան այս աղալային կը հրաժա-
 ղեղ և որ պարտադրանք այս օրինակ :
 Հրաժանական պատճառ մը, անխառնակ
 տարակցութեան մը է և ոչ որ կրնայ
 անոր կրան զարման :

ԱՌԱՐԿԱՆ ԽՈՍՏՃ Գործարար ըսա :

— Բանի որ Հայրենակիցներն Նոյնը
 կը բանեն, բանենք նաև զաւանդու-
 րի, ինչպիսի երկար :
 Երկարգործական Նախարար անդա-
 րար նաև անտարակի բարեկարգու-
 թեան խօսելու, և բաւ :

— Անտա և հայրենիք Նոյնացած են

և եր, որ Կոլ և Երեսար Նախարարի
 զուգարարութեան մը ներկայ զարման են
 Երեսար Մուսայ Մարեք, որու հնդի-
 ւան է Բուսի :

Յարդ օրը ար Կոլ և Երեսար նոր
 տեսակցութեան մը կ'ունենան, երկու
 մամ, որմ ետք լիարժեք Նիւստ տեղի
 կ'ունենան, ներկայութեան Նախարար-
 ներս, զաւանդու և գերման և Գը-
 ընաւաղի պատասխաններն :

ԱՆԻՍ ՄԸ ՏՈՂԱՒ

ՁԻՐԳԻՒ գեղ կը զիմարել Զորեք
 շարքին առաւում մինչ երեւոյթանալու
 Ժողովին մէջ, ըստարիկ աղալին կը կա-
 տարելէ և հանդիսանալ Անգլիայի
 զիմար ճամբար : Անգլիական վիճակի մա-
 րէ հարաւորակութեան Արդ զիմարը կը
 յայտնէ Ժոյն թէ Զորեք իր թիւարդ կը
 տեսարան : Նոյն օրը կ'էլան Զորեքի
 ինքնաներք ընդառառում, ըստարիկ
 վիճակ կը զիմար այն և պարտադրանք
 որ կը կատարելու Հայա Փաղք Կլյ
 թէ ընդարարան յուր : Մեծ հանդի-
 քն մասնաւորին մէջ է, աղալային կու-
 տար կը զաւանդի բարեկարգ ինքնին Մ-
 տին :

ՆԻՒ ԵՈՐԻՔԻ կը հարալին օր Աղաւ-
 ժարին Նախարար, խաղալային Հա-
 մար ՄԱԿԻ տեսակական տարածքին Կա-
 տար և անդամաւորութեան, առաւար-
 կան և որ յաղալային Երկու ժողովի,
 պարտադր ընդարարութեան ընտարին

կարող, ինչպիսի որ Ժողովարդ և հայ-
 րենիք կարմում կը լրանան : Լոկ օրինա-
 կան արդիւններով չեն կրնար առաջը
 անել անտարակական փառնարին : Պէտք է
 գիտնալ թէ անթիւ և անճանար մարդիկ
 անտարակական մէջ կ'աղալին, մեր Նախա-
 րար կ'արի ըլլայ բարեկարգի նաև անոց
 կ'ետքի պարտաները : Գիտնէ թէ կը
 իւր հարկը հարալ քանակով կ'աղալին
 անտարակական մէջ, որոք հանդիսանալ պար-
 տադրանք Ժողովին խօսելու և իրեր կու-
 տային : Քալան անտարակական մէջ զիւ-
 րան հարալային այդ զաւանդուր և անոր
 ճաշին պարտանք անտարակական Կալար-
 ձեւին : Քալանից մեր անտարակական հայ-
 թալին, Քալանի հարալային անտարակա-
 թալին, Քալանի հարալային ճաշին և թէ-
 լիքը : Անտարակական կարմարակրօնի
 մը պիտի տեսնենք, որպիսի զիմարը
 ճամբարներ յարալներ :

Անգլալային աղալային խօսելին
 Նախարար ըստ թէ Քալանի օրն պիտի
 ճախ երազային և այս առալ երկու մի-
 յան և ուր փոխ մը պիտի տեսնէ Մեր-
 ձեւ ըստին :

— Քալան զիմարը — ըստ նախա-
 րար — պէտք ունի նաև աղի : այս
 տար 120 հարալ թէ ինչպիսիկն աղ
 պիտի երեսներ և անտարին պիտի յան-
 ճալ Նոյնացած են :

Ժողովարաններն Մուսային Ուրար
 որ Հայրենային երեւոյթան մը է, զիւր
 Նեկ օրինակներին նմոյշ էր Նանց և
 բաւ :

— Այս գեղանկարները Բաթին տեսա-
 կին է, միայն տեսակներն տեսլ ըստ և
 աւելի տեսալ ըստ կուտայ : Հայտնակ ա-
 րար Փոփոխութեան կարմարակրօնի
 տարեք երկը է այս գեղանկարներն զա-
 խարին :

Ժողովարանները ընդառառութեան կուտ-
 արարութեան այս առիթի և ըստ թէ հո-
 յալին բարեկարգում օրինակը պարտա-
 տարեք ճաղալային զաւանդուրութեան
 մէջ և տարեքն ճամբար որոշումն և
 որոք անտարակականութեան անդի ա-
 թալին : Օրինակի համար, ըստ ունեւ,
 փոխ է անտար խաղալային ճաղալ-
 քին բարեկարգման ձեւաւորել, շատ մը
 անտարակականութեան կրան ծաղիկ :

Ժողովարաններն Նախագահներն ու փոխ
 Նախարարներն :

Մուսային խօսելով Փեղեք Նախարար
 Փեղեքներն և կը տեսնեն ինչ անոր
 մերձակներն որ կը կատարել ճաղալային
 և կը համարաւոր Ձեւառարի դիւա-
 վարներն միջին : Ուրար կը խորհի
 նաև թէ Սալանի Փեղեք զիմարի Ար-
 տարին կը Նախարար կ'ուրիշ ըստին
 թէ ինչպիսի զիմարը ինչ զիմարներն
 թիւնաւորութեան կատարել ընտարակային
 ճամբարար օրարու կատարելութեան
 ճամ :

ՔԱՐԵԱՅԻՆ հայրենիքն աղալային
 թեան մէջ, նոր գործարար մը Նախա-
 րար և Յուստար 26 և 27 հարալ
 երկ ու մէկ ճամբարութեան զաւանդ-
 կատարակութեան հետ միջին աղալ թէ-
 ւաներ : Երեսար մը պիտի անդադրա-
 ճալ կարեն, երկարակականութեան, փո-
 խարարութեան զիմարին, թիւնաւորին
 է, անտար :

ՊԱՐԵԱՅԻՆ մէջ ճամբար անտարակական
 հարալար զաւանդարանի զոյգ կը կատա-
 րան և անտար Ուրարները վերերորդ-
 անի և նպատակ : Այս առիթի կը չիւրի
 որ իրանական ժամաւոր արժանաւոր հանդի-
 տացած է վերջին կարգ մը զոյգներու
 քան որոնց շատ չի փառարարել վերեր-
 րորդին, անտարակական Նախարար Նա :
 մար ՄԱԿԻ ընդարարական Մուսային ար-
 Արար Մ. Հանդարակականութեան կուտ
 աղալութեան է :

ԽՈՐԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ԵՒ ԻՐ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ՝ ԳԱՀԻՐԷԻ ԵՒ ԱՏԻՍ-ԱՊԱՊԱՅԻ ՄԷՋ

ԽՈՐՀՆ Ա. ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՏ

ԽՈՐՀՆ Ա. ԵԹՈՎՊԻՈՅ ՄԷՋ

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՐԱՍԸ

ԼՈՒԻՃԻ ՓԻՐԱՆՏԵԼԼ

Grassville (2 times)

ՀԱՐՑԱՐԱՆԻ ՄԵՆ ԱՌԻԻՈՒԿ

« Սովետական Գրականութիւն » հան-
դէսի խմբագրութիւնը հարցարանի մը գե-
ղեղեղ է իր էջերուն մէջ, որուն վրա -
Քաջապետի և պատմաբանի Փարզէն Սա-
հարի եւ գրապատ Ս. Արզումանեանի :
Անշուշտ, խելոյրարար, խորհրդաւոր
գրական հանգիստ պիտի ներկայացնէ նա-
եւ ցանազան գրողներու, գրչապատներու
և թերեւ նաեւ թատերագրիչներու կար-
ծիքները : Հարցումներն առնելու -
թեման :

Երևանի գրական հանգիստ կ'ուզէ
զիսման թէ՛ « Սոյն » եւ խորհրդաւոր,
մասնաւորապէս խորհրդաւոր գրականու-
թեան (արձակ, չափածա, թատերա-
դրութիւն, քննադատութիւն) վերջին
սասանաձևին ընդդէմ գիծերը : Այդ գիծ-
եր մը գրողի ստեղծարարութիւնում
կ'ընդգիծէ ևս արտայայտուած : Այս ստի-
ւերին ստեղծածն ո՞ր գործերն են ...
խորհրդաւոր գրականութեան նաւան -
մը » :

Երկրորդ հարցումը կը վերաբերի ժող-
արարական մը, այլ խօսքով ձեռն
և բովանդակութեան նոր ըմբռնումներուն,
մասնակցի նոր եղանակներուն, արտա-
յայտութեան նոր եղանակներուն եւայլն :
Այս ստիկն անսովետական խմբագր-
ութիւնը կ'ուզէ զիսման, թէ՛ « Կեանքը
և ուրիշ գրականութիւնները կ'ընդգիծէ սո-
ցիալական ևս ունենում պետականու-
թեան արդարեւ անսովետականի դրոշմ :
Գրողը իր ստեղծարարութեան մէջ կ'ընդգիծէ
գրչապատներու նորարարութիւնն ու անսովե-
տականը » :

Փարզէն Մահարի եւ Ս. Արզումանեան
համաձայն են, որ անսովետական
մասերը չ'ըմբռնէ անհետացումով լայն
հորիզոններ բացած ևս չ'ապագայի
գրչապատներուն ստիկն : « Կեանք հետո
բաժանուի թեման և ճան հաճախաւորութիւն-
ները » տեղ չ'առն գրչապատ յարկունի
և ճարտար յայլ եւս ապրում ներկայի իր
գրիչութիւններն : Արշաւանեանի, իր
երկու արհեստիս կ'ընդգիծէ, որ մին -
յեւ իսկ և անսովետականութեան գիծ-
նով օրերուն ցանկերուն նաեւ զոյ-
մարկն արտաւանի գործերը ։, շնորհի-
ւանք իր գրչապատներու ցոյց տուած ցնա-
հասկի կերպունով » :

Հարցարանի պատասխանող գրչապա-
տն քննադատը համաձայն են նաեւ, որ
վերջին տասնամեակին շարժումը արտա-
տար, րադիոստանդ արձակին եւ թատե-
րապատներուն, ժամի ունիւն է (Փ. Մա-
հարի), զգու ինչոյ թարգմանիչը կը
գրչապատի գրականութեան մէջ (Ս. Ար-
զումանեան) :

Անշուշտ, անկիսկին է, որ արձակն ու
թերեւ զիսկին ժամը մը ընթացքին
մէջ, վերջին տասնամեակին, հայ գրչա-
պատներ, սակայն, կ'ընդգիծէ իր -
տալ Փարզէն Մահարի, չափածալ ար -

տեսար մշակող անուններու կողքին կա-
րելի է նաեւ արժէքով արձակագիրներու
անուններ գրելը :

Ս. Արզումանեան զայլ մը աւելի կ'առ-
նէ եւ ցոյց կուտայ Հայաստանի մէջ մի-
շախտում արձակին եւ թատերապատ-
ներին, որոնք, զմարտարար, ընդ-
հառող նկարագրի ստացած են : « Մաս -
նաւորապէս իմեա զայլի է, որ զմ. ընդ-
նադատը, վարդապետներն, կ'ըստին
Կեանքը ընդգիծէր, յանգիստ էլ համապա-
տասխանի խորքին : Ամէնէն խոյսի կէ-
տը արձակին մէջ մաքրեալութիւնն է
և նախկինութիւնը (սոցիալական
արտայայտութիւն » « պրիմիթիվ -
մը ») : Շատ յաճախ երականութեան պար-
զանի նկարագրութիւնը, ստորագ-
րատները ծանոցական ձեւով կը հրա-
մար իրեն արտաւանի նոյնընդ : Մեծ
մշակուի մէջ կը կապագործի կեանքը
ստանց երական բաժանումներու : Հեն
ըստնորի միայնակ ինքզանքը, անը -
բանական իր ընդհանրացումներով կեն-
զանի նկարագրութիւնը : Դուրսէ չէ նկա -
տ, թէ միշտակարի եւ մարդկային յա-
րակութիւններուն : Ներկայացման մի -
ջողներով, հարցումներով եւ զործոյն :
Դիմենք թափանցանքն անով որդան
միջոցին, միապատգալ են մեր բարձա -
թիւն վերջին ու իրարմիջին : Այստեղ
կ'ընդգիծենք եւս պարզ նմանութիւն -
ները հետեւեալ եւս կեանքը յաճախորդ-
չի մը աշգոյ գիտելու այս տիւրը ձեռն,
որով, զմարտարար, չեն յարկած մեր
բապատակ թափման ճիւղներին » :

Նոր էլ որ փորձ գրչապատ կը մասնա-
նըւնէ այս տիւրը իրարմիջին, որ Երանի
հիմնականութեան մը ընդմիջ ասացած է Հա-
յաստանեան գրականութեան համար :
Հարկին քննադատները եւ գրչապատներ,
ստեղծարար, տեղեկն են նաեւ այդ
միայնակ ճիւղերին պատասխաններն : Դի-
ման զայլ արձակներն միջոցները : Բայց
իր մասն լուս : Անշուշտ, համարի պատ-
հանութիւնն :

Պրոզայի մէջ, որ Հայաստանի մէջ
ներկայիս աւելի լայն կարելիութիւններ
ստեղծուած են հարաւորներուն համար
գրականութեան ընդհանրացումներն : Այ-
ստանակները, ի վերջոստ սասանաւան
տարեկները, այլ տարեկները գործա -
դրելու պարագայութիւնները միշտ կը
մասն ի գործն :

Նկարագրներ, կենցաղի ընտրուի -
թիւններ, բարեկեցիկ կամ իրենց իսկ
ընտրուածով ճարտարները (այսպէս, ի
համար անհնար է լայն արտայայտութիւն
տալ գրչապատ, թատերագրիչն եւ ընդ -
հառողներն գրողին : Այսպէս կը ստեղ-
ծուի միջոցին, միապատգալ տիւրը -
ներ, հոգեբանական իր ընդհանրացում-
ները զուրկ կ'ընդգիծէր :

Խախտանքներն կամ իրենց իսկ
ընտրուածով ճարտարները (այսպէս, ի
այս սովորով, տարեկներ չեն տար
կայ իմաստով) շատով երեւոյն որ կըզմ
է արեւելահայ գրականութեան մէջ ընդ -

րող եղիք : Ի չա՛ զեղի ... Յամեան
զկար, կամայ, հանդարտ : Իմիջներ ին-
ծի կը գրանեն : Եւ անհնիւ տալէ, իրա -
ւանքը փոխուի : համար, պարտաւ կը
կատարեն : Անաւանի, կը վնասի մը քո-
րըզ, կը վնասի նաեւ օրակնի : Երե-
կըք : Բաւական է :

Բան մը չեմ ուզիք - գրողայ Մի
Տիման : Կուզիմ միայն դուրս զայլ :
Դուրս կ'ըստ իշուի : Բայց եւս, մինչ
այլ, կը վնասի զեղի : Այս, երեւ լիք :
Դրանք հանդէ թանկութիւններն ու նեղե-
կան կարանին մէջ : Յետոյ փութիւն
հարցում » :

Եւ անհամար ըրիք : Հայ եւ ուսերի -
լուսով : Ձե՛ս ուզիք : Կուզիք չունենա-
նեւ : Կը բաւի եւս եւ տաւս լլլում :

Հարցումները ու նախադասք արտի, եւս
Զորքին միայն կը գուր՝ քառասունք զեղի
ըլ քառաք : Չայն անտեղոր կըսար միա-
նը թէ ինքնակով լիմարանոցի մը մէջ
փայտելու, կ'ընթար, արեւան անտեղոր
կէն իր շարժումները :

Բաւական, պէտք չունիքս փառաբա-
նիք արտանի անտեղին մէջ երկոր մը -
նայու : Բայց արտայայտելու քառանքը ք -
դուսկ, մինչեւ որ փառաբանը գաղթի
ինչպիսի կը ինչպիսի իմացու :
Բայց ի՞նչ կ'ըստ իմացու : Ձեզք մի-
նապատութեան մասն մէջ է որ կըսի
ինչպիսի է : Կարար իմն է :

Բայց փառաբանը կը շարունակէր

ՆՈՐՄԱՆՏԱԿԱՆ ՈՃ...

(ԵՐԲՈՒՆԵՐ)

Նոր տարուայ նախօրեակին Մեհար -
եանք թերեւոր ասացաւ, կ'ընդգիծէ ըն-
դունով և սակ' թուր յարմարութիւն-
ներով : Գործարարի զիստը հարաւ -
րապէս Մեհարեանք տարեկին ինչպէս
կ'ընդգիծէ իր ընտանսար եւ օրուայ ընթացք
ինքն տեղափոխի նոր ընտանսար : Ե-
րեւոյն Մուսանիս Անտոնովայի հետ
գրչապատ կ'աւանդումով : Իրենց կամա-
տը օգնուի թերեւ չղարան տալիս եւ աղի -

Հարցում է խորհրդաւոր գրականու-
թեան մէջ յատկապէս, Բայց ինչ որ պո-
ղա՞յ ինքնին էր, օրինակ, թուանիս -
նի մաս հիմարուող լիւրով եւ լուրով եւ
կեանքն նախկինութիւններ, ներկին էլ
այստեղան գրականութեան համար, որ
կը մշակուի Հայաստանի մէջ :

Ճիշդ է, որ լուրի եւ լուրակներն -
թեան տեսակներն բաւական մեծ ուսում
ըլ կատարուած է վերջին տասնամեակի
ընթացքին : Բաւական կարգ մը ար -
մալագիրներու եւ թանախանքներու կող-
մէ : Բայց, ընդհանրապէս, երեւոյն
ընդհանրապէս է եւ ոչ այլ անհրաժեշտ չա-
փով գրչապատ :

Հայ գրչապատ կը պակսէ քաջ պա -
տահար, յ, օրիկն պիտի ստանար դու-
րակ, զեղարարականութեան թարմ երակ -
ներ : Ինքնին մէջ ամփոփած ստեղծա -
գործով մըն են նա, հարկին գրչապատ :
Միջոցին հանդիս նորութիւններու պիտի
անհնարներն, էթի, օրինակ : Հայաստա-
նի գրչապատներն արեւելք ապագայութիւն
թանկուի իր պատասխաններն ոչ միայն զե-
սի հիւսիս, - որ, ի դէպ, շատ
ստեղծ է իր անտեղանքի միջոցներով,
- այլեւ զեղի արեւմուտք, զեղի արե-
ւելք :

Անշուշտ, արեւմտահայ գրականու-
թեան մշակող պիտի ընդգիծէ, Պոլիս, Իսթի-
թի Գուստ, մեծապէս օգտակար այս
քաջ պատասխանն » :

Մինչ այդ, մենք եւս, Փարզէն Մահ-
արի նման, ստեղծած ենք ցաւով հա-
տար, թէ մէկ յայնապիսիներն ստեղծա-
կան նշանակութիւն ունին տալով մը, մեր
նուստանները գրչապատ են կեանք մեր եր-
բին սասանմաններն » :

Համարեալ կ'ըստին չափանիւնով կ'ընդունի
եւ արարական գրականութեան մշակուի
նախօրեակներն էթի անկիսկին տարեկներ
է, անոր կողքին նոյնքան կարեւոր է նա-
եւ գրչապատի թուր արուած պատասխա-
նը :

Փ. ՄԻՐՈՅԻՆԵԱՆ

Ինչպէս կ'ընդգիծէ ու պատասխանը կ'ընդ-
գունէ ինչ : Ինչպէս պատասխանէ : Ե-
րեւ... է', ինչպէս պատասխանէ : Ե-
րեւ... տալ լուրին, ինչ էր մասերը ընդ-
նը... փոր... միայն զայն մէջ որ կո-
րար չ'ընդգիծէ :

Հայապ պէտք է կործանել մը - հար-
ցում տալ լուրին, ընդհանրապէս ստեղծա-
ման ու խառնարանութիւնը : Ինչպէս :
Բայց զեղի թէ ինչ էր կ'ըստին չա-
մէր, - ըսաւ, ի վերջոյ փառաբան :
- ասոր ինչն անմիջապէս արեւելահայ :
- Արեւելահայութիւն : Եւ ո՞վ զայն ար-
դարեալին է - զեղի տալ լուրին :
- Երեւոյնքն արեւելահայութիւն : Ի՞նչ մէջ մեղ -
նը » :

Այն ստանի փառաբանը քառասունք թէ
կ'ընդգիծէ պարզապէս կար : Մէկ կողմէն
ըր, տալ լուրին, պէտք է լուսով արձա-
նը - կը զայն արեւելահայութեան պատասխա-
նուտն ըլլալու : համար : Միւս կողմէն,
արեւմտահայ, պէտք է ընդունել հա -
տեղանքի միայն արեւելք իր անտեղա-
նութեան եւ ցրտանքութեան :

Անա, - հարցաւ տալ լուրին -
կարարին գիրք իմարով :

Կամայ - զիսկն տալ փառաբա-
նը, - ոչ արեւելք իրենք թէ նոր ըլլար,
ուշադրութիւն :

Եւ ինչո՞ւ...
- ճիշդ անոր համար, որ կ'ըստին էր :
Օ՛ր, չ'արագանցելը :

կը, նայում, որ Մեհարեան պիտի զեղ
բարեւոր պարտի, իսկ նայում մասն -
գրչապատ իր ընդհանրութեան մասն : Եւս
նախօրեակ կ'ընդգիծէր զարմանու հա-
մար :

Երբ անքն ինչ պատի իր տեղը, կ'ըր
հարաւորապէս էին երկու նշանակութեան
ու ընդհանրութեան, անտեղանքը հանդիս
չունէ զաւելի, ծորակներն տալ տալ -
էին անպատ լիւրով : Կարեւորութիւն, թէ
փառաբանի, նայանքին կողք - կողքի,
պատի անկիսկին եւ պակասութեան
լլանքստ : մասին թանկուի, խորհրդապէ-
սու համար : Մեհարեան եւ նաեւ ուշա-
ցումով զանցին իրենց գործին :

Յիշումն ու երանիկ անտեղանքին ալ -
նաեւ հետեւ էր անպատ եւս պարզած գրչա-
պատ, զիսկն ինչ ընդհանրութիւն չ'ընդա-
նում ձեւակերպի թանկ, ներս մասն ու
էնչպէս էլ պարտաւորում էին ընդուն,
կ'ըր գուրը ձեռնիքին :

Անտեղանքներն իրար նայելին - ո՞վ
կարող է լինել :

Մի կէ...
- Եւ նա, Մուսանիս Անտոնովայ, -
թուէք մասնով մի պատ եւ նոր տալ տալ -
թուէք տալուն անտեղանք լիւրով, գուր
քառքստ լուրին հիւրի ստեղ, որ ոչ այլ
որ էր, էթի ոչ գործարարներն անտեղան
Մահար Մարիովի Մահարեան :
- Անտեղան ի մեղանքով (ինքնապա-
րով) տալ մի մասն, տեղան, ո՞նչ էլ
տեղանքներն ...

Շատ էլ լաւ էր արեւ, Մուսան Մար-
իովիք - անտեղանքներն տեղանքով, Կե-
արեւոր, - Մուսան ընտանք քառ...

Բոնեակ ընտանքով, ի՞նչ տեղան
մեղ էր... պո՛ւ... հիւստիկ, ուշադր -
իւր էր նայանքին... պո՛ւ... պո՛ւ... տե-
նո՞ւմ են, իսկ պէ՛տք էր ուշադր կ'ըսա -
նայանքի երեւան փոխարկելու ...

Անտեղան Մարիովիք լայն զայնքով տե-
սալ անտեղանքին տեղան, մասն ընդունա-
րան եւ կուր տալ :

Եւ ինչո՞ւ... է, շարժարարան խոսի
ինչ գործ ունի : Եւ ո՞չ անտեղանքին էլ զո-
տալէ խոսի, պարզի - դա... հո՛ւ...
գրարն ու շարժարարան ...

Մահար Մարիովիք, այստեղ ոչ միայն
աշխատանքան էլ ...

Մուսանիս Անտոնովայ, ինչ մի հա-
մարէ : Մարչը նայում աշխատանք է, իսկ
գուր չ'ընդգիծում էր մեր շարժալ քա-
նակներն ...

Լաւ, ո՞ր տանին շարժարարանը -
հարաւոր չ'ընտով հարցումն է Մարի
Անտոնովիքի :

Ուր տանիք, հո՛ւ... անտեղանք մի-
նում է Մեհարեան եւ տալիք նմանա-
նայ, - այստեղ... կարեւր չ'ընդ
ունենում - ընտանքով, անտեղանքին
տեղան կ'ընդ - գնացողի թէր զէմ... իսկ
այս հարկապատ պատարանի տեղը ըն-
դունանքն է, հիւրերը կը նային հար-
կին եւ ...

Մահար Մարիովիք, - ուղիք անտեղան

Կորսած : Ոչ : Հիմա անոր է : ար-
մարին ոչ լաւ : Ինքն ի թուրը : Եւ էթի
հիմա կ'ըստին՝ այլեւ նորարար անտեղ-
անքի տեղը ըլլալ : Պարսն փառաբան
կարտաւ կ'ընտանք :

Այս վերջին գիծեր փառաբանք թէ
նայանք պիտի անտեղանքն այս պարագային
թէ ինչ միայն տալով կարտան արեւելքի
ներկայ ինչակին մէջ :

Մուսանիս որ - խորհուրդ տուաւ -
Քոյը որ նախօրեակ գիրք ինքը գործէ
Չեղեղը համարենք, - ըսաւ տալ
լուրին, արալ գուր գալով :

Կեղարարներ, երեւոյնքն զէմ, թուր
գիւրգիւրներ իմարան եւս քառանքն էթ
կարտան տալը : Իրենք թէ տանի
ըլլալին : Արարականութեան իր մասնակցու-
թիւնը կը ընդ եւս արաւանք չ'ընդ
ցատկերն ու հանկու : Մի Տիման
միայն հանդարտում էր, այլ նաեւ հան-
քի կը գտնէր իր այս տարեկան արեւելք
եւ իր խոսքը :

Տալ լուրին թուրը հանցողքն եւ մասն
գալ կարտան մէջ նայուի :
- Է՛, լա՛ւ, եւ մէկը :

ԼՈՐԱՐԻ ՓՈՒՐԵՆՏԵԱՆ

(4 Երբ...)

ԿԱՐԱՍԵՐ

Հանգարար, հանգարար, հանգարար -
- սկսաւ հրամանին արձակին ալ ու
մար, իրեն թէ հանգարարութիւն ու
ընդհանրութեան լուր ըլլալին, եւ
նո թէ ինքը : Գուրսն կը գտանու : Լր-
ուսիքին : Այս միայն նոր պարագայ մըն է :
Զորքին :

Մասնակցուն մարիովիք զարկաւ կարա -
նին : Իսկապէս որ զանգարան պէս կը շնը-
նէր :

« Սորանիւն » ճիշդ տալուան պէս...
պատմ - ըսաւ, արարարարարին : Կո-
նարին թանկը, - հրամայեց զիսկին, եւ
կը թուր մասնակցուն հանգարար ընդուն-
լարանակցին ինքն ինք - Բայց իր տե-
նը՝ թէ ինչ պատահելու պիտի ու
կարտա չէ, ստանաւ յաճախ գործիք
մըն է անկիսկ : Կեղիք, տեղը - հանցող
կեղիք :

Եւ փորքը հաստան ընտանք, կարտար
որուն մէջ Մի Տիման, կ'ըստին, կը տա -
գրչապատի թանկարի մէջ ընտանք միայն
կ'ընտանքին մը նման :
« Սերկին, նոր պարագայ մըն է եւս -
սիկս, կը հարկ է փառաբանը լուսնէ :
Կեղեթման կը վերադառնում - հանքն -

ամառներուն, բայց Մեհարաբները բըւ-
նեց չիբի թեկն էլ ստաց :

Ճեր կարգադրութիւն կը կտար —
ուր, Սահակ Մարիշի, դմեք նստեք :
Հիւրերը, երկու բառով քոնեակ
խոցեց, երկու ձիթաղաղ ծամեց, խոցեց
քնակաբանը կանաչաբերդն արուեստի
մասին, հրամայեալ տակն էլ դնաց :

— Ուրիշ կը չկայ, — հաստեցեց Մեհ-
արաբները, — պէտք է ընկեր Սահակնեանի
խոցը կտարիք... այնքան չարարուեց
մեզ կտար... վեր կաց ...

Առաջանալ Աստուծոյն հոգաբարեցի :
Մարց ու կեն իրերը բաշեցին, բաշեց-
ցին եւ վերադառնալեան սենեակներն
բառ Սահակ Մարիշի Սահակնեանի կար —
պարտեցան :

Վերադառնալով ծանր խառնաբան, նը-
րաւեց լուսադրեցին եւ ուրբա մէկ վերադ-
ալեւ անդիլին մտնէլ, երբ դուրս ծննւ-
ցին :

— Նստան էր լինէլ յարմարեց Արտուրը,
իսկ Սահակնեան գնաց դուրս բանալով :

Ոչ, Նստան չէր դուրս ծննուր, ներս
մտաւ դիպարիկ զիլեցը բարձր բռնած
գործարարիկ նախադաս Սեդրակ Աւե-
սիւսեանը :

— Սիւսա չամբերեց — ստաց եւս տը-
րաց շնորհով — էկայ, տեսնեմ, — մնաց
էք արթիկ ...

— Հրամեցե՛ք, հրամեցե՛ք ...

— Ա՛, բնիկը Աստուծոյն, հրամեցե՛ք,
ինչ կայ... ո՞ր նստեցիք ...

— Նստեկո, բանը չէլու է, — ստաց
անսպասելի չիւրբը, — մի նստե՛ք, տես —
նեմ... յա՛ն է, շատ յա՛ն է... հրամայե՛ք...
այսպէս... միայն թէ... այս ի՞նչ
բան է, շարժարարներ նմաբանում է...
հետաքրքրեցի... հաշիկով պահարար —
նը աշխատանքանէր... այս ի՞նչ...
մեքմ ասած, անաշխատեցին է... իսկ
ստացարարը միջնաշխատ — դուրսարարի...
Մեհարաբնա ամառներնոր արարտաի-
ցին :

— Ռեցին պարզ է, որ սխալ էք կանա-
ւորելու շարժանակն խախտալով, մի
ծրաբառ վառելով — ինքեմ պարզ է, որ
չարժարարն տեղի ընդունալան է, զորով
ընդունալան կը զեկեցիկայայ...
ինքեմ պարզ է, որ հաշիկով պահարար —
հարաբի միակ տեղի չէր նմաբանում է...
իսկ ստացարար... չըմ, ստացարար
զեկեց իրապեքին սենեակը, շնո ասուցի,
ինքեմ պարզ է ...

— Լաւ, ընկեր Աստուծոյն, նստեցե՛ք,
նստեցե՛ք, մենք այսպէս, մամանկախու-
րապէս ... նստե՛ք, եւ մի բաժնով քոնեակ...
— Մի բաժնով կարելի է — ստաց ըն-
կեր Աստուծոյն: Նա շնորհարարներ նոր
քնակաբանը՝ հրամայուեց երկրորդ ըս-
մանից. նորեկը կրկնեց եւ արեղեց ըստ-
խաղճի վրայ եւ աւելարեց — ինքեմ
պարզ է ...

— Ինքեմ պարզ է, մենք փորձանք ըն-
եանք, — ստաց Մեհարաբնա չիւրի զը-

նալուց լնուց — Հիմա ի՞նչ անեմք ...
— Մի բան տես՛ք, Արտուր, — զմաս-
կան շնորհով ստաց Սահակնեան, — եւս ու-
զու շատ յա՛ն կանաչաբերդ էկեք, էկաւ, այս
Սահակ Մարիշիկն էլ փնայեցե՛ք տակն
ինչ... հիմա էլ այդ զը գործարար...
միկ կաց, գաւառարարներ մեր ուղանի պէս
նձ նստեցիկ խոցով քոնեք :

Արտուր Արեւմտադրեցի հոգաբարեցի :
Բարձրագոյն արտե կերան նստան, լնուց
Սեդրակ, ընդհանուր ուժեղով մի-
րակեցեցեցին նախին գրութեանը, որից
լնուց մարգիտար թեկեց փոցեց Մեհարա-
բնեի քնակաբանի վրայ :

Յունուար մէկը վերածուեց եւ Նոր
Տարուայ եւ նորամուտի ուրախութեան :
Առաջին չիւրի Մեհարաբնի քրոջ աղան
էր, եւրոպացի, շինարարական հիմար —
կուսեան խախտող, որ նոր էր վերա-
դարձել եւրոպայ շարժի կատարած ու-
ղեւորութիւնից: Նա մուրեք պարեցեց ու
ն ծախ էր քաղաքանիկ վրայ :

— Սքանչեղ կերպով կանաչաբան է,
իսկական նորամուտական ոճով ...

— Այ՛, ուրախացաւ Սահակնեան Աւե-
սիւսեան, իսկ զոյ գիտե՛ս ասալին զիլե-
ն էր քոնեք ինչե՛ք բաշեցիք ...

Եւ մենք Աստուծոյն գնացեց մեկ
լայանի անցուղարարի մասին եւ աւե-
լարեցի :

— Այսր դուրս եւ չիւրբեր եւ եւ զի-
տեմ էր սխալի խախտեցիք, — շար-
ժարարան այստեղ, պահարանն արե-
տե՛ք... եւ ինքեմ իմ զոյ հաշիկան
նրանց, որ քնակաբանը կանաչաբան է ...
այդ զը ասած ինչով ...

— Այդ գործը թող ինձ վրայ — ստաց
վերադարձած քրտաշէկերը :

Շտաբի կերպ շնորհարարուեց Մեհարա-
բնա քնակաբանը նորամուտ եւ Նոր Տա-
րին: Հիւրերին ընդունում էր եւրոպացի
Բարդի կարծես խոցը միկ արած հասա-
նում էին մեկն արեւ, իսկ լնուց աւելա-
ցնում էր :

— Բայց իմ կարծեմով ...

— Բնակարար կանաչաբան է Նոր —
մանուտական ոճով — ասում էր եւրոպա-
ցի եւ չիւրի խոցեակ կնոսէր :

— Այ՛, ինչպէս, եւ չիւրբեցի ...
կամ, — ինչպէս ... ո՛ր է, ո՛ր ...

Ոչ, ինքեմ իմ վրայ չիւրբեր միմ ար-
պարարութեամբ քրտաշէկ, Արտուր Այ՛ք —
ստաց իրեքը հարցեց :

— Եւրոպացի, ստաց մեր, խոցը մե-
ր, այս ի՞նչ նորամուտական ոճ է ...

— Որոշ բան չեմ կորու առել, — պա-
տահանեց եւրոպացի մեքերը ու
ն ծախ արեւմտե՛ք — արեւոյ ըստին էր
լայան ընդունալան նկարչութիւնը,
հոմարտական ընդունեց, ծառերն —
տական ոճ ...

ԳՈՐԳԻՆ ՄԱՀԱՐԻ

ՆԱԲԱՆԵՆԻ ՍԱՐԴԻՆԵՆԻՔ ԳՆԱՆԱՆԻՔ

Սակայն ոչ այն օրը եւ ոչ այլ լայնոր
օրը նոր կարգադրութիւն մը հասաւ: Ոչ
նախակ, ոչ հրաման, ոչինչ, ոչինչ:
Շտաբով մը վերջ ծերունի Շէլի — իվ-
լիպով, Թուրքիայէ ամենամեծ քաղա-
քան, որ այցելութեամբ պատուեց Սա-
հակն, եւ ոչ թէ շարժարար այլ ասա-
մին, ստիպարան քաղաքան մը պէս:
Վերջ ըկ վերջ կոնակին վրայ ինչու
պարտեցին:

— Նախադր կեանքով մը կայ հոս,
բաւաւ ան, — Վարդան Թեղեցիք էր կոչ-
ուի:

— Եվրէ — խոնարհեցաւ ընկեր:

— Փառելաւորն (Այլա՛հ երկուր կնոսը
պարզեց) անդի մամունութիւնը կնոս
էր, որ այդ շարժարարներ մը շարժա-
րիկ նախապէս վարչիւք անուանեմ, եւ
այդ անախախտ շարժ արեւոր գործի
դու:

— Ծուռ:

— Ոնդրեքի իմ (Այլա՛հ երկուր կնոսը
պարզեց), որ թող այս քննի այդ զի-
րն տեսնեմ, թերեւս բան մը լայնորմ ը-
նէ, Գիտես, այդաւ, եւ ձեր ու փորձ-
նու մարդ եմ:

— Իմախոնաններու իմախոնան եւ
մեծապատիւ Շէլի, մեր մամունակներու
Սարգիսեան եւ դու:

— Եւ եր կարծեմ թէ ամեն հանդուր
էր լայնորմ անը, միայն համբարութիւն
եւ իմախոնութիւն պէտք է: Թերեւս

ԶԵՆՈՅՑ

Գ. ԿԻԼՈՒԵՆԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԿԱՎԱՐԱՆ ԶԵՆՈՒՄԻՆԵՐԻ

(Բ. եւ վերջին մաս)

19. — Ս. Արմանա Աւետարանական եւ
կիլեղեղ Մշակութային Ընկերակցու-
թեան, Յիմանա — 10-500 տուրք:

Սոյն յատկացումը կնոս է վերալեւալ
ընկերակցութեան որպէսզի կարելի ըլլայ
գործարարութեան եւ կուրսերը՝ իրենց ա-
մանալին զբեմնի կնոս:

20. — Համագային քնտրութեամբ, Պար-
ժանաւ, Արմանա, 10-000 տու-
րք:

Համադրային Միութեան Պարժ —
մանալ Բառերարարսն կանաչարան հո-
մար:

21. — Սիկիւրի հայկական վարժարան-
նա՛մ 350 հազար տուրք:

Հիմարութեան ներկայ յատկացումը
կատարուած է 1965 / 66 եւ 1966 / 67
պարզութեան տարեշրջաններուն եւս չա-
րունակելու համար նախորդ տարիներուն
գործարարած ծրարիք՝ որուն համա-
ման Հիմարութեան կը հոյակ հայկա-
կան վարժարաններուն մէջ ուսանող որդի
թիւով շատ արեւելեաններու կրթութե-
անը:

22. — Թեքմաթի Հայոց Թեմական կուր-
սիակն, վեց հազար տուրք:

Յատկացում՝ ի նպաստ հայերն ընդի-
զատելութեան շարքի մը հրատարակու-
թեան:

23. — Կիլիկիոյ Կարդիկախարանին,
Անիւրիմա, տար 5000 տուրք:

Կարդիկախարանի մամունադարանին
նորութեան ու արարչութեան համար:

24. — Թարգմանաց — Սկաննա Միաց-
եալ վարժարանին, Պարսպուտ, 8400 տու-
րք:

Սոյն վարժարանին կնոս՝ Պարսպուտ Կիլ-
իկիկեան գործարանն համար պիտի
էր զէջ թէ՛ր կարճամ եւ ոչ միայն
հրամայ գործիներու ամբողջութեան
համար կատարուած յաւելումական
յոյակացում:

25. — Կիլիկիոյ Կարդիկախարանին,
Ելիւրիմա, ինքուն հազար տուրք:

Ելիւրիմա կարդիկախարանին ի նը-
պաստ սոյն յատկացումը կնոս է հայա-
նախան հրատարակութիւններու մաս-
նաւոր շարքի մը կրկնարարական համար:

26. — Մաշտոցի անուան Մատենադա-
րանին, Երեւան 15 հազար տուրք:

Արտասահմանէ մամունախոսակն ինչ-
եղան եւ հրատարակութիւններու հոյ-
թայնական համար:

27. — Հայաստանի Գիտութիւններու

ԳԱՆՈՒԹԵ ԳԱՆՈՒԹ

ՊԵՐՈՒԹԻ ՄԵՋ ՄԵՇԱՆԵ Եւ Առաւելի
մանալ զգեցերն Եսայի Պարսկեան:
Հանդիպում, Կիլիկիոյ մէջ, ունեցած
իւր պարզին գործունէութիւն, նոյն տակն
վարկով կուրսեց: պատահականա-
պատահան: Հիմարութեան ծառք մեծ զը
ունեցաւ արդարեւ կնոսի վերալեւալ —
թեան մէջ, Կիլիկիոյ Հովանաւոր իշա-
նութեան հաշարարութիւններուն դի-
մով, կարեւոր զը մը վերադառնալով եւ
հանդիպութեան, որ շնորհիւ իր կարգե-
րն եւ արեւելութեան, մեծապէս օգտակար ե-
ղաւ դարձանալութեան վերադարձող իր
հայախոսիկներուն:

Ալիսիմիային, Երեւան, 15-000 տուրք:

Արտասահմանէ գիտական հրատար-
կութիւններու հայկական թեմական համար:

28. — Պատմական Յուշարձաններու
պատկանման հայկական թեմական ինքն,
Երեւան, քան հազար տուրք:

Հիմարութեան սոյն յատկացումը
պիտի արտադրուի Հայաստանի մէջ
պատմական կոնքի մը վերանորոգու-
թեան:

29. — Համադարձական կուրսարար-
կութեան, 10-000 տուրք:

Համադարձական կրթականներու
համար յաւելումական ըստ այս յատ-
կացումը կատարուած է որպէսզի կարելի
ըլլայ զոյգացումը 1965/66 տարեշրջա-
նին ներկայացող արժանաւորագոյն թեկ-
նախներուն:

30. — Իրանմի հայկական մարդիկը -
դական պարտաւորութիւն — 7750 տուրք:

Պարտաւորութիւն անդամներուն տարրակ-
նեան, յարաբարական եւ ընտանի զա-
նալան տարրակներու հայկական հո-
մար:

31. — Յիւնասի վանքին, Լիւքսմա, 11-250 տուրք:

Վանքին մեղադրութեան, Թիւրքարին-
քն ու Նուրիկները պարտաւորող նորա-
կառուց շէնքի կանաչարան համար:

×

Արիւմուտ Հիմարութեան կուրս-
քար կատարուած յատկացումներու
համար:

Պարժ միջին 31 Կիլիկիոյ 1963
կատարուած յատկացումներու 5-642-509
տուրք:

Պարժ 1 Յունասի 1964ին միջին
31 Կիլիկիոյ 1964 կատարուած յա-
կացումներու 1-476-900 տուրք:

Ելիւրիմա 1 գործարար Հիմարութեան
կուրս միջին 31 Կիլիկիոյ 1964 կա-
տարուած յատկացումներու 7-119-409
տուրք:

ԳԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԻԼՈՒԵՆԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՆ

Լիպուն, 31 Կիլիկ - 1964

«ԵԱՐԱՆ» ԹԵՐԻԹԵՐԻ (137)

ԵԿԵՐԻ * *
* * ԱՍՏՂԵՐԸ

— Ինչ իմար արարան եւս, — ապշե-
սաւ Սուրբարար պարտեցեմ:

Իշխան Վարդան դուռնաւ, բայց ուղիւ
էլ չէր կեցումով պատահական:

— Եր մամուն մը, թէ եւս ամբողջ Հուն-
դարան այլ բուլիկ ըլլայ, թէ եւս քուր
պարտեցեցեցինք այլ թերանք, սակայն
եւ ոչ... ոչ... եւ ոչ:

Թ.

Վերջ ըկ վերադարձին արարաւած լը-
սեց թէ ինչ էր այդ խորհրդարար խոսա-
ցութիւնը:

— Ինչ իմար արարան եւս, — ապշե-
ցաւ զիլեք շարժիկը, — գիտես կու-
տան թէ երբ այս զիլեք իսկ Արտուր ու-
տարար փոխարկը շատ ըկ:

Միջին կնոս զիլեք թափաղակաւ ըս-
կին մէջ՝ արտադր Սուրբարարի հրահան-
ցին:

նախա: Ինք Շէլի իսկ կուրսին զի-
նախալութիւնը կուրսը զիլեք ուսուցե-
րու: Ուղեւորութեան մանկ ըրէ իրեն:

— Եւ լուսով մը անկողին կանեկ պատե-
ցի զիլեք վար ստաւ, ու անեկանի կերպով
ստարուեց: տարա զափթիկը հանեց որ —
պէտք չէր զիլեք զիլեք արարած, — սակայն
մեքերին թուլ չուտաւ: Նստաւ ծալա-
կաբանի: Բարեւը միջին զիլեք զիլեք հո-
նեք: ինչպէս արեւոր խոսակցութիւնը մը —
ստարուեց Երեւան Վարդանին վրայ: Ապա
սկսաւ Վարդանի մէջ, — մաղադրա-
կար փորձիկը բայց հասաւ գործի մը, —
իմախոս:

— Ինչ կ'ուրեք, — շարքուց իշխան
Վարդանի մաղադր — եւս արդէն լըս —
ստարուեց ըսկ Սուրբարարի թէ թուրք չեմ
գուրսը:

Ինչ խոսախոսական, միայն չեմ
Սուրբարարի իր նալը: Իսկ ան, պատա-
խան փոխարկը, զիլեք արտեւ, հանդի-
սու շրջաններուն մամունքը: ապա սկը-
սաւ:

— Ողորմա՛մ գտած Ալիսիմի անուանով:
Ալիս իսկ Բաբե՛մ Մանուկան, որդի Այ-
սուլիան, որ Ալիս Լի Մարգարիտի ու-
ղին, որ Հաւանի որդին, որ Ալիս Ման-
իկ որդին, որ Բաբիկ որդին, որ Բալիկ
որդին, որ Մարգարի որդին, որ Լոյսիկ
որդին, որ Բալիկի որդին ...

ԿԵԶԱ ԿԱՐՏՈՒԹ

(Տար.)

(ՆԻԻԹԵՐ ՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐՈՒ
ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ)

Այս խոստով տերն է Դ. Գրգորեն (որ
Հարությունյան կամուրջով էր միացած
է Նհի Երեթէ հե) եւ իր գտականի Ա.
մերիկայի ամենէն նշանաւոր եւ Հարու-
նան գաղութիւններն իրեն՝ Գառ. Մը-
Գրգորէ կենդանոյ։ Մեր առաջին ժողո-
ւրդ տեղի ունեցաւ Հոկտեմբեր 15ին.
մերկայ չէր բաւական թուով Հայեր, եւ
սէ քանի Հայունք տիրեցաւ։ Յատկապէ-
սը իրեն արժանօրէն տիրին Միւսնան-
քը թէեւ Հայերէն չէր Նահանգը, բայց
իրեն լծակն էր արդասէր Հայու եւ իր-
ենք բարեկամ Հայոց, Նահաւոր վայրէ-
կեամ էր իւր մերկայութեամբ գտական
Հայոց ժողովն։ Այս ժողովին մէջ աւա-
նայանք Գ. Արքայապետի Այսպանն. ա-
մենաթանկութեան իրենք էր «Յաւադպի-
տեանի» ։ Առեւտրական իւր ողորտեան

Մի Տիպարն պահ մը մտածեց, ապա բացաւ: — Կի պատահաւորաբան մը: Ենթ թիւով տալիս րը միայն ստոյննով վաղցի ինչպէս կ'ուղիէ ընկ, ես, նախ եւ առաջ չնո յերբ պիտի չլլայի, եւ կարաւոր չի լինի վերով, տառնաւ զերբ պիտի ունենար: Մինչեւ ի՞նչ, եւ ախ կարեւոր՝ որով ստիպուած ընկ, եւ ես մէկը, ստաւեւ, է՛նչ զին կրնայ յերկայացնի:

ժողովրդի իր նախադասի՝ ՄԻԺ. Չ. Մխառնան։ Ապագայի կրթող իր քաղաքական ժողովրդի, ի նախ ամենաբանական ՄԻԺ. Տոթի՝ Մ. Տաթևան, իրեն չէր ընտրել իր թէ՛ Ամերիկա է՛ն առաջուր։ Թիմոնը կլիմայի ազդեցիկությանը որ երկրորդի իմ թէ՛ լայն երկրորդի, նախնի Քուր - փառչել իր դիմեն այն երկրին ՝ Յաղապ ամենաանորսնոր ցուցող թէ՛ Հայն Ամերիկայի՝ մէջ ինչ օգուտուն կրնան տեսնել ու - հաստատել, եւ ինչպէս կրնան թոյլոր ազ - դիչ օգտաւոր ըլլալու։ Դրին թէ՛ Գրեյ - դէլ։ Մտրի՝ ռոյրի ազգային կրթ իր եր - կուղանու։ Կախապաշտ ժողովրդի ներկա - յաղապ զախին Անի Սարգսյանին որ կարգապ զգուր եւ աղաջ ճան որ դոյր օրնալոր իր դիմելու ճան։ Յետոյ Տիկին Ջալուրի՝ Սարգսյանին կրթեց ՝ ՏԵՂ, կե - յոյ՝ դժայն։ Սկայ Արարիկայի ՝ Հայր

Նախագահն յարդոյ ատենարաններուն
չնորհակալութիւն յայտնեց ի դիմաց ուն-

[illegible]

Տ. ՀԷՔԻՄԵԱՆ ՍԻՒՆՔ

Ջին դարձրան, որ Մի Տիման այլևս կա-
րամի գուրս դալ չուզէ՝ չհին նախաժողով
ածո ոչ ինքը եւ ոչ ալ փաստաբանը։ Եւ
ի՞նչ լուծում կրնային հիմա գտնել։ Քիչ
մնաց որ կրկին համայնէր. ջորին ՝
բայց առանկա ինքզինքը զայնք, ստեղծ-
ղանալով որ գիշեր էր արդէն։

Սէ, այսպէս ՝ բաւ, ՝ կ'ոչեա-
նային կարաւոր մ'ը։ Իսկ ամէնքը մը-

սաւ ներքէն Դժ Տիման :
— Ի՞նչ կտոր, — մտնչեց այն առնեմ
տուն Լոյսին, — ո՞վ էր յանցաւորը, Կ'ս'
թէ դուռն է: Եւ Կ'ս' վճարեցու ետ: Հաս ներ-
քս անօթու թիւնէն աստիկ: Կ'ք տեսնեմք
թէ ո՞վ պիտի յարկէ:

Թողուց Հեռացաւ առանց մտածելու ե-
րկի լիբին, որ առտուն կարասին մէջ հե-
տաւ էր: Այդ դրամով, սխալմաբ Համար

ընկերացած, կարասք պնաց փշուռէլը
Հուսկ ձիթէնէի մը բուռնն ։
Եւ յաղթանակը տարաւ ձի Տիման ։
ԼՈՒԻՏԻՓԻ ՓԻՐՈՒՏԵՆԼՍ

(5 եւ վերջ)

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄ ՈՒԷԼ

ԱՅՏԻ ՏԻԿԻՆ Ե. ՄԻՍԱԲԵԱՆԻ

ՄԱՀՈՒՄԱՆ ԱՌԹԻՒ

ՓՈԽԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱՍԱԿԻ

« ՅԱՆՈՒԱՅ »-ի
ԲԱՐՊԱԿԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Տիկին Ս. Եսփրաքաշեան

Ձր. 20

ՓՈԽԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱՍԱԿԻ

Պարոն Պողոս Դափթեանի մահուան ասփիւ, փոխան ծաղկեպառիկ Տէր և Տիկին Է. Պալքաճեան կը շփոթեն Լրե-սուս Փրանք Վեստալէի բարգաւաճման, բառն Փրանք Հալա-Բոյժէն :

ՆՈՒԷՐ

Արժեւորէ՛ք Իշխալացեան (ճնեայ Բիւ-նեան) ինչպէս նաեւ Հմայեակ Իշխալաց-եան և Օրբորդներ ՓանկՔ, Իրմա և Բորթին Իշխալացեան (Պոլսոյ) փոխան Նոյեմբերգիտի՝ իրենց զօրը, ընկին և մարտը՝ ողբ : Տիկին Արթուր Տոնճեա-նի (Նախկին ասուսիք Իշխալացեան Տիկ-նանց Վարդարանի և ուսուցչուհի Այ-Փարլիկ Նոյեմբերգի գաղթեցողականութեան) բառաւորական ասփիւ, կը ըր-ւորեն՝ յետոս Փրանք Եսաքը Իշխալեան պատճին, յետոս Փրանք Արշալուստեանի, յետոս Փր. Գ. Տ. Վարդարանի, բառն Փր. Վեստալէի բարգաւաճման : (Տես Վեստալէ Յունուար 20) :

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒՆ

Յարուհիներու Հայի Գալուստի (ճնեայ Երեւան) 1915, մասնագիտութեամբ ճար-տարագիտ : Գերգեան Հրանդ (Ռաշիկ) Կաստան-եան, (ճնեայ Երեւան 1922) : Մայիսեան Կարապաղա Մարտիրոսի, ճնեայ Երեւան : Կը խնդրէ տեղեկացնել Մարտի, 9. Ե. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆԻ, 15, Rue Longue des Capucines MARSEILLE Կը խնդրէ Սփիւռքի Թերթերն աը-տապիկ :

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒՆ

Գորգէն Կասթուկեան, ճնեայ Երեւանի գալուստ 1915ին, արտադրու է, ընտան-եաց Կարգիկի շրջանէր Երեւո Երաշ-ներ Շաւարշ, Կարգեան և Գալուս Ար-շալուս, որդեգրուեցան Երեւո Կար-տեանի կողմէ Կարգիկի, ճնեայ Եր-տեանի Միգայէ, ճնեայ Երեւանի Լեւոնիկ : Կը խնդրէ բոլոր Թերթերն արտա-տապիկ : Լուր ունեցողները թող գրեն Հե-տեանի Հաղթին : KURKEIN GASTOUKIAN 39-41, Rue des Polythes ST-JEROME — MARSEILLE

ԿԱՐԿԱՆԵՐ

CONTES ET LEGENDES ARMÉNIENS

Ֆրանսիական պատրաստուած՝ Ե. Տէր — Միլեմանի կողմէ

Գոմարտ կողմ, մարտը ապագը — բուժիւն, պատկերապարտ :

Գիմ՝ 5 ֆրանկ Առաժման մայիսի 16-50

Ստանալու Համար գիմն է՝ Սա — մուշկան գրատուր, և, կամ՝

Mme C. DER-MELKONIAN 11, Rue Gabriel Péri

CHATILLON s/BAGNEUX (Seine C. C. P. PARIS 19668-59

Կարելի է նաեւ անձամբ գիմն Յա-նայի խմբարարներն :

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԽՆՁՈՑԲ

Կարմիրկողման Թրաքի Հայր. Մի — ութեան կողմէ, Կարգիկ (31 Յունուար) կեսօր Վերջ մարտ Կին Իւր լէ Մայիսեանի երկնեան արա՛ւը՝ 2 Քիւ տը ալ Տիֆան : Գերազանցաւորան ճոք բաժին, Լրդ Եր-տեան, զար, արտադրուեցին և, զանա — զան ճոքեակներ, կը մասնակցին — Տիկին Միլեմանեան, Գ. Բուշուեան, Կարակոչեան, և, և : ճոք պիւնէ : Անոր չկայ : Մուտքը ապաւն : Ե

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԲԱՑԱՌԻԿ ԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑԻ ԱՌԹԻՈՎ ՀԱՆԻ Եսաքաշեանի մեծ պարտաւոր — տուրիւմը կը ներկայացնէ՝

ՍՄԱԿԱՆ ԲԻՒՐԱՏԻ ԱՌԱՐԱՅՐԻ ԱՌԹԻՈՎ — ՎԱՐԴԱՆԱՆԻ (ԲԱՐԴԻՓՈՆՈՒՄԻՆ)

Ի Նոյաւա Հարաւային Ֆրանսայի Ար — զային Առաջնորդարանին : Նախաձեռնութեամբ Աղլային Կեղո — նական իշխուեցան :

Փետր. 28ին, Կիրակի կեսօրէ ետ : Ե

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ՊԱՆԵՏՈՒՄԱՆ ՄԱՐԿԱՆԻՐԻ ԶՈՒՄԵՆԱԿԸ

ԽնձոցԲ — ՃԱՇՇ Փետրուար 7, մարտ 20ին կէս զիշեր **ՃՈՒՐՈՒՄ ՄՐՈՒՈՒՄՏ**

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱՒ

« ՅԱՆՈՒԱՅ » ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ

ՌՈՒՐԻՆ ԳԱՐԱՆՆԱՆ

ԿԵՆԱԿԸ — ՔՈՅՐՍ

(Քրիստոնեանք)

Գին 10 Փրանք

Մասնաձեռնակի քիւլ խառնուրդը հրատարակուած են ընտիր բուլղի վրայ :

Ստանալու Համար գիմն Յաղաթի, Հայապատեան և Է. Ստանէլ գրա — տան :

ԱՆՆԱԿԵՐԱՑ

ՀԱՅԱԿԱՆ ՈՍԿԻ ԵՐԱՆԵՆ

Modelé Déposé

Թանկագին ու Մնայուն Ամենք Սիրուն Նուրը

Պարզ ձեւ՝ 200 ֆ. Երբանակով 300 ֆ.

Գինն Համար գիմն՝ **EDOUARD KHERDIAN**

66, Rue Lafayette, PARIS (9-)

Tél. : PRO. 11-63 Expédition contre-remboursement

IMPRIMERIE SPÉCIALE DU JOURNAL « HARATCH » 32, Rue de Trévis, PARIS (9-)

ՆՈՒՆԵՆԱԿ

ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄՈՒՐԻՆԵՆ

ՓԱՐԻՑԻ ԵՐԱՆԵՆ

ՏԱՐԵՆԱԿ ՅԵՐԵՎԱՆԻՐ

Կիրակի, Մարտ 7, կեսօրէ վերջ մարտ 2:30ին, Մայ տը ալ Շիմի :

×

ՃՈՒՐՈՒՄ ԿԵՐԵՆԸ ԿԵՐԵՆԸ

Սորոյնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ Կի-րակի 14 Մարտին, Հովանաւորութեամբ Փարիզի Համարարանի տեսուչ, ՓԱՆ ԲՈՇԷ :

×

ՍԱՌԱԿԸ ՄՈՒՐԱՏԵՆ ՎԱՐԴԱՆԱՆԻ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ՓԵՏՐՈՒՄ 28ԻՆ

×

Կարգաւոր Տիկինաց Վարդարանի գե-ղարուեստական ցերեկայիցը Մարտ 21ին :

×

ՀԱՅ ԿԱՐԴԱՐ ԽԱՅԻ ՕՐԸ

Մայիս 16ին

Սորոյնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ

ՀԱՅ ԿԱՐԴԱՐ ԽԱՅԻ ՕԳՆԻԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՏԱՐԵՆԱԿ ՅԵՐԵՎԱՆԻՐ — ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՐԸ

Փետրուար 7, մարտ 16 — 24

AUX AMBASSADEURS

3, Ave. Gabriel (Champs-Élysées) — Métro : Concorde

Մամրամանութիւնները մօտ օրէն

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ԻՍԻԻ ՀԱՅ ԱՆԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵՐԻՏԱՄԱՐԳՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Կիրակի, 7 Փետրուար, կեսօրէ ետ, մարտ միշտ Յին, Խիկի սալ տէ Գիւրի մէջ (25 Ալլեմի Վիքթոր Գրեմոն)

Կը Ներկայացուի

ՎԱՐԴԱՆԱՆ ԵՆ

(Ողբերգութիւն չորս արար)

Հանդէսին Հասոյթը պիտի յաղագործու անորդութեամբ Իսիկ ՆՈՐ ԵՆԵՐԸ — ՑԻՐԻ ԵՆԵՐԻ, ԿԱՌՈՒՄՄԱՆ, որ արդէ սկսած է, 28 Ալլեմի Պարիզին :

ՄՈՒՏԲ 6 ՅԵՐԱՆԸ — Տառներդու տարիանմէ վար մանուկներու մուտքը ապաւն է

H. PASDERMADJIAN Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր., առաժման մայիսի 32 ֆրանկ

Դիմել՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀԱՐԱՆ ՍԱՌԱԿԸՆԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6-)

C. C. P. Paris 1278-35

Tél. : DANTON 88-65

ԵՐՐՈՒՄՅԻ

ՄԵՏԱԳՈՅՆ

ՀԷԼՎԱ

ԼՈԳՈՒՄ

ՍՈՒՍԱՄ

ՀԷԼՎԱ

ՆՈՐՈՒԹԻԿԵՆԵՐ...

CHOC-ALVA • CHOCO-LOC

Sté le BOSPHORE

ԱՐՏԱԴՐԻՉԸ

ԹԱՀԻՆ

ԵՍՐՈՑ

(ՌՈՃԻԿ)

ՎԱՐԴԷ-ԱՆՈՅՆ

Sté le BOSPHORE

SIÈGE SOCIAL

2, Rue Louis Astouin Marseille (2-^{me})

2 7up.)

Նոր Տարուա Ամբոխ — ՅԱՌԱՋ — Կը ՆՈՒՐԵՆ

ՊՈՒՐ - ՊԵՆ - ԽՈՒՆ ՏԵՐ և ՏԻԿԻՆ
Գամպէրեան մէկ տարեկան Ճառարկէ կը
նախընտրեն իրենց Տօ՛ր՝ Պ. Կ. Գալանի
(Սէն - Փիլիք - Մարտի) :

ՀՈԳԵՆԱԳԻՍՍ

Այլի ՏԻԿԻՆ Պերճուհի Մարտիկեան և
զատակները հոգեհանգիստեան պատան կու-
տարէ կուտան իրենց ողբ - ամուսնի և
Տօ՛ր՝ ՄԻՀՐԱՆ, ՄԱՀԱՐՍԵԱՆ
մահուան տարեկան տօնին առջ կերա -
մէլ առաւօտ (31 Յունուար) Փարիզի՝ Ս.
Յովհ. - Մկրտիչ Եկեղեցւոյ մէջ 15 Րի
ժամ կուժան :

Կը հրապարակեն հանգուցեալին յիշա -
տակը յարգելով :

ՇՆՈՐՀԱՎԱՆԻՔ

Այլի ՏԻԿԻՆ Տիրուհի Տառնիկեանի և
Պ. Օննիկ Բարսէլեանի մահուան տօնին
փոխան ծաղկեպարտի ՏԻԿԻՆ Եկեղեցւոյ
կըզմ են հետեւեալ նախընտրէր :-
ՏԵՐ և ՏԻԿԻՆ Մարտի ՏԵՐ - Սահա-
բեան զան Ֆր.՝ ՏԵՐ և ՏԻԿԻՆ Գրգոր
Պապիկեան տար, ՏԵՐ և ՏԻԿԻՆ Ազատ
Մարտիկեան, ՏԵՐ և ՏԻԿԻՆ Արեւանի Ա -
լեւանեան, Այլի ՏԻԿԻՆ Զարուհի Այկը -
սահեան հեղափոխ Ֆրանս :

×

Կապույտ Խաչի Գանձի - Քաշանի ժառ-
նակից Այլի ՏԻԿԻՆ Պ. Տակառեան շը-
նորհապարտեալ տապալմէ յիշուի
Փարս Եր Տարւոյ առիթի :
Նոյն առիթով ՏԻԿԻՆ Մարիամ Տակա-
ռեան տար Փարս և ՏԻԿԻՆ Ս. Փիլիք -
Կիւսեան տար Փր. Կը նախընտրէ :
ՏԻԿԻՆ Ե. Բարսեան կը ամուսնոյն
մահուան տարեկան տարեկան տօնին 20
Փարս Կը նախընտրէ :

ԴԱՍԱԽՕՍԱԿԱՆ ՇԱՐՔ

ՆՈՒՐՈՒՄԵՆ ՀԱՅԿ. ՀԱՐՏԻՆ

Այլի ինքն ինքն ինքնամեկնիմ ու -
նիքով : Նախաձեռնութեամբ Լիւիսի և
շընորհապարտեալ Հայ Աղլ. Գարգուրեան :
Պիտի ըլլալ շարք մը դասախօսութեան
ներ, Աղլ. Տան մէջ արանի մէջ (295
Րի Պաշտոյ) :

Մաշիկի դասախօսի Գ. Վարդան և -
զիշեան, ինքի ունեւորով « Հայոց
Միջնադարեան յարաբերութիւնները Բի-
զանդապետներուն, Արարիկեան, Սաշա -
կիւրիկեան և Բարսեան շնորհ :
Այլ Կիրակի կէտքի կար մար 3-30ին,
Աղլ. Տան արանի մէջ :

Բ. դասախօսի Ե՛ր Գալիք Վր. Սա-
հակեան, ինքի ունեւորով « Հայ Եկեղեց-
ւոյ զիւր Հայ ժողովուրդի հակառակորդի
մէջ » :

Շարքի 27 Փետրուար, Երեւանի ժառ-
մը 8-30ին :

Գ. և Դ. դասախօսութեանց մասին,
մանրամասնութիւններ յետագային :

Հ. Յ. Դ.

ՓԱՐԻՋ - Հ. Յ. Դ. « Փարիզի »
խոսքին ծաղիկն այս Զարեգարքի, մա-
մը 21ին, տօնարկեան հաւաքանքին :
Կարեւոր օրագրի :

ՄԱՆՈՒԿԵՐՈՒ ՕՐԸ ՊՈՐՏՈՅԻ ՄԵՋ

Ֆ. Կ. Սաշի Պարտիզի մասնաճեղքը
Մանուկներու Օրը կը տան այս Կիրակի,
կէտքի կար մար 3-30ին, 235 Րի
Մանկաշրջ : Կոստի յաւաքի :
Մուտք ազատ է :

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԽՆՁՈՅՔ

Կազմակերպութեամբ Բրաքար Հայր. Մի -
ուրեան կողմէ, Կիրակի (31 Յունուար)
կէտքի մը մար Կիւ ինք ինք Մուրիկի
երկրեան արան՝ 2 Րի առ յա Տիքիան :
Գեղարեւոտեալներ հոգե թափին, Կը, ծը-
ւալ, պար, արտաստեալներ և զանա -
զան տանկերու, կը մասնակցեն :-
Տիկին ՄԵՐԵՆԱՆԻԱՆ, Պ. Բաշտանեան,
Գարգուրեան, ինք :
Ճոխ պիտի : Անոր շնորհ :
Մուտք ազատ է :

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԲԱՏԱՐԻԿ ԵՐԵՎԱՆՑՈՒՄ

ՎԱՐԴԱՆԱՅԻ ԱՌԻՓՈՎ

ՇԱՆԻՔ ԲԱՏԱՐԱՅՈՒՄԸ միմ պատարա -
տութեամբ կը ներկայացնէ՝

ՄԱՐԱՏ ԲԻՐԱՅԻ
ԱՎԱՐԱՅԻՆ ՄԱՐԵՐԻՆ - ՎԱՐԴԱՆԱՅԻ -
(ԲԱՐԵՓԻՆՈՒՄԸ)

Ի նպատակ Հարաւային ժողովուրդի Այ -
գալին Առաջնորդարանի :
Նախաձեռնութեամբ Աղլային Կեղո -
նեան վարդապետ :
Փետր. 28ին, Կիրակի կէտքի ծառ :
Ճոխ պիտի : Անոր շնորհ :

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ՊԱՆԵՕ-ԲԱՏԱՆԻ
ՄԱՐԱՆԱՅԻՆ ԶՈՒՄԵԱՆԻ

ԽՆՁՈՅՔ - ՃԱՆԸ
որ տեղի պիտի ունենար Փետրուար 7ին :
ՅԵՏԱԶՈՒՄԸ է :

ՓԱՐԻՋԻ

ՀԱՏ ԱՌԵՏԱՐԱՆԿԱՆ ԵԿԵՆԵՑԻ

ԿԻՐԱԿԻՐՈՒՄԸ ՊԱՏԱՐԱՅԻՆՔ՝

ՃԱՐԸ 10.45ԻՆ

Այս Կիրակի կը խօսի՝

ՊԱՏԱՐԱՆԻ

8 BIS, RUE DES TERNES

PARIS (17e)

Métros : Porte Maillot ou Champerret

ՆԱԽՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Փետրուար 18ը կը տօնուի Փարիզի
մէջ, Փետրուար 28ին, Ֆրանսիայից -
րական արան, 10 Րի առ Միսաքի,
(մերթ փառէ կամ Փաշտանքի) :

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

« ՅԱՌԱՋ » ՄԱՏԵՆԱՇՄ

ՌՈՒՐԵՆ ԳԻՆԱՆՆԵԱՆ

ԿԵՆԱՐԸ - ՔՈՅՐՍ

(Քերտածման)

Գին 10 Փարս

Սահմանափակ իրաւ խաւարներ
իրաւաւորութեան և ընտիր թուրքի
վրայ :

Ստանալու համար գինի Յարապի,
Հայապետեան և Հ. Մանուէլ Գրա -
տան :

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵԿՈՅՐ

SURPRISE PARTY

Կազմակերպութեամբ Նոր Սերունդի Նայիքի պարախօսութիւն կողմէ
ժամը 19ին սկսեալ

Շարքի, Փետրուար 6

SALLE RACHMANINOFF

26, Avenue de New-York — Métro : Alma - Marceau

AMBIANCE BUFFET

ՀԱՏ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՅԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄԻՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅՐ - ՊԱՐԱՆԱՅԻՆԻՍԸ

Փետրուար 7, ժամը 16 - 24

AUX AMBASSADEURS

3, Avenue Gabriel (Champs-Élysées) — Métro : Concorde

Մանրամասնութիւններ մօտ օրէն

H. PASDERMADJIAN

Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 Փր., առաջին ծախքով 32 Փրամբ

Գինի՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԵԼԻԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6e)

C. C. P. Paris 1278-35

Tél. : DANton 88-65

ՅԱՌԱՋ

ԿԱՐԴԱՅԻՔ, ՆՈՒՐԻՐԵՑԻՔ ԱՅՍ ԳԻՐԳԵՐԸ

Շ. ՄԻՍԱԲԵԱՆ	 Օրեր և ժամեր	20 Փր.
Ժ. ՄԻՍԱԲԵԱՆ	 Բաւ Եր Տոմ	15 Փր.
ՀԱՆԱՆ ՀԱՆՆՈՒՐ	 Նախընտրեալ կողմէ	7 Փր.
Մ. ԻՆԵԱՆ	 Ունիկ Աշուն (բանաստեղծ.)	10 Փր.
ՎԱՆԻ ՓԱՅՍ	 Կարքը	5 Փր.

ԱՌԱՔՈՒՄԻՆ ԵՆԱՔԸ ԳՆՈՐԴԻՆ ՎՐԱՏ

ՅԱՌԱՋ

Հ. Բ. Ը. ՍՈՒՈՒԹԵԱՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ

ՄԵՇ ՊԱՐԱՆԱՅԻՆԻՍԸ

Հայ Բարեկրօնական Ընդհանուր Մի -
ուրեան Փարիզի մասնաճեղքի տարեկան
մէջ պարահանդէսը այս տարի ևս տեղի
կ'ունենայ ՓՈՐԺ Ե՛ր մէջ արանից
մէջ, Փետրուար 21ին, Կիրակի, մաս -
նակցութեամբ Տիկնայ Ենաձեւութեան
և Երեսօրհանից Արարիկի :
Կը խնդրուի ինքնին ունեւոր :

Կ Ո Ձ

Փոն Տը Տերիկ և շընորհ Հայութիւնը
ձեռնարկած և Աղլ. Տան մը յիշութեան,
զարգի և արան մը ունեւորու համար,
որ միջնորդ տան հաւաքի մեկի արդէ
Եկեղեցի, արդէն հիմը դրուած է, մէկ
մեկը մը հոգեւոր քարտաշած : Տեղադր
Աղլ. Միւրեան վարդապետը կու՛ զին
Ֆրանսահայ մը պատարած հայրի -
նակիցներ և Միւրեաններուն, որ ի-
րենց ինքնական և բարոյական օժանդա-
կութիւնը բերին այս արդարեւ դարձին :
Ան շարեւեակիցները, որոնք կարեւոր
գումարներ կու՛ն մասնակցի, իրենց
անձնական պիտի արժանապարհին, չհեղին
հաւաքը և Երեսօրհանը պիտի կու՛նին :
ԿՆԻՔ

FOURURES

Roger YOPIAN

PRIX INTERESTANTS

NEUF et REPARATION

84, Boulevard de Stalingrad, 84

— CHOISY-LE-ROI (Seine) —

Tél. : BEL. 19-37

Autobus : de la Porte de Choisy, des-
cendre 3 Communes ou Rue
du Docteur-Roux

Grand Bal

Samedi 30 Janvier à 21 heures

Organisé par

L'AERO-CLUB RENÉ MOUCHOTTE

Présenté par CHABRIANT

Dans les Salons de l'Hôtel de Ville

LE BOURGET

TONY RALLO

et sa formation des

GRANDS CABARETS PARISIENS

EN ATTRACTION

BALLETS FOLKLORIQUES ARMÉNIENS

Avec la fameuse danse du couteau

Direction Mme KUTNERIAN

TENUE CORRECTE

PARTICIPATION AUX FRAIS 8 F.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՂԵՐՈՒ ԱՌՈՒԾԱՆԵՐ

ԹՈՒՐԻ ԽՈՐՀՐԱՅԻՆ ԵՄ ՅԱՄԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Թուրքիայ Արտաքին նախարար Երեմի աղյուսիկներ Մուսուա յայտարարեց - թե մեր ծնունդ առաւ, որով Սովետ - ական ի հաստատելն թէ սահմանային պետական շրջին Թուրքիային:

Սահմանային պահանջ ունինք ...

Սահմանային պահանջ ունինք ...

Այս միտար յայտարարութիւնը Սո - վետներու թերին ծանոթ եղաւ, որտեղ ստեւնչուր տարիներ է զեր, ու աս - ժամանկը մայրենի նորը: Սակայն Հայաս - անի թաւանները բնականաբար կամօք ու օմանդակութեամբ նոր խոր - ճրդային իշխանութեան:

Թուրքիայ այս լարին վրայ իմանալիս պէս պարեք, երբեք սովետական չեաւ ընդգծել Արեւմտեան: Այսպէս ինչ - ինքեաներուն՝ ընդգծել սովետականին, միտ երկու կողմերն ալ կողմերով ինչ - ինքեան ինչ գիտարարեք, որոյն ճորհիւ Թուրք իշխանութիւնը կանգուն մնայ, բայց սահմաններն չափարկուին:

Անշուշտ ամէն ոք քննարկել թէ սահմա - նային խնդիրը, որ կը հայտնուի սովե - տական և Թուրքիայ միջեւ, Հայաստանի հողերու ու սահմաններու խնդիրն է, Հայոց Հայրենի հողերը, որոնք բաւ - իտան են և կը յարձանակին թաշխուի Սովետական, Թուրքիայի և Արեւմտեան միջեւ թաղաքական և անտեսական նկա - տանմանով, ստանձն հայտնի անկողն Հայ ժողովուրդը, որ յայտնաբերակ կրտաւ - տերը կը մնայ այս հողերուն և սահ - մաններուն:

Իրաւական դրուիթիւնն է որ անկի կրտաւ թաղաքական այս խնդիրներն - ներուն: Թուրքիայ քառասուն և չորս տարեկան ընկողնին միտ դրայ թէ Հայաստանի հողերը իր հրեաներուն տակ իրերան, ու ինչ ալ իրերան - սին վրայ կը մնայ ամանապատ բռնա - դրտակող զերին մէջ:

Սովետական տառնին որն լրտեցին Թուրքիայ այս դրային երկու և օտա - դրեանին առեւտրային չափով: Պատ - կերպով պատմութիւնը ինչ ներկայա - ճեղքու ժող լուրին: Բայց կ'ըսենք որ ամէն Հայ, Հայաստանի և իր արեւա - լուսարեւ, իրանալ ու համարեմ թէ քա - ռաքական ստանալն որ անկի կ'ընտելայ Հայաստանի հողերու և սահմաններու հողերուն:

Չգիտեմք թեան թանձերն որ Գառա - լարէն երբեք, ու չկող զիբք մը որդե - ղերու պահանջ որ յայտնի կրտայ Սովետական, չհեռանալին են Հայկա - կան Հայրենի վրայ, արեւմտ վերք մը արեւմտան ժողովուրդին, որ իր զոյա -

Քիւր կը պահէ և սեղ մըն և Սերմ - տը Արեւելիք այս մասին մէջ:

Այդ սեղը աշխարհի երեսին սրբերէ համար հայոր ազգայնիքն է զի արե - նոտ արեւմտաներն կատարեցին արեւել - թէն ու սահմաններն, հարաւն ու հիւ - սիւնէն, և սակայն ժայտոտ այդ հայրե - նիքն ու բարձր ծնունդ Հայր մնացին, վա - ռաքարեցան, վերալինեցին, յայտնեա - կան անհրաժեշտութեան մը պէս:

Այդ, կըր Հայր կայ, աշխարհի այս մասը անանդաբաւ է անդուսելին խիթն - բով:

Աղբղիս և յայտարար:

Ուշադրեալներ հետեւեցէր Թուրքիոյ և Սովետական ամենէն փոքր չափին, ու դուք պիտի տեսնէք Հայկական չո - դիրու առանձնաբար:

Թուրքիան իր արեւալուսնական տակ դատանաւ կրտաւորական առանձնաբար յայտնի ունինք: Բուսերու, Աղբղիս, Ժրտանային և Գիւրմանի չեա հայրե - նիքն տարեկան ի զեր: Սահմանութեան այս մասերն մէջ Թուրքիան յայտնի ա - տար ու անոր զերիւ ինչու կ'այտնաբերին կրտաւորական փոփոխ: Համար է, թէ սա - կային սահմաններն մէջ շունչարեւելք միտ այ սահմաններին անցան, ու այ - տար, այս կրտաւորական վերադարձը - լամ մտ զանս պետութիւններ զոյա - թիւն ունին, ու Թուրքիան երեք միջին զաւ - ժիւղմով իր տարածուիթիւնն միտ ու իմ հարկը հայտարար զաւ - ժիւղմովը իր մանկան տակ:

Թուրքիան երբեք ընդունալ չկուաւ, ինչ - ինք պիտիտ իր արեւալուսնական ինչ - ինք ժողովուրդներուն չեա, չգիտայ յարկը անոնց աղբղիսն թաղանքները և չկրտաւ թաղանք զոյալ մը ունենալ: Հիւանդ մարդու հակառակորդ կրտաւոր մնայ Երեւանի կրտաւորական վրայ, ու անոր սահմանադրական շարժանք - ունեայ գարեւու և սահմանահաներու ընթացքին:

Այսոր ալ Թուրքիան կը մնայ նոյն չհեռան ժողով, միտ սահմանադրա - թեան ենթակա է անոնց կողմէ, որոնք արեւելեք և արեւմտեաներն իր երեսին կը ժայտնի ու իր յայտարարեն, թէ սահ - մանային պահանջներն չունին երկմ:

Թուրքիայ ենթակայ Հայկական հող - երն խնդիր, միջապայմաններ լրտեւ - ցու երբ Հայաստանը անկախ հայրաք - տանութիւն է ու ներկայ իր որդեւ պի - տանութիւն, Սերի մէջ Սերի զոյա - ղով որոյն տակ Թուրքիոյ ստորագրու - թիւնը կայ, այս հողերը կը վերադար - ձուէին Հայոցին:

Հայկական այս հողերու և սահմաննե - րու խնդիրը ստանալին ինչի կ'ըստար - ան քրեւ, կըր Հայաստանի Հայրաքով - տանութեան անկախութիւնը անկի տաւ: Թուրքիայ և Սովետական միջապայ յար - ձակալակներուն: Թուրքիան միտ մը - տանալուցան, այս կրտաւորական կրտա - տով ու Սովետական միտ այ զոյալուցին Թուրքիան, թէ այս հայրաքովին զո - ձանքին տակիւ կ'ըստան ունենալ:

Մէկին փոխը և միտին սպառնալիքը հողերու այս ստուտարը անկի լարն չափայն մը վերադառնէ:

1945ին սկսած Թուրքիան ապաւն - ինքեանց Արեւմտեանին ժոա և կ'ապա - ղանութեան տակը ժոա արեւմտեաներն, սեղան զարմա: Արաւստանի զինուոր - թեան և Սենիւրի ունինք:

Այսոր Թուրքիան կը ժայտնի կրտա - ղան Արեւմտեանի և Արեւելիք մէջ իր ստորագրակ խաղը խաղալ:

Ու երբ Թուրքիան իր յայտարարել, թէ Բաղադկարմանին Արեւմտեան ունին չո - ղեր մասնակցել որդու Օրմակ մէկ աւ - դարմ, կը ստանալ զիստատութիւնը Մուսուկայ:

Երբեքն աղբղիթեան կը պատմաբանի Մուսուկան, Թուրքիան զրկելով Պոլսի - նին, իր աղբղիթի թաղաքական վարչե - թիւն մէջ, թաղաքական և անտարա - կան խառնակութիւնը շարունակիրու հա - մար Անգարային մէջ:

Միջապային ընդմիջ կրտա այս յարա - թերութիւններուն մէջ ինչ որ բարձր - ձան շարունի, Հայկական հողերու խն - ղիրն է:

Այս յարաբերութիւնները միջապային մասունքի մէջ լարն արձանագրուի գտան և ու իր ուշադրութեամբ հետեւեցին ա - նոնց, անշուշտ իմանալով այն սիրտարե - թիւնը, որ քրտու Պոլսիցին: Նաեւ Թուրքիոյ մէջ Հայաստանած յարաբերակ - թիւն վերաբերակ մասին: Թուրքիան Մոս - կուտի այս սիրտարեւելք կը պատմաբա - նէր, թէ այս խաղերեանց չհիմուն են Թուրքիայ մէջ, այն սահմ, երբ Սովե - տական սահմանային պահանջներն զրկին:

Ինքեան համարեմ է, թէ հայկական հողերու խնդիրն է որ ստանալին ինչ - ին, նոյնիսկ իր խաղը արեւմտեան ունե - թերու խաղերեան մասին իր զանալ:

Շատ փոքր ենք որդեւ լամ զաւ - մանաբան են մեր թաղաքական և անտե - տանային հարաբերակները, բայց կ'ըս - տին թէ Աղբղիսին նշուինք իշխանակա - ն Հայկական զոյալ զաւրջ Հայ ժոյ - վուրդը կ'ընտելի հայրաքովները, հայրաքովան հողերու աւ ու մանկն ստեր ընդմիջ իր կրտան:

Բոյն անտեր հողերն ստուտարը շարու - նալին ու մեկը ալ հայկական յայտնա - թեան մեր իրաւունքներուն տերը մը - նանք:

Կ. ՍԱՄԱՐԻՆ

ՆԻՊՈՂԱՅՈՍ ՄԱՌ

(ՄԱՌԻՆԻԱՆ ԴՈՍԱԿԱՆԻԱՆ ԿԱՌԱՐ)

Մեծ թիւ մը կը կողմէն հայախա - թեան ներառուած օտար դիտանալիքներ Անգլո - նիկոլայոս Մառ այն հայալու - ճերն էր, որոնց համար սիրելին էր ի - ճիւղաբանութիւնը անկողնային ժոյ - ղանութիւնը չէր, այն Հայոց թաղան և մասնակցութիւնը տակնած միջապա - ղը՝ իր անցնելով և ապաւայում:

Երուրդայ ճանալին հայալուցանե - լեա անտեւելիք կող, աստիպան երկու - տարը ի. Մառ զարմանով կը զրեք, թէ Հայոց լիւրտին և մասնակցութիւնը ու ստանալուցար այս հեղինակարը մա - նադարեան լաւ չեա պատկերասրեր հո - ապը, անոր կեցակար, քանակութիւն - նը և բարձրաներ: Եւ Մառ որդեւ ին - տապառն այս ընտանաբանութիւն: Հայրե - նի և զոյալը մասնակցութիւնն հետեւեց - Պետերբուրգի համալսարանի արեւելե - ճիւղին մէջ Փրոֆ. Բ. Պատկերանի ղեկավարութեամբ: Բնաւորական զար - զացող երկու միջակերն ալ ճամբորդ - թիւններն և ուսանալուիթիւններն ինչ - ինք ինչ, Մուսուկայոսան, Հայաստան - միջակերն իր կրտաւորակ կառնէ:

Մառ հայր Սիմոնիւն էր: Առե - տրական զրկմովը կ'ըստ իր Կրտա - և հաստատան զերմանալ Բուսերու Աղբղիսը հայալուց հայրա տար - կան էր, իր Կրտաւ հայրը: Հայր մնայ իր մը ունեան: Տարեկան կը Մառ իր երեսնակեանարեւմտեան մէջ երեսնակե - անութեամբ կը նկարագրել դրտանը և հայրաք ժողովը զիմանիք, որ ե - ղով և նաեւ անոր տառնին ունեւելք Բուսիային մէջ, երեսնակայ տարեկ - ըուն, Մառ մեծ ընդունալութիւն ցոյ - կուտայ լիւրտանը: Նաեւ կը: Համարա - թեան մասն մը որդեւ զիմար սիրելին փրանսիական, զերմաներն, խաղերն, անշուշտ նաեւ փրանսիան, իսկ լիւր - տանային մէջ, ինչ լիւրտանը և լիւրտ - թիւնը: Պետերբուրգի համալսարանի ա - րեւելեան ճիւղը Մառն ուսանողն աս - տրականներն ուսանալու անկախութե - թեան կրտանը էր՝ իր արքայազնակողմ - ի հայալուցանելով, իրաւունքանկողմ, իր - ղակալութեանով: Այս տարեկան Բու - սիայ մէջ յայտնի ուշադրակ իր զոր - ձանքը կ'ընտելան ժողովուրդներուն, անոնց պատմութեան և ճիւղալիքն ու ստանալուցարներն: Ինքեան համարեմ է որ կրտաւորականութեան համար կ'ըս - տար նշանակալիթեան ունէր զարեւմտեան և Հայոց լիւրտանը ու զանոնց ան - ցնողութիւնը, զորտարը զրգուլիւն ուն - ցուի այս տղաներն միայնակին ուսու - ճանութիւնը: Եւ Մառն նախդրեցին (Մ. Պրոֆ. Բ. Պատկերանի և Բ. Պատ - թիւն) միայն փրանսիայ հայալու Մե - Մառիթիւն աշտիրու Մ. Պրոֆ. Բ. Պ

ԼՈՒՒՍԱՆ ԱՂԲԱՐԸ ԵՒ ԱՂԱՒԻՆԵՆ

Անձամօք օտարականը որտեղ մը ա - ղաւորութեամբ կ'ըստ թէ ստաւ ու մօտե - ցու, կըր տեսաւ սրբունիք Շիֆան: Ինչէն Շիֆան արտաքինապէս յանկար: Միւնիս զի, միւնիս: Լիպոն չկար այս - ժամը: Երկու արեւաշարժերը վերջերս լրձ - տան էին իրենց համար նոր լարն մը շի - նելու հանէին աշխատանքն, ուր Թուրքի - ական զիբք իր տառնին հայրենիքին: Լիպոն այս յայտնաբերակն մէջ էր, թէ զոյալ զոյալ մը բաւական հեռաները ի - լրտեք լարին համար ինչիւր թերեւ: Շիֆան ինչն ալ այս պահանք իրեն թոյ - ղը լրտեցին զաւ հանգի մասնակցու - թեան մէջ էր ինչան, կըր անձամօք ու տարաբանը ուղղակի իր զոա կու: այն - պէս կու, որ կ'ըստին Շիֆայի Թեւորակ փոփոխութիւնը զորմանալ: Սա - րափափար թեւ տեսաւ Շիֆան: Անձամօքը հասաւ անոր ետեւին:

Շիֆան իր զոյալուցար Քառիկ որդեւ կող, բայց իմանել սրբար պիտի պոյ - թեր, կ'ըստին, ու Քառիկան ապրե - իք մասերն զոյալ: Ան, ինչպէս պիտի ա - ղապար այս անտանիկ անձամօքին, որ մրտու էր, աղաւթի երեսնայ ունէր և հոս

մը Կոյալու որդեւին: Երկուն, հեղեւ կ'ըստին՝ փոփոխ իր տերը, և սակայն, անձամօքն միտու ալ իր զիբին վրայ էր, նոյնիսկ իր պատմար կ'ըստ ինչու ու նեաւիկ կ'ըստին:

Աղաւթիկին իր տեսնելին Շիֆայի ինչ - ինք ինչ, և սակայն, ոչ ոք իր համար - մանկը անոր զոյալութեան հասնի:

Անձամօքին կ'ըստին յարմարում մըն ալ, այս անձամ Շիֆան իր զիբին զոյա - ղարտար հարուն մը: Շիֆան նորին թեւ տեսաւ զիբի կեկեկեկեկին կուտար, մի դու - ճէ Լիպոն երեսնայ յանկար:

Բա՛ւ, բա՛ւ, անձամօքն սրտունիքն ճալին իր Շիֆայի զիբին մօտ: Շիֆան երեք չէր կ'ըստին երեսնակայ, որ արտա - տարեւելեան պիտեալ հանէին քրտաւ - ները կ'ըստին իրեն արտաքին աղբղի: Այն անձամ ունեւ յարմարում մըն ալ անձամ - նոյնիկ կողմէ, իր զոյալ ինչպէս ինչու մը պէս ինչու: Լիպոն երկու հակառակորդ - ները զաւ կ'ըստին իր իրաւունքը նաեւ: Անպիտ յարմարակը կու: անձամ - նոյնը: Լիպոն տառնին տառնած հար - տունէն Թուրքիան, որ իր զորքը իր կ'ըս - տար իր հեւ իր: Երբ եւ անձամօքին զաւ արալ կու: լարն ինչպէս ինչպէս տակ - թիւն վրայ, արեւմտ կու: մը, զոր զա - ղապականութիւնները կ'ըստին չէին: Լի - ղին արեւն իր կ'ըստին երեսնայ սլ թեւ - թիւն, իր կ'ըստին ու զիբիթեան կ'ըստ - ները զիբ կը բարձրանալին իրաւունք խա -

նոստ թեւերով ու նոյնէն իրաւունք իր - տանքին վրայ, Իրաւունք ներքին արեւմտ - ինքն:

Իրաւունք փաթեթեան Թեւերով անտեր ճալեւած կ'ըստ կուտար մայրին, և ան - ձամ երեսնայ փաթեթ ինչպէս կուտար մար, նոյնիսկ իրաւ անտեր Թեւերով:

Անկողն իր միջինը, անձամօքն իր Թեւեր հաւաքած անցած իր Հայաստանը Պարսկալ, ինչ կ'ըստին, ինչպէս պարտա - տանաւ, արեւմտա Թեւերով ինչպէս իր վրայ, փոփոխ իր լարն կեցող ինչպէս մը ծալեցին վրայ, ու արեւմտեան ալ զաւա - ղան թեւերով սահմ ինչպէս իր փոփո - չիւն:

Շիֆան երեկոյնիկ կուտար վրայ կը - կ'ըստին զոր պատեւը կ'ըստին: Շատ լաւ - ցան տեսաւ նոյնէն անձամօք օտարակա - ներն, որ քառեցան տանիքին ու ճալեւա - ներն անգարալիք իր ճալեւով:

Բա՛ւ, բա՛ւ, բա՛ւ:

×

Թեւին, որուն վրայ ինչպէս իր փր - տար Լիպոն, կ'ըստին իր երկու յարեւել - ճիւղի մը տակ: Այն ճիւղին հոյալուց - թիւն էր Լուսան Աղբղիս: Երբեք զոյա - ղան, ու երեւելիկ արտաքինալիթեան ինչպէս, որ միտ իր մայրը, երբ կը խո - տեր, կըր մը մանկ, երբ նոյնիսկ ու - ճամօք իր տեսնել, երբ կ'ըստին կը - կ'ըստին իր ճալեւով յարմար թաղաքակա - նէա մը վեր կը վերցնէր՝ պոյնէն զոյա -

նաւ:

Լուսան աղբղիս, որդեւ իրաւունքն լաւ տակ իրաւունքն ընտանիք մը մէջ կը մանկ, կըր մեծն էր, կըր զորտար թոյն էր ու բարուն, իր փոփոխութիւն ճիւղ մայրե տանիքներն, Այն պահուն Լու - սան աղբղիս զիմանալութիւն մէջ խաղը ու քալի կ'ըստին յայտնաբերակ իր հակեր: Այն լաւան յայտնած թաղի զաւարակն մօտ՝ Պարսկ Գիբը կը կ'ըստար: Լուսան աղբղիս տակ զան Դժ անձամ կ'ըստար:

Դժանուար այս պարտաւորակներն անտերին, համար, այս որ Լուսան ալ - լար ներշնչարար ինչու թեւուն, փա - րակ խաղը կ'ըստին: Տեղ այս պարտա - վորտարով պատմահանութեան: Տարեկան համար, որդեւ հան, աղբղիս տանին ու - թերն էին, ինչպէս ներառուցան անտե - վորտարն մէջ էր, որ արտաքին փո - ղը թաղաքակալ տեսաւ, որ արտաքին մը լարը թաղաքակալ զիբին փոփոխ ծալե - տանելով ինչպէս փոփոխեմ մէջ

ՀԱՄԱՐԱՆԸ (3 Տար.)

ՀՈԳԵՆԱԳԻՍ

Եղեալստեան ընտանիքը կը ծանուցար ինչ թէ՛ չորհանգրդտան պաշտօն պիտի կատարուի

ՕՐ. ԿԱՏԱՐԻՔ ԵՆԱՐԱՐԱՆԻՔ
ժամանակ տարեկին առթիւ այս կիրաւ -
նի ամսուս ժամը 10-30ին, Փարիզի Հայ
Կաթողիկէ Ս. Պաշ Եկեղեցին, 10օղիս,
Բիւ Քալէն:

Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը
յարգողներուն:

Հ. Բ. Մ. Միութեան Երօտայի կեդր.
Յանձնաժողովը խորին ցաւով կը հայտըր-
դէ ժամը իր գրասենեակին նախկին ընդ-
հանուր տնօրէն:

ՕՆԻՆԻ ԹԱԴԻՍՈՒՄԱՆԻ
որ տեղի ունեցած է Հինգշաբթի ամս -
ուս Ծառուար 21, 78 տարեկան տա -
կին Մարտիկի իր ընտանքանք, որով
տապալուի ըր հետեւեալով:

Յուրաքանչեւ իրենք կատարուած է
Ծառուար 23ի Երօտի ամսուս տեղւոյն
Հայոց Մարտիկի տեղին մէջ:

Հանգուցեալը երկար տարիներ ծառա-
յան է Հայ ժողովրդին եւ Հայ դպրոցին
կրթեալ, առաջին Իսկոնքի շրջանին մէջ եւ
Երուսաղէմ: 1922ին Փարիզ հաստատ -
ուելէ ետք տառնաժամ կը Միութեան գր -
քանակեան կարողանալը պաշտօնը,
որը լիարժէք է տեղի զան երեսուն տարի:
Հանգուցեալն կրցած էր 1957ին եւս տեղի
էլ կը կատարէ Մարտիկի, հաճ եւս շա -
բուսանակով իր անձնուրէ ծառայութիւն:
Եր Հ. Բ. Մ. Միութեան:

Այս առթիւ Յանձնաժողովը կը յայտնէ
իր ցաւակցութիւնները հանգուցեալին ըն-
տանիքին եւ Միութեան բոլոր ծառան -
հիւրերուն:

ՀՈԳԵՆԱԳԻՍ

Այլի Տէկին Պերճուհի Մաղկուսեան եւ
դասակները չորհանգրդտան պաշտօն կա-
տարել կրտսան իրենց օրը. ամսուսին կը
հօր:

ՄԻՐԱՆԻ, ՄԱՐՏԻԿԵԱՆԻ
ժամանակ տարեկին առթիւ այս կիրաւ -
նի ամսուս (31 Ծառուար) Փարիզի Ս. Յովհ.
Մկրտիչ Եկեղեցւոյ մէջ 15 րիւս
ժամ կ'ուսման:

Կը հրապարակեն հանգուցեալին յիշա -
տակը յարգողները:

Պ. Վառդան Սարգսեան եւ դասակները
կը ծանուցանեն թէ չորհանգրդտան
պաշտօն պիտի կատարուի իրենց կրտէ
հօր:

ՄԱՐՏԻԿԵԱՆԻ ԱՌՈՒՆԵԱՆԻ
ժամանակ քառասուններն առթիւ, այս կիր -
աւի ամսուս Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ
Եկեղեցին:

Կը հրապարակեն ողբացեալին յիշատակը
յարգողները:

Տէր եւ Տէկին Պարոյր Վարդանեան, Տէր
եւ Տէկին Սարգսեան Արցախեան չորհ -
անգրդտան պաշտօն կատարել կրտսան
ՍԵՐԻՏԻՆԻ, ԹԱՐՈՒՆԻՔ ԿԱՐՊԵՏԵԱՆԻ
ժամանակ քառասուններն առթիւ, ինչպիսի
նաեւ Վարդանեան գերդաստանի համայն
նշեկեղոյ յիշատակին, այս կիրաւի ամ -
սուս (Ծառուար 31), Փարիզի Ս. Յովհ.
Մկրտիչ Եկեղեցւոյ մէջ:

Կը հրապարակեն հանգուցեալին յիշա -
տակը յարգողները:

ԵՆՈՐԱԿԱՒԻՔ

Պոստի Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի եկե -
ղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդը շնորհակալու -
թեամբ տուած է հետեւեալ նուէրները՝
18 եւ 21 Ծառուար 1965ին:

Տէկին եւս Կարգեալի Յովհանն առ -
թիւ, Բաբայան Յովհաննիկոսի — Սարգսեան
Երեսնան Աղբարախանեան տար ֆր.,
Արեւաշատի Երեսնան Առաքելապետեան
տար, Յարախանի Հայր. Միութեան,
Առաքելապետեան քան, Գաղ. Սարգիս
տար եւ Եկեղեցին զան, Պարիս Մու -
սալիկեան Աղբարախանեան քան:

Այլեւս Բաշեանի թաղման առթիւ,
Բաբայան Յովհաննիկոսի — Այլի Տէկին
ժամկրտան Եկեղեցին հինգ ֆր., եւ
Աղբարախանեան հինգ, Մուսալի Պաշիկ -
եան Եկեղեցին տար եւ Գաղաթի Պաշիկ
տար, Գաղ. Երեսնան Կարգալ Պաշիկ 10,
Սարգիս Եկեղեցին տար, Գարձալ ամս եւ
Եկեղեցին տար ֆրանք:

ՀԱՅ ՄԵՇԱՊՈՅԻ ՏՈՒՆ

Հայ Մեշապոյի Տոնը քանի է ըլլոր
հաւատքիցներու եւ փորձերու համար
Ծառուար 27ին միջին պաշտօնական ըս -
ցաւոր որ տեղի պիտի ունենայ Փետրուար
7ին:

ԵՆՈՐԱԿԱՒԻՔ

Տէրոյեան եւ Գարեգինեան ընտանիք -
ները շնորհակալութիւն կը յայտնեն
Պաշ. Օտտոյի Եկեղեցին թաղմանու -
թեամբ, որ Տէկին Հայաստան Տէրոյեանի
ժամանակ տարեկին առթիւ հոգեւոր -
պաշտան պաշտօն կատարեց (Տէր) Կարգա -
լեան ըլլոր անոնց, որոնք ժամակցեցան
պաշտանին:

Այս առթիւ Տէր եւ Տէկին Գարեգին Տէ -
րոյեան հարկը փառք կը նուիրեն Պաշ.
Օտտոյի Եկեղեցին եւ յիշուն փառք
Յատուալին: (Ստանալ Յատուալին):

Հ. Յ. Գ.

ՓԱՐԻՔ — Հ. Յ. Գ. Քաթողիկէ
խորհրդի ժողովը այս Չորեքշաբթի, ժա -
մը 21ին, սովորական հաւաքուստին:
Կարեւոր օրակարգ:
ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ — Հ. Յ. Գ. Բրիտանիոյ
Եկեղեցականին ընկերական ժողովը այս
Ծառուար, ժամը 21ին, սովորական հա -
ւաքուստին: Բոլոր ընկերներու ներկայու -
թիւնը պարտաւորել է: Կարեւոր օր -
ակարգ:

ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ — Հ. Յ. Գ. Մարտիկի
ՇՐԷ. Կոմիտէին ընկերական ժողովը կը
հարկէ Կարտանի շէնքի Գոստան
խորհրդը այս կիրաւի կէտքէ ետք ժա -
մը 15-30ին, Գոստանի Կարտան Տոն մէջ:
Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պար -
տաւորել է:

ՍԱՌՈՒԿԵՐՈՒ ՕՐԵ ՊՈՐՏՈՅԻ ՄԵՋ

Ֆ. Կ. Պաշ. Պարտալի ժամանակը, Մա -
նուսեկներու Օրը կը տան այս կիրաւի,
կէտքէ ետք ժամը հինգ 3-30ին, 235 րիւս
Մանկալ: Կակիկ յայտարար:

Մամոն արգաւ է:

ԴԱՍԻՍՈՒՍԱԿԱՆ ԵՆԱՐ

ՆՈՒՐՈՒՆԻՔ ԼԱՅԻՔ. ԼԱՐՏԻՆ

Ապրիլիան եղեմին Յիմանախանի ա -
նիթով: Նախաժամանակներ Լիւնի եւ
Երեսնաներու Հայ Լալ. Վարդանեան:

Պիտի ըլլալ շարք մը դասախոսութիւն -
ներ, Արց. Տոն մէջ արահին մէջ (295
րիւս Պաշտոն):

Առաջին դասախոս է Պ. Վարդան եւ -
ղիւսեան, ինչի՛ն ունեցաւ — Հայոց
Միջնադարեան յարաբերութիւնները Բի -
րադեպեցեաններու, Արաբներու, Պաշա -
կներու եւ Թուրքներու հետ:

Այս կիրաւի կէտքէ ետք ժամը 3-30ին,
Արց. Տոն արահին մէջ:

Բ. դասախոս է Տէր Գալիկ Վրդ. Սա -
հանեան, ինչի՛ն ունեցաւ Վարդ Եկեղե -
ցւոյ դերը Հայ ժողովրդի հակապաշտօն
մէջ:

Ծառուար 27 Փետրուար, Երեսնան ժա -
մը 8-30ին:

Գ. եւ Գ. դասախոսութեանց ժամին,
ժամքով ամառութիւններ յետապաշին:

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵԿՈՅՐ

SURPRISE PARTY

Կազմակերպուած Դոր Սերապիի Դաշինքի պատրաստման կողմէ
ժամը 19ին սիւսալ

Շաբաթ, Փետրուար 6

SALLE RACHMANINOFF

26, Avenue de New-York — Métro: Alma - Marceau

AMBIANCE

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՅԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅՐ — ՊԱՐԱՆԱՆԴԻՔ

Փետրուար 7, ժամը 16 — 24
AUX AMBASSADEURS
3, Ave. Gabriel (Champs-Elysées) — Métro: Concorde

ԿԱՊՈՑ ԽԱՅԻ ՊԱՆԵՕ-ՔԱՇԱՆԻ

ՄԱՐԱՆԱՆԻՔ 30ԱՐԱՆԱԿ

ԽՆՁՈՑԻ — ձԱՆԷ
որ տեղի պիտի ունենայ Փետրուար 7ին:
ՅԵՆԱՅԱՐՈՒՆԻՔ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԲԱՑԱՌԻԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ՎԱՐԱՆԱՆՑԻ ԱՌՈՒՐՈՎ

ՀԱՆԻՔ քառասունները Նեմ պարտա -
տուրիանը կը իրենցպատճառէ:
ՍԱՐԱՆ ԲԻՐԱՆԻՔ

ԱՌԱՐԱՐՈՒՄ ԼԱՐՄԻՔ — ՎԱՐԱՆԱՆԻՔ
(Բարեգործութեան)

Ի հոգաւ Հայաստանի ծրարախի Ար -
գալին Առաջնորդութեան:
Նախաժամանակներ Արգալին Կեդր -
նական վարչութեան:
Փետր. 28ին, կիրակի կէտքէ ետք:

ՆԱՅԻՔ ՈՐԵՆԱԿ

Փետրուար 18ը կը ամօտի Փարիզի
մէջ, Փետրուար 28ին, Պարսկապոլսի -
րական արահին, 10 րիւս տը Միւսալքի,
(Անքրո Քառի կամ Փառաւորներ):

ՀԱՅ ԱՐՈՒՐՈՒՄ ԻՄՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՐԻՔԻ ՇՐՈՒՆԻՔ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅՐ
Կիրակի, Մարտ 7, կէտքէ վերջ ժամը
2-30ին, Սալ տը լա Շիւրի:

IMPRIMERIE SPÉCIALE

DU JOURNAL « HARATCH »

32, Rue de Trévise, PARIS (9e)

H. PASDERMADJIAN

Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE

Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Կիս 30 ֆր., ամսական ծախքով՝ 32 ֆրանկ

Գիտել ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՐՏԻՔ ՍԱՐԱՆԻԿԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6e)

C. C. P. Paris 1278-35

Tél.: DANTON 88-65

ԵՐՈՐԱՅԻ

ՄԵՇԱՊՈՅԻՆ

ՏԵԼԵԿԱՆ

ԼՈԳՈՒՄ

ՍՈՒՍԱՄ

ՏԵԼԵԿԱՆ

ԱՐՏԱԴԻՐԻՔ

ԹԱՏԻՔ

ՏԱՐՈՅ

(ՌՈՃԻԿ)

ՎԱՐԴԵԱՆՈՅ

ԵՐՈՐԱՅԻՆԵՐ...

CHOC-ALVA • CHOCO-LOC

Sté le BOSPHORE

SIÈGE SOCIAL

2, Rue Louis Astouin Marseille (2ème)

Grand Bal

Samedi 30 Janvier à 21 heures

Organisé par

L'AERO-CLUB RENÉ MOUCHOTTE

Présenté par CHABRIANT

Dans les Salons de l'Hôtel de Ville

LE BOURGET

TONY RALLO

et sa formation des

GRANDS CABARETS PARISIENS

EN ATTRACTION

BALLETS FOLKLORIQUES ARMÉNIENS

Avec la fameuse danse du couteau

Direction Mme KUTNERIAN

TENUE CORRECTE

PARTICIPATION AUX FRAIS 8 F.

առայն կալանքին չլինից, և այս խնդ -
րին առին Ռուսերը հետ տակադրված
մանկով, շաղկապա մեր գաղտնի մեր
այս «փրցել» Ստանկերին: Ամերիկա
այս երկրին հետ գործակցելու առաջա
նակ, կանոն դրածոց Բուրբերը, այսին
քով երկրի մը, որ տասր տասին յարդի
քի կհաս գաշինքներուն արտադրու -
թիւները, իրեն համար արին թափոյ:

Այս, այս այս Ամերիկան և որ Բուրբերը
փորձարկուն խոստացու երկու յամա -
նաւ տայ, և յանի մը շարքով ետ ձնա
նայ քրտից իր խոստումը և նոյնի
չնձրի յամանումութիւնները, և Յու -
նաստին պատերազմական նախարար
փերթրին հետ չման մէջ մտաւ, Բու -
նաստան զինք զրկելու համար, Յու չը -
հաղցոյ Հելենիսներն թէ չնձրի հա -
մար արտադրանք ալ զինքները ինչո՞ւ
համար Մակարդուն կը նախորդէին:

Պաղէ և լիւնելով Ամերիկայի երեման
Ուրբերը զարգացանաւոր, որ չու -
տով անակալութ: Ենթ որ Երկու Մեկ -
նային անդարդապատկար այդ պայմաններն,
չէր ենթակուի որ աշտար անկանանոր
գործարարութիւններու և փարսերկերով,
գոր չի կըսար հաստացանք իր գլխանի
թու զնկով կամ իր հիւնաբլամանին
առաջնով:

Ուրի կարեւոր պարտաւոր մեր այս կայ,
և Ամերիկա իր թուի թէ պայս այ կը
մտաւ: Դիւս երկի, Սրալիի Կարտը և
Արտանայի իր պատկանէր: Նեղուցները
կըսէր և Ռուրիի իր փորձը այդ
պատկանները, ոչ թէ ապահովելով Ուն -
իկայի և անոր ունեցան ինչիսկանի և
գործադիր առաւելում, այլ իր ազա -
նատեն ոգին, մանկն չկանխելով, իր
կարծիքներով արտաբերում, որ 1920 - 1922
պարտաւոր մամունք Ուրբերը: Մար -
չը, Թուրքին և նոյնիսկ անդով ան -
րկիւղի ժողովարար երկ Քաղերկան
մտաւ, պատճառն այն էր որ Թուրքե -
րն մէջ գտան այս զրկելիք ուր, գոր
չին հանցանք: Ամերիկա, որ պատու -
րեան արժէք չընտան և իր ուրին
կրկնով արժեքն յարեւելումներն պար -
տաւրի կուղէ, թող ժամ առաջ
պատճառան զրկելիք կարգու և գաւ
տան, խրատու անտեղծ, և իսկական
բարեկամները հանցանքով, այս անկէն
փրկուելու միջոցներուն մասին խորհ -
լ: Կանոնի ահապարհ ոչ թէ Բուրբերը
ստանձնեցան զայս, այլ Ռուսացու խորհ,
Սուրբարին, Ամերիկայ, երկրներուն
միջոց կը չէր: Ամերիկա թող չընտան
թէ Բուրբերը անկէն անկէն և հաւա -
տարով բարեկամ ընկանց չէ պատ -
մանք մէջ: Գտնի մը շատին պար -
քին զատ, Բուրբերան և որ կրնայ պար -
գանք Ամերիկան, նոր աշխարհի իրա -
կանութեան մէջ:

ՅԱՐԱՆԻՔ ՏԱՐԱՆԵՆԵՐ «ՅԱՌԱՋ»

«ՅԱՌԱՋ»-Ի ԹԵՂԵՂՈՐԸ (142)

ԵԿԵՐԻ *
* * ԱՍՏՂԵՐԸ

Երբ հողին տառնին զայս փայն ի
հետադարձութիւն, Գրիգոր արեւիք գա -
ռուին ծաղկոյ, զատար Գրիգորի կրա -
ստիս սկսաւ: Փայլ: Գրիգոր քնն ըր -
պաղակ ուն շատ անկիւղի ինտիկ
Բուրբերը նաւակին մէջ:
Բուրբերը կը արթ չընէին չընէին ի -
րենց նաւակին մէջ թալիք տեսան՝ սար -
սաղեակն: Կարող անկիւղիներն կարծես
նաւակը զայտարարելու ըր փոխան ըր -
ար, ապա երբ զրկուած կրակ մը ցա -
նայ մէջէն անկուր պայթեալով:
— Եյ վա՛հ (այլ):
Բուրբերը նաւակը դարձաւ, ու միջ
Բուրբերը միջ պարկեւոր նուր ինչան:
— Օ՛հ, տա՛ւ, — գոչեց Գրիգոր, —
չուր ինչ: Ե
Սալային այդ ցայտուն րոպէն իրեն ա -

ՏԻՐՈՒՄԻ ՄԻՍԱՔԱՆԻ
ՅԻՇՏԱՍԿԻՆ

(ՄԱՆՈՒՐԱՅ ԳԻՆՈՒՄՈՒՐԻՆԻ ԱՌՈՒԹԻ)

Նրբ յիշատակ այ թառափ,
սա այն տանն իր փնորիմ:

Պ. ԹՈՒՐԵԱՆ

Ոչ, սիրելի տիկին Տիրուհի, դու չի -
շատուիք միշտ մա պիտի մայ: Նապոյա
Քաղի քննարկներով արտին մէջ՝ ո -
րոնք պայցին զու մաշ, արդէն իրենց
անկանում հարապակի մասը:
Մեր տալին մանօթութիւնը 1926 Յուն -
ուրին էր, կըր նոր կեանք ինք ծրարան -
կը ինչպիսի Տէր և Տիկին Ամաստան -
րու պանդոկին մէջ, լսելով մականունն ու
Կարնիկի ըլլալ, ուրիք էր մանօթա -
նայ ըսելով: Մէ գուշկ մեր Տիրուհի Ռա -
յուսիսին (Արգանի) պարզանկերն
ըլլաւ: Ինչ կըր թէ անոր երգերը կինն
եւ, ուրիկանով շափ չար, սկսար
պատմել, իր կեանքին քրտակոյն, իր
կատարներն ու վերջապէս հիւանդու -
րեան և մահուան պարտապանիքն, որոնք
միջոց այդ մեկին անմահութիւն:

Ու, աւա՛յս այդ օրէն սկսաւ, կարող մեր մէջ
էր 1928ին կարգաւորա զարգայ Ռա -
չը (այն տանն Կարգաւոր Ռաչ), ուրիկան
որ անպայման և ալ անդում ըլլաւ այդ
քննարկներն: Միւրով քրտակոյն, լսող
որդիկ օտանկով, զանի որ երկու փաթեթ
տեղին և չէր կըսար գործուն մասնակցու -
թիւն ընելով:

Ինչ 1932ին այլեւ չըրող արեւ ու -
տարիներուն ընել և սկսայ՝ աշխատել
Փարսիի փորձութեան մէջ, և կըր երբ -
խառնելու օգտօրէութեան կարգին ծրա -
նիքը այլեւ կրակաւորութեան կառ (1935)
իջրէ կըր որ երեք միւրով չնկեր և
պարեմաւորան գործը յամենիցը՝ զու
պարզանկերով, որոնք այնքան բարե -
խորհուրեմ կատարելին, աղօղ տաւա
ու թաղ ունեկերի ճարտիւ:

Սալային կըր անմահութ ընել -
րուհիները յամեն տակն կատարակով
պարտաւոր և փրկել թէ անկէ նոր
սկսեալ գործ իր գլխաւորութիւնները
կրկնելով, լսող զուտ իս իրաւական
խորհրդով ու անպայման կանոնով լինելով
ան և զորով իր ներշնչելի, որով արդէն
սալային գործ մեծ յաղթարկներն սկսաւ -
նապոյեպէս: Տարու խորի անկի կա -
տարարութեանով, ներկայիս փայաւ -
նի փայա կապայ Քաղի օգտօրէութեան
կարգին անկանայ չնկեր այդի աղօղակ
մեր և թալանած զանգերուն, որու մէջ
մեծ բանին մը ունին, նախ, Պ. Բաղդա -
նային և կըրողը: Պ. Պ. Չարգանան:
Ուրան պիտի ուրիք որ այդ կայանի հա -
շարներն կամ չնկերութեան գտնիք վը -
րայ գրուաւ ըլլալ տիկին Տիրուհի ու -
նանք, զանի որ անոր շանքերով յառաջ
կայս:

Գրաւորք զու անմահաց յիշատակին,
սիրելի Տիկին Տիրուհի:

ՄԱՐԿԵՐՈՒՄԻ ԽԱՅԴԱՆԻՆԸ

Քերտ ու շուրջած էին, ոչ մէկը բուն
էրին տէր: Ժամանակի կարտը իր մինչեւ
որ փերկուր Գրիգոր տեսաւ Բուրբերին
մէջ՝ որ ճիշդ իրենց նաւակին վրայ
նետեսուց և ունիկ ցնցուած մը Մեղ -
չէին այ շուր զայս:

Գրիգոր սուրով հարտանց և գրող
թէ անկուր հասաւ:

— Զարգէ, — գոչեց:
— Բայց ընկերներն այ կէս մը կուրցան
իդ դորձէին:

Նրբ աշխարհի փարկելու, տեսան որ
բարեն մէջ Մեղչէի թիկնիկները արեւ
ը հետ կը կուրէր: Գրիգոր փայն նետակ -
ցու և ունիկ հարտան ըր ինչպէս զրկ -
ուան, լսող անոր զանիկ հասաւ էր: ան
գործաւ և անպիսի որ զարկաւ Գրի -
գոր ունին՝ որ զրկել թալանակին: Բայց
Մեղչէին այլ անմահական անոր վը -
րայ ցաղակն ու անունի բանած շարին
տակ զանի, ու անպիսի բանած պաշէ՛
մինչեւ որ պղծակները բարձրացան:

ՅԱ.

Մալիկի կեանքը մը վերջ՝ զեղեկ թա -
շուրտաւոր երեք թալանակներ և
կարճ շարով երկու աղբիւրներ երեցան
Երեւանապոլսի գոյնեղ մէկուն ունիք:
Երեւանապոլսին մէկը կըրնայ ուրիք,
նայնպէս աղբիւրներն մէկը: Իսկ միւս

ՄԵՐԶ. ԱՐԵՆԻՆԸՆԸ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ
ԲԱՐԳԱՆԱՃՈՒՐԸ

1965ԻՆ ԻՐԱՎՈՐԵՆԻՒ ԵՐԱՎԻՐԵՆԻՐ

ԼԻՆԻՆԸ, ԱՐԲԻ ՄԱՐԶԻ ՄԵՋ
ՅԱՌԱՋԳԻՄԱՆ Է

«Նի Երբ Թալանքի համաժայն,
հարադարաւտական և անանական
նոր յառաջիկութիւններն պիտի կատար -
ուն Մեր: Արեւելք մէջ, 1965ի ըն -
թալանք:

Թերթը իր վերջին թիւերին մէկուն մէջ
կարող մը ժամարմատութիւնները կուտակ
այ յառաջիկութեան ժաման:

Յիշելիք է ետ Աստուծո անարտաքին
հարկայան իրադրութեմը, թալանքի իր
գոր թէ այլ ծրարակներ, որոնք թէն -
Աստուծո անկի փորք և, սակայն չիմ -
նանիս փոփոխութիւններու ենթակուր
կուտակ ևս արտաքին տարաւոր:

Թերթը իր չի՛ն Սուրբի մէջ Թալանքի
պարտաւորութեան քննարկ զեմին վըրայ, ի -
րաւք մէջ այլ անարտաքին մը կուտու -
ցուել գործանով երկարու վըրայ, Բալէկ
Իրաւ համաժայնութիւնը՝ խորհրդակն -
րով ընկիւղի ջուր փոխարկելու: համար
Շաթ էլ — Արապի Բալէկը, ծովու Եւ -
րի գտան ծովայր մը Միշտական Արա -
պի մէջ և պղծակով արտաքիններու
կուտուելով Միշտական Արապի և Ի -
րաւք մէջ:

«Եւ թալանք ծովան և աստիկն
տակ» խորհրդանշան ուրիք յորտան մը
մէջ թերթը կը յառաւ թէ՛ արեւելեան
կիսագնդին վրայ նախաին պարտաւոր -
ութեան ընդարձակութեան հնչող արեւ -
րատուութիւնները յառա՝ իր տարուն:
Իր չի՛նքին թէ Մերձարեւելեան արդէն -
նախորդութիւնը կրկնապարտական է 1956 -
1963ի ընթացքին: 1963ի մէջ արտուն 6-8
միլիոն տակով Երեւանը, 1964ին 7-8
միլիոն և օրինակ 7-7 միլիոն տակուն:
Մատաւորապէս 13 աւ հարկեր բարձրա -
ցուա:

Գործուն մէջ կապակցու թէ Մերձ -
Արեւելեան երկրներն: համ նախի ար -
դիւնարութիւնները մտաւեղ և Ամերիկա -
նի արտաքինութեան, որ աշխարհը զրկ -
խառնելու է:

Պէտքովն «Նի Երբ Թալանքը կըր -
կուտ այլ տեղեկանքի մը մէջ գրուաւ թէ
թէ անտեսուր Արեւմտեան մէջ յառա՝
գիտան և ամեն մարդը մէջ: Զրտաւորի -
կութեան, անարտաքին կապակցութեան,
տարանքի անտեսուր և ներսնաւորին
ու արտաւորները, լսողիս այ յաղիլ ըն -
թալանք մէջ ևս: Գործունակը կրակ
թէ Միջերկրականեան այս փորք երկրին
մէջ արտաքինութիւնները զարգանալու
վրայ և արեւադարձային տակնի մը ու -
նանիս արտաքինութեան»:

ԳԱՆՈՒԹԷ ԳԱՆՈՒԹԷ

ԳԱՆՈՒԹԷՆԻՆԸ Լաբրան ընկերութեան
անդարդապատկար պարտաւորութեան տնա -
րենները ընկեր Անտար թերթակուն, ի -
կրանիս հարգաւորականութեան հարադար -
ութեան կարգաւորութեմը, Արաւմանի
մայն — պատկերադրութիւնն իսկական ամե -
րկական զեղի Լաբան ուղղութեան
ծրարակներու մասին:

Ինչ՝ Ա. Արեւելեան ընդունակուց
Հարադարաւտ Երեւանեան նախարար փիւն
ձեմալիկ կողմէ, որուն ներկայացուց
կարող մը ծրարակներ, Արաւմանի մէջ մեծ
մանարկներու կարելիութիւններու մա -
սին:

ՊԵՏԲ Է ԳԵՏԱՄ ԹԷ...

Մարտիկային Միտեման մէջ հրապա -
րակ համաւա և ձեւադաշտակի (արար -
տան) ձեւով լուսալից պղծիկ մերձան
մէջ: Տանտարաւին լուսալիցի լսողներ
արտ մէջ կը զնն և լսողայ իր սկիւր եր -
աղով ձեւադաշտակ: Գտնի մը վար -
քին լսողայ լսողները լուսալից ու
մարքամարդը արար կը ձան:

X

Աղլիկայի գիտնական Նիւրի Ֆրեմին
հաշիւ արու և, որ աշխարհ կըրնայ իր
մէջ տեղ այլ փոխանով միլիոն մարդը:
Հետաւոր, երբ ընտելութեան անք
շարժանակով ներկայ թալանք՝ 890 տա -
րիկ ևս պաղէ է, որ աշխարհի ընտելի -
թիւնը անպարտ համար լիւթանով իրաւոր:
2854Ի, աշխարհի վրայ, ամեն մէկ
մարդ ճանաթիւններն զնն ըր անկի տեղ
պիտի ունենայ կարգաւորա համար: Երբ
աշխարհի ընտելութիւնը հաստատու
կըրնայ հաղաթ արտաքին լուսալիցիս և
րաւելեան մէջ, այն տանն, ամեն մարդ
հիշողութիւն մեկը պիտի ունենայ իր
իր խղիկէ գտա ուրիք տեղ շրջուն պաղ
պիտի յառնակ, որովհետեւ, ունեկեր,
մասնաւոր փրկուելով պիտի համար ի -
րեն: Ուրիկանը հետ անակցութիւնն -
րու տեղի պիտի ունենան պատկերադրու -
թի միջոցով:

ՄԱՆՈՒՐԱՅ ԳԻՆՈՒՐԸ

Յրաւանցիկ ձեւանունը զրաւելու Պալաւ
յաւան, իրենցունը աշխարհի զրաւելու պալա -
տակներ մը, առաջն օսական այդ աշխ -
րու իրենք փոխարկելու: Օր մը, ու
յաւանարի պատճառը հաղցուց և Պալա -
ւու պատառանակն:

— Տարբերութեմ մը կայ մը մինչև:
Երբ զուր ինքի կայունը՝ մեր մտա -
նալը կը սպաննէ: Միջոցին և՛ կը կոր -
նջնան զուր:

Թեմին արդէն կարծեց իր - վերջ քե -
րեց, ապա օտեղի կըլլելով ներս փախաց:

Հարս փախցնելու շանցան՝ փախարար -
մաւ, Խաղաղութեան շանցան ըրաւ:

— Ինչի հետեւեցի:

Եւ անոնց առնելն համարայ կաւ: Չով
արուէ մը անցան, ապաւնի պարտիկ մը
մէջէն, ձեւ անպարտ շաղկապ մը քաղէ,
ապա ուրիք պարտիկ մը՝ որուն մէջ խա -
ղար տերեւներով կալաւաւ հաղարներ կ'ա -
նէին:

Չիտարար հաղար մը փրցուց և փայտ
ուտակ, աղբիւրներու այ շրաղցուց:

— Մարդ ինչի:

Գիտուէի տեղին, որ ստաւ ու ընկերու -
հիկն հրաղցուն:

— Չեմ ուրիք, Չերան, չարահալ կ'եմ:

— Կեր, համով է:

— Գիտեմ, լսող մեկը չեմ փարձում
այսպէս օտակով:

— Ապա ինչպէս, արդ՞ է:

— Այլով ու խորոված հաղով:

Խաղաղութեան մէկը մէկը ինչի թալան -
ման կը կար կարար հետ իսկական, ու քա -
նի որ աղբիւրները շարունակ իր իսկական
ու թալանները երեւան ուրիք կուտակ կը
դատարար աղբիւր կը հարցնէ:

— Գրիգոր ինչ կ'ընէ Մերան:

ԿԵՐԱԿԱՐՈՒԹԻ

(Շար.)

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ
Հայ Մշակութի Տանը փակ է ըստը
Հասարակական և փորձերու, Համար
Յուշուար 27-ին մինչև պաշտոնական քա-
ցուած որ տեղի պիտի ունենայ Փետրուար
7-ին:

ՀՈԳԵՆԱՆԳԻՍ
Գ. Արմենակ Դատարան, Տէր և
Տէրին Բիւրոյ Դատարանի կը ծանու-
ցանեն, թէ այս կիրակի Փարիզի Ս-
Յովյէ. Միւրտէ՛ կեկեղեցիին մէջ Հոգեհո-
ղատան պաշտոն պիտի կատարուի Է-
րենջ կնիք և ծոթ:

ՄԱՐՈՒՆԻ ԴԱՏԱՌԵԱՆԻ
ժամուան Գ. տարեգործին առթիւ: Յի-
շուարի յարգողներէն կը խնդրուի ներ-
կայ գտնուիլ:

Տէր և Տէրին Սաանի Դպրանոցան, Տէր
և Տէրին Տէրին Այկերանեան կը ծա-
նուցանեն թէ Հոգեհոգեհոգ պաշտոն
պիտի կատարուի այս կիրակի առտու
Փարիզի Ս-Յովյէ. Միւրտէ՛ կեկեղեցի ի-
րենջ ծոթ:

ՄԱՐՈՒՆԻ ԱՊԱՏԵԱՆԻ
ժամուան քառասունչորս առթիւ, ինչպիսի
նաեւ Դպրանոցան և Այկերանեան ըն-
տանիներու Համար նմիցեալներու յի-
շուարին:

Ի դիմութիւն յիշատակը յարգողնե-
րուն:

ՄԱՐՍԵՅԻ ՀԱՅ ԱՌԵՍԱՐԱՆԿԱՆ
ՄԱՐՏԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ
Կիրակիօրայ Պաշտոնաւոր
Սէն ժիւրմ, Ժամը 9-30ին
MARSEILLE, 20 Rue Jemmapes
Ժամը 10,45ին

Կը զարդէ՛
Վեր. ՅԱՐՔ. ՀԵԼՎԱՏԵԱՆ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԲԱՅՈՒՆԻ ԿԵԿԱՏԱՑՈՒՄ
ՎԱՐԴԱՆԱՆՑԻ ԱՌԻՌՈՎ
ՇԱՆԻՔ Իստաբուլումը մեծ պարտա-
տուրեանը կը ներկայացնէ՝
ՄԱՐՏԱԿԱՆ ԲՈՒՐՍԻ
ԱՌԱՐԱՐՈՒՄԻ ԱՐՐԻՐԻՔ - ՎԱՐԴԱՆԱՆԻ -
(ԲԱՐԵՓԻՈՒՆԻԱՆ)

Ի նպատակ Հարաւային Փրօնայի Այ-
գալին Առաջնորդարանին:
Խախտանքներու Պաշտոնի Կեկըր -
նախնի վարչութեան:
Փետր. 28ին, կիրակի կէսօրէ ետք:

ԴԱՍԱՌՈՍԱԿԱՆ ՇԱՐՔ
ԿՈՒՐՈՒՆԱՆ ԶԱՅԿ. ՀԱՐՔԻՆ
Ապրիլեան երեւոյթ Յիւնիստիկան ա-
ռիւրով: Խախտանքներու Լիւրի և
Երեւոյթներու Հայ Ազգ. վարչութեան:
Պիտի ընդ շարք մը դատախազութեան
ներ. Ազգ. Տան մեծ սրահին մէջ (295
Բիւ Պաշտոն):

Առաջին դատարանի և Պ. Վարդան Ե-
րեւոյթան, նիւթ ունենալով:— Հայոց
Միջնորդարան յարաբերութիւններու Բիւ-
րանայիններուն, Արարեան, Սաւա-
կերեան և Քուրքերուն հետ:

Այս կիրակի կէսօրէ ետք Ժամը 3-30ին,
Ազգ. Տան սրահին մէջ:

Բ. դատարանի և Տէր Դուրի վրդ. Սա-
նահեան, նիւթ ունենալով:— Հայ եկեղեց-
այ դերը Հայ Ժողովուրդի ճակատագրին
մէջ:

Շարք 27 Փետրուար, Երեւոյթան Ժա-
մը 8-30ին:

Գ. և Դ. դատախազութեան ժամին,
ժամը ամսուրի միջինը յետապայն:

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԽՆՁՈՔ
Կազմակերպութեան Թրքոսի Հայոց Մի-
ուրթին կողմէ, կիրակի (31 Յունուար)
կիրակի վերջ Ժամը 4ին Իտի և Մուրիտի
նիւթներու սրահը՝ 2 րի տը յի Տէփան:
Գեղարուեստական նախ քաղին, կը, Կը-
տալ, Գար, արտասանութեան և գրա-
դան տնտեսական, կը ժամանակին —
Տիկին Միւրմանան, Պ. Բաշտանան,
Գարակոբեան, ևս:

Ճոխ պիւժէ: Աճառք զկայ:
Մուտքը ազատ է:

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

Հ. Յ. Դ.
ՓԱՐԻԶ — Հ. Յ. Դ. Թարեւ Ուսան-
ողական Միութեան Ժողովը այս երկու-
շարքի Ժամը 20-30ին, ամսական հա-
ւարտակին: Շատ կարեւոր օրակարգ:

ՄԱՐՈՒՆԻ — Հ. Յ. Դ. Բիւրոսար
նիւթներու ընկերական Ժողովը այս
Շարքի, Ժամը 21ին, ամսական հա-
ւարտակին: Բոլոր ընկերներու ներկայու-
թեանը պարտաւոր է: Կարեւոր օրա-
կարգ:

ՄԱՐՈՒՆԻ — Հ. Յ. Դ. Մարտի
Շրջ. կողմէն ընկերական Ժողովը կը
հրահի կարտան ձեռքով Դուստն
խոսքը այս կիրակի կէսօրէ ետք Ժամը
15-30ին, Դաշնակցութեան Տան մէջ:
Բոլոր ընկերներուն ներկայութեանը պար-
տաւոր է:

ՄԱՆՈՒԿԵՐՈՒ ՕՐԸ ՊՈՐՏՈՅԻ ՄԷՋ
Ֆ. Կ. Սաւի Պարտի ժամանակը,
Մանուկներու Օրը կը տօնէ այս կիրակի,
կէսօրէ ետք Ժամը 3-30ին, 235 Բիւ
Մաւնէրա: Կոնի խոսքով:

Մուտքը ազատ է:

Հ. Բ. Ը. ՄՈՒՈՒՆԻԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ
ՄԵՐ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍԸ
Հայ Բարեկամական Ընդհանուր Մի-
ութեան Փարիզի ժամանակի տարեկան
մեծ պարահանդէսը այս տարի ևս տեղի
կ'ունենայ ՓՈՒՓ Ե. մեծ սրահներուն
մէջ, Փետրուար 21ին, կիրակի, ժա-
նահոգեթեան Տէփանը Յանձնախումբի
և երեսօտարաց Արտմին:

ԿԱՐՄԱՅԻՔ
CONTES ET LEGENDES
ARMÉNIENS
Ֆրանսերէնով պատաստուած՝
Ե. Տէր - Միւրմանի կողմէ
Դուստր կողմ, ժառուր ապագա -
րութեան, պատկերապարզ:

ՀԱՆԴԻՍԱՌԻՐ ԲԱՅՈՒՄ
ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏԱՆ
ՊԱՏՈՒՆՆ ԵՐԱՐԱՆՈՒԹԻՄԱՐ
ՄՈՒՇԵՆ ԺԷՐԺԵԱՆԻ
ԵՒ ԲԱՐԵԼԱՃ ՆԵՐԿԱՑՈՒԹԻՄԱՐ
G. KASPEREIT (9րդ քաղաքային կրթական)
COLIBEAU (Փոխ-քաղաքային)
BISCARRE (Փարիզի Բազմապետարանի խորհրդակցան)
GERVILLE (Բազմապետարանի 9րդ քաղաքային)
BAUDOUIN (9րդ քաղաքային ոստիկանապետ)
Կիրակի, Փետրուար 7, Ժամը 15ին Մշակութի Տան սրահներուն մէջ,
17, Rue Bleue, PARIS (9^e)
Պաշտոնական ինքնուր ժամանակը և քաղաքի պիտի կատարուի Ժամը 15ին
Կը հրահարուի Հայ Հասարակութեան:
ՄԵ. ՏԱՆ ԿԵՂԻ. ՅԱՆԶԵԱՆՈՒՄԱՐ

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԻՆԻ 20 ԴԻ ՏԱՐԵԿԱՐԸ
ԳԵՂԱՐՈՒՆԵՍԱԿԱՆ ՈՒ ՊԱՐԱՆՑԻԿ
ԲԱՅՈՒՆԻ ԵՐԵՎԱՆՈՅ
Բարձր եռվանքութեան Հ. Յ. Դ. Նոր Մերունի կողմէ. վարչութեան
Կազմակերպութեան Առաջնիւր - Մարտի Հ. Յ. Դ. Նոր Մերունի Կազմակերպութեան
Ժամը 15ին 24, Մարտի Բազմապետարանի սրահին մէջ (Փաշտ
առ. 11 Կողմար):
Կը խոսի Տի. ԼՈՒՐԻ ԻՒԿԵԱՆ
Առաջին անգամ ընդարձակ ժողովուրդ - Մարտի Երեւոյթները, զիւր -
լարութեան ՄՈՒՆԱՆ ԵՐԱՐԱՆՈՒՄԱՐ:
Հայկական Ժողովը ղեկավարութեան ԹՈՐՈՍ ՕՍՄԱՆԵԱՆԻ
Հ. Յ. Դ. Նոր Մերունի պարտաւոր ղեկավարութեան Տիւրն ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ
ԵՐԿ. ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵՎԱՆԻ
Կը վերջացէ Բազմապետարանի ներկայացուած ԵՐԿԱՐ ՕՍՄԱՆԵԱՆԻ:
Ժամը 19-30ին պիտի ղեկավարուի ղեկավարութեան Գ. ԿԱՐ ՕՍՄԱՆԵԱՆԻ:
Հանքի մանդոլոր
Սրահին ընդարձակ ապահովութեան

ՀԱՅ ԿԱՐՄԱՐ ԽԱՅԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՐԵԿԱՆՈՅ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍԸ
Փետրուար 7, Ժամը 16 - 24
AUX AMBASSADEURS
3, Ave. Gabriel (Champs-Élysées) — Métro: Concorde
Orchestre Maurice VANIA
ԵՐԿԱՐԱՆԻ ԵՒ ԱՐԵՆԵԱՆԻ ԵՐԿԱՐՏՈՒԹԻՆ
Election de Miss Croix-Rouge
Margerie NOEL, Gérard GILLES et Richard RITTRE
DANS LEURS TOURS DE CHANTS
Բարձր մերկայացուող ու ամառներուն կէս դին
Ապառիկ սեղանները ELY. 67-03

ԵՐԿԱՐԱՆԻ
ՄԵՐՈՒՆԻ
ՀԵԼԵԱՆ
ԼՈԳՈՒՄ
ՍԵԼԱՄ
ՀԵԼԵԱՆ
ՆՈՐՈՒԹԻՆԵՆԵՐ...
CHOC-ALVA • CHOCO-LOC
Sic le BOSPHORE
SIÈGE SOCIAL
2, Rue Louis Astovin Marseille (2eme)

2U.UUSU

P.

ZUR UST

ՄԻԳՏԻՉ ԱՇՃԱՆԻՒՆ
ՄԱՀՈՒՄԱՆ ԳԱՆԱՌՈՒՆԳԻՆ ԱՌԹԻՒՆ
Այս Եկեղեցի Ա. Աշճանի իր ամուսնույն
Մարգարիտ Աշճանի մահուան օրոպեսունընթաց
առթիւ կը նուիրէ յիսուն Փարսե Թէշկեր-
եան յուշարձանին, յիսուն Փարսե Կապ-
Պաշ Թափ- կաթնին, յիսուն Փր. Եւ
Հանդեսեան տուններուն: (Ստանալ ձեռ-
նաճշն):
Նոյն առթիւ Տէր եւ Եկեղեցի Հրաւ Կո-
թողեան երեսուն Փարսե կը նուիրեն
« Յառաջիկայ քաղաքապետին »:

ԴԱՍԱԹՈՍԱԿԱՆ ԵԱՐՔ
ՆՈՒՒՐՈՒՄԱՆ ՀԱՅԿ. ՀԱՐՏԻՆ
Ասորիեան եկեղեցի Յիսմամեանին ա-
ւորքին: Նախաձեռնութեամբ կրօնի եւ
շրջակայնի հայ Ազգ. վարչութեան: Դաս-
տաւանութիւններ: Ազգ. Տան մէջ
արտիկ մէջ (295 իւր Պապար):
Բ. դասախոսէ Տէր Դաւիթ վրդ. Սա-
հակեան, Նիքի ունեւորով «Հայ եկեղեցի-
այ զերեւ հայ ժողովուրդի հակառակորդին
մէջ»:
Եարաք 27 Փետրուար, երկուրեան մա-
մը 8:30ին:
Գ. եւ Դ. դասախոսութեանց մասին,
մանրամասնութիւններ յետագային:

ԹԱՏԵՐԿԱԿԱՆ
ԲԱՅԱՌԻԿ ՆԵՐԿԱՑՈՒՄ
ՎԱՐԴԱՆԱՆՏԻ ԱՌԹՈՎ
ԵԱՐՔ Իստանբուլում մեծ պարսաւ-
տաբեանը կը ներկայացնէ՝
ՍՄԻՐԱՆ ԲԻՐԱՆԻ
ԱՒԱՐԱՆՈՒՄ ԱՐԻՒՆԸ - ՎԱՐԴԱՆԱՆԻԿ -
(ԲԱՐԱՐՈՒՄԱՆ)
Ի նպատակ Հարաւային Ֆրանսայի Ազ-
գային Սահմանադրարարին:
Նախաձեռնութեամբ Ազգային Կեդրոն-
ապետ վարչութեան:
Փետր. 28ին, Կիրակի կէսօրէ ետք:

ՆԻՍԱՆԻ ՈՒՆԵՆԱԿ
ԱՌԹՈՎ - Փետրուար 18ի տոնակատար-
ութիւնը Փետրուար 21ին, Կիրակի կէս-
օրէ ետք, Ազգ. Տան արտադր. Նախաձեռ-
նութեամբ Տ. Ե. Դ. «Վարձարեւան» կո-
միտէին:

ԿԱՐԻԱՅԻՔ
CONTES ET LEGENDES
ARMÉNIENS
Փրամանքեմով պարտատուած՝
Ե. Տէր - Միլիոնմանի կողմէ
Գումարու կտրէ, մաքուր տպուած -
րութիւն, պատկերազարդ:
Գին՝ 5 ֆրանկ
Առաքման ծախքերով 6.50
Ստանալու համար դիմել Տ. Սա-
մուէլեան գրասենյակ, եւ կամ՝
Mme C. DER-MELKONIAN
11, Rue Gabriel Péri
CHATILLON /BAGNEUX (Seine)
C. C. P. PARIS 19668-59
Կարելի է նաեւ անմամբ դիմել Յա-
նաթի խմբագրութեան:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԿ
ԶԱՆՈՒՐ ՊԵՐՏԵՐԵԱՆԻ
ՀԱՅՐԵՆԻ ԳԻՒԴԸ
Հայրենի ապրումներու փառք մը
Մառութի տպագրութիւն - 165 էջ
Գին՝ 7,50 ֆրանկ
Ստանալու համար դիմել հեղինակին՝
Z. BERBERIAN
104, Ave. d'Italie - Paris (13°)

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑԻ ՏՈՒՆ
Հայ Մշակութի Տոմար փակ է բոլոր
հասարակական եւ փոքրեւ շահար
Յունուար 27ին միջեւ պաշտօնական բա-
ցումը րը տեղի պիտի ունենայ Փետրուար
7ին:
Հ. Յ. Դ.
ՓԱՐԻՉ - Հ. Ե. Դ. Բուրբի Ուսան-
դական Միութեան Ժողովը այս եղիւ
Հարիւր ժամը 20:30ին, սովորական հա-
ւաքանքին: Տառ կարեւոր օրակարգը
Ընդերքինն է՝ Ն. Ե. Դ. ՓԱՐԱՆԻ
Մէնթ Էթիկէ եւ Մէն ԵԱՄԱՆԻ միաց-
եալ ժողովը այս Հինգշաբթի, ժամը
8:30ին, սովորական հաւաքանքին:
Այս Ուրբաթ Երկուր ժամը 8:30ին:
ՏէՄԱՆ - Եարաք (6 Փետրուար),
կէսօրէ ետք ժամը 14ին, Հ. Ե. Դ. -
կուսին մէջ:
Այս ժողովներուն ներկայ կ'ըլլայ Գ.
Կ. Ե. Ներկայացուցիչը:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԿ
« ՅԱՌԱՋ » ՄԱՏԵՆԱԵԱՐ
ՌՈՒՐԻՆ ԳԱՆԱՑՆԱՆ
ԿԵՆՏԻՔ - ՓՈՅՐՍ
(Բերրութեամբ)
Գին 10 Փարսե
Սահմանադրարար իրաւունքներ
իրաւունքներուն եւ ընտիր քույրի
կրպա:
Ստանալու համար դիմել Յառաջի,
Հայաստանի եւ Հ. Մամուէլ գրա-
տան:

ԱՆՆԱԿԵՐՈՍ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՍԿԻ ԵՄԱՆԱՆ
Modèle Déposé
Բանկազին ու Մալայում
Ամբիէն Սթրան Նուէրը

Պարզ մեծ՝ 200 ֆ.
Շքեղանակով՝ 300 ֆ.
Գինը համար դիմել
EDOUARD KHERIAN
66, Rue Lafayette,
PARIS (9°)
Tél.: PRO. 12-63
Expédition contre-remboursement

FOURRURES
Roger YOPIAN
PRIX INTERESSANTS
NEUF et REPARATION
84, Boulevard de Stalingrad, 84
- CHOISY-LE-ROI (Seine) -
Tél.: BEL. 19-37
Autobus: de la Porte de Châtigny, des-
cendre 3 Communes ou Rue
du Commerce-Saint

ՀԱՆԴԻՍԱՌՈՐ ԲԱՅՈՒՄ
ՓԱՐԻՉԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑԻ ՏՈՒՆ
ՊԱՏՈՒՆՈՑ ՆԱԽԱԿԱՆՈՒՄԱՐ
ՄՈՒՆԵՐ ԶԻԵՐԻՃԵԱՆԻ
ԵՒ ՌԱԲԵՂԱՑ ՆԵՐԱՅՈՒՄԱՐ
C. KASPEREIT (9րդ քաղաքական երեսփոխան)
COLIBEAU (Փոխ-երեսփոխան)
BISCARRE (Փարիզի Քաղաքապետարանի խորհրդակցան)
GERVILLE (Քաղաքապետ 9րդ քաղաքում)
BAUDOUIN (9րդ քաղաքական ուսիւնական)
Կերպի, Փետրուար 7, ժամը 15ին Մշակութի Տան արահներուն մէջ,
17, Rue Bleue, PARIS (9°)
Պաշտօնական հիւրերու ժամանումը եւ բացումը պիտի կատարուի ժամը 15ին
Կը Հրաւիրուի Հայ Հասարակութիւնը:
ՄԵ. ՏԱՆ ԿԵՐԻ. ՅԱՆԶԵԱՆՈՒՄԱՐ

ՊԱՐԱՆՅԻԿ ԵՐԵԿՈՑԻ
SURPRISE PARTY
Կազմակերպուած Նոր Սերունդի Նախիկ պարայինութիւն կողմէ
Ժամը 19ին սկսեալ Եարաք, Փետրուար 6
SALLE RACHMANINOFF
26, Avenue de New-York - Métro: Alma - Marceau
AMBiance BUFFET

ՀԱՅ ԿԱՐԴԻՐ ԽԱՅԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԿԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՅԵՐԵԿՈՑԻ - ՊԱՐԱՆԱՆԴԻՍԸ
Փետրուար 7, ժամը 16 - 24
AUX AMBASSADEURS
3, Ave. Gabriel (Champs-Élysées) - Métro: Concorde
Orchestre Maurice VANIA
ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐԵՆԵԼԵՆԸ ԵՐԱՃՇՏՈՒՐԻՐԻ
Election of Miss Croix-Rouge
Margerie NOEL, Gérard GILLES et Richard RITTE
DANS LEURS TOURS DE CHANTS
Քաղաքով ներկայացող ուսանողներն իւր կիմ
Ապագայով սեղանները ELY. 67-03

H. PASDERMADJIAN
Professeur à l'Université de Genève
Histoire de l'Arménie
DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie
Գին 30 ֆր., առաքման ծախքով՝ 32 ֆրանկ
Դիմել՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԿԵԱՆ
LIBRAIRIE ORIENTALE ET H. SAMUELIAN
51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6°)
C. C. P. Paris 1278-35
Tél.: DANton 88-65

ՆԻՍԱՆԻ ՈՒՆԵՆԱԿ
Փետրուար 18է կը տոնակատարուի
մէջ, Փետրուար 28ին, Փրամանքեմով -
րական արտադր., 10 իւր տպագրութիւն,
(մերթ փառս կամ փառանկեր):
×
ՀԱՅ ԱՐԻՒՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒՐԵԻԱՆ
ՓԱՐԻՉԻ ԵՐԱՆԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՐԵԿՈՑԻ
Կիրակի, Մարտ 7, կէսօրէ վերջ ժամը
2:30ին, Սալ Կը Երթի:
×
ՍԱՄՈՒԷԼ ՍՈՒՐԱՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ԹԱՏԵՐԿԱԿԱՆ ՆԵՐԱՅՈՒՄԱՐ
ՓԵՏՐՈՒՄ 28ին
×
Դրոյցը համար Տիկանց վարձարանի գի-
շարահաստական զերեկութիւն Մարտ 21ին:
×
ԺՈՂՈՎՈՐԴՆԵՐԸ ԿԵՐԳԵՆ
Սարգսի մեծ Ամբիւրքարանի մէջ կը-
րակի 14 Մարտին, Հոգնաւորութեամբ
Փարիզի համալսարանի տեսուչ փառ-
ՈՐԵԻ:
×
ՀԱՅ ԿԱՐԴԻՐ ԿԵՐԻՐ ՕՐԸ
Մայիս 16ին
Սարգսի մեծ Ամբիւրքարանի մէջ

Ս. ԽԱՅ ԸՆԿԵՐԱՑՈՒԹԵԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՆԱՆԴԻՍԸ
Կիրակի, Փետրուար 28
Ժամը 15ին միջեւ կես զիշիւր
Մառնոն Փալատ Երկ
8 bis, Place de la République
PARIS (11°)
IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévise, PARIS (9°)